

ŠELDON B. KOL

DOCK HOLIDAY

CENA 30 DINARA

BROJ 128

DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

PROGONJEN

★ **DOK HOLIDEJ** ★

ŠELDON B. KOL

PROGONJEN

NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 128

Glavni i odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ

Urednik:
Zorka CIRIĆ

Naslov originala:
Sheldon B. Cole
BOOTHILL IS ANYWHERE

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor:
Zorka CIRIĆ

Tehnički urednik:
Ferenc BARAT

Korektori:
Marija FEHER-MAJER
Ida DUDAŠ
Margit HORVAT-HARANGOZO

Stampa: 30. VII 1982.
Tržište: 7. VIII 1982.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode
Mišića 1. Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ. Urednik: Zorka CIRIĆ.
Naslov originala: Sheldon B. Cole — BOOTHILL IS ANYWHERE. Copyright:
UNIVERSUM PRESS. Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Po-
krajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj
413-279/73. od 10. maja 1973. godine.

Stojeći ispod drveta sa velikom krošnjom kroz čije je raskriljene grane krupnim kapima obilno lila ujednačena kiša, Dok Holidej je posmatrao kako nivo rečice raste. Santimetar po santimetar nivo vode se dizao uz zemljanu obalu, skidajući sloj po sloj mokre, muljevite zemlje zbog čega su se s vremena na vreme, čitavi blokovi potkopane zemlje s pljuskom rušili u pobesnelu bujicu. Oko njega i kroz granje zavijao je vetar noseći mlazeve kiše i neprijatnu mokru hladnoću, od čega su Migove krupne oči žalosno gledale. Telo snažnog ždrepcu presijavalo se od kiše koja se slivala sa njega, a životinja je podrhtavala dok je mokrom njuškom gurala Holideja u rame kao da ga opominje da joj se ne stoji na ovakvom kija-metu.

Holidej je žmirećim očima pokušao da pogledom prodre kroz neprozirnu kopnenu kišu. Svuda, dokle god mu je pogled dopirao sve je bilo tamnosivo, mokro i maglovito, kao što je bilo već danima. Zamisljao je kako sada moraju proslavljati stanovnici grada i oblasti Pinto Krik, koliko velika mora biti njihova radost zbog dolaska kiše. Dvogodišnja suša je najzad prekinuta. Ali kako? Pravim pravcatim potopom koji je pretio da poplavi celu oblast.

Dok se ravnodušno osmehnu. Dok jednome ne smrkne drugome ne

svane. Kiša blagotvorna za naseljenike njemu je izgledala kao prava mora. Od polaska iz Glori Krika, samo prvi dan bio je relativno pogodan za jahanje, a posle toga pljusnula je kiša koja se pretvorila u potop i od običnih potočića napravila pravu reku. Za poslednja dva dana pregazio je četiri pritoke reke Najt River i svaka od njih je bila sve bujnija. Sada je stajao pred samom Najt River, pred zakovitlanom, neprelaznom bujicom koja je usecala svoje korito prema Munu, gradu koji je Dok nameravao da poseti. Zašto baš Mun? Na to pitanje nije mogao da da neki određen odgovor, bio je to grad na putu prema jugu. Zašto baš prema jugu? Zašto bilo kuda? Odgovor na to, nedovoljno formulisani, počivao je u njemu samom, ali je on podsvesno odbijao da ga iznese na svetlost dana. Nešto ga je gonilo napred, da se kreće, da nigde ne ostaje da pušti koren.

Posle izvesnog vremena, Dok je postao svestan Migovog guranja njuškom, i nežno ga je potapšao po čelu. — Ne brini mali moj, napred mora biti neki krov i za našu glavu — promrmljao je, i Mig je zarzao zadovoljno. Dok je obrisao sedlo maramicom i vinuo se na Migova leđa. Konj je počeo da poigrava pod njim i u dva tri skoka izašao je ispod zaštite krošnjastog drveta. Holidej je na kratko prikupio uzde i

pustio konja da se uputi u besnu oluju.

Usmereno vođicama živinče se držalo uzanog razvođa koje se kao kičma pružalo preko vodom pokrivenog terena, sve dok Holidej nije ugledao duboke, klizajućim kopitama utisnute predlimenzionirane tragove goveda koji su vodili u pravcu jugozapada. Znajući da životinjski instinkt za samoodržanjem deluje skoro nepogrešivo, Dok se uputio tragom. Trag je vodio kroz predeo koji se skoro dve milje postepeno dizao sve do jednog malo izdignutog mesta gde je stajalo krdo goveda, leđima okrenuto vetru i kiši. Životinje su instinktivno skrivale oči i gubice od hladnog vetra i kiše. Dok je projahao pored goveda i izbio na jedno zaravnjeno uzvišenje, odakle je ugledao slabo, plavičasto svetlo koje je sa daljine žmirkalo prema njemu.

Bila je to neka kuća...

Trebalo mu je još dvadesetak minuta da bi prešao preko brisanog terena, neprekidno tučen krupnim kapima kiše i naletima prohladnog vetra, koji mu je produvavao ovlažen ogrtač i prodirao mu u zglobove. Ovako neprijatno vreme nije doživio već godinama, razmišljao je. Čak i ispod kožnih rukavica ruke su mu zeble kao usred zime i kada je izbio na blatnjavo dvorište usputne kuće, prsti su mu bili ukočeni kao osušeni prutovi.

Skrenuo je Miga pored zgrade i odmah iza kuće sjahao pred jednom malom, niskom štalom od dasaka i ispečene cigle. Unutra je stajalo šest konja zbijenih u gomilu. U polumraku, Dok je rasedlao svog ždrepcu i Mig se ugurao među ostale ži-

votinje, tražeći spas u toploti njihovih tela. Seno je u gomili ležalo na suvom podu, tako da nije trebalo misliti na hranu, i Dok je ostavio Miga da se sam snalazi kako najbolje ume.

Stigavši do ugla zgrade Holidej je izdržao jak nalet vetra koji je pretio da ga oduva i klizajući se po blatu i posrćući u hodu, dohvatio se za grubo izdeljanu dršku drvenog zasuna na vratima. Zastavši za trenutak, duboko je uzdahnio, a onda podigao zasun. Vrata su se pod rukom otvorila, i jedan snažan udar vetra naglo ih je otvorio i gurnuo Doka za njima. Na mokrom klizavom pragu Doku je poletela noga u stranu, no uspeo je da povрати ravnotežu i da se prihvati za vrata, kad se iz unutrašnjosti kuće začuo nečiji glas sličan promuklom lavežu psa.

— Do đavola, zatvaraj to!

Holidej se napravio da nije čuo pogrdu koja mu je upućena i mirno je zatvorio vrata i spustio zasun. Zatim se lagano okrenuo i dok mu se sa mokrog ogrtača na pod cedila voda, prišao korak bliže okrugloj peći. Topla, crvenkasta svetlost obasjala mu je lice bolje od čkiljave petrolejke koja je visila iznad primitivno napravljenog šanka. Pored peći sedela su dva neobrijana čoveka tmurnog izraza lica i neprijateljski posmatrala novopridošlog.

— Vi, izgleda, nikada niste imali vrata na kući, mister — rekao je jedan od njih.

Dokov pogled se zadržao na čoveku koji mu se obratio i zapazio tanko stisnute usne sa svirepo naniže izvijenim krajevima, kukast oštar nos i izdužene, mršave obraze. Šešir tog čoveka stajao je visoko zabačen

na zatiljku, a neuredna čupava crna kosa padala mu je preko gustih, nakostrešenih obrva. Na prvi pogled odavao je utisak grube, na sve spremne osobe. Njegov sabrat, nešto viši rastom i snažnije građen, nije pokazivao ništa više blagonaklonosti prema Holideju nego njegov niži kompanjon. No, Holidej nije hteo da se zamajava razmišljanjem o njima, i pogled mu je prešao na druge pojedinosti u prostoriji.

Barmen, naslonjen na šank od grubo izglaćanih dasaka stavljenih na dva bureta, pažljivo ga je posmatrao, pokušavajući da po izgledu novog gosta stvori zaključak o njegovoj ličnosti. Ono što je uočio svakako da ga je zadovoljilo, jer je posle nekoliko sekundi klimnuo glavom u znak pozdrava i rekao.

— Ne obraćajte pažnju na njih, došljače. Pre dan-dva su potrošili poslednji dolar i on tada zazjavaju i ljute se na sve i svakoga. Ne gubite živce i vreme s njima, već priđite ovamo i gucnite čašu dobrog viskija.

Holidej je sa neprimetnim osmehom prihvatio poziv i prišao šanku. Skinuvši kišni ogrtač prebacio ga je preko kraja šanka, a onda skinuo šešir i prstima začešljao gustu crnu kosu koja mu je pokrivala vrhove ušiju i padala na uprljan okovratnik fine bele košulje. Namernim pokretom je raskopčao prikladno krojen sako od kariranog štofa i otkrio fini svileni prsnišnik golubijesive boje i krajičak futrole od crnog boksa. Tek tada je barmen, razvučao lice u uslužan osmeh, jer je naslutio da se ispod gospodskog odela mora krihati i dobro nabijen novčanik. No, Holidej nije obraćao pažnju na nje-

ga ni ostale u odaji, jer je bio zauzet brisanjem ruku i lica čistom maramicom. Tek kada je završio uređivanje odela pogledao je zamišljeno dvojicu na drugom kraju šanka. Jedan je bio omalen rastom sa licem izbrazdanim dubokim borama, s navikom da s vremena na vreme bezubim desnim stiska ostarele skvrčene usne. Lakim poklonom glave pozdravio je Holideja.

Drugi je bio visok širokih ramena i oštih crta lica, skoro bi se moglo reći mršav, od dugo vremena provedenog u sedlu, sa hladnim crnim očima duboko usađenim u licu lišenom svakog izraza. Bio je sav odeven u crno s izuzetkom bele košulje preko koje mu je padala uzana crna kravata vezana na mašnu. Ruke je držao prstima oslonjene na šank u visini futrole za revolvere koje je nosio s obe strane na bedrima. Ni jednim pokretom tela ili lica nije pokazao da Holideju želi dobrodošlicu.

Barmen je doneo čašu i jednu crnu flašu bez etikete. Gurnuvši ih ispred Holideja rekao je sa samozadovoljnim izrazom lica. — Pretpostavljam da ćete se i vi zadržati ovde uzvesno vreme kao i ostali, došljače, zato mislim da bi trebalo da se upoznamo. Moje ime je Tim Šej.

Holidej je nasuo sebi piće u čašu i tek onda odgovorio. — Ja sam Hol, Džon Hol. — Mahinalno je izgovorio samo prvi deo svog prezimena, jer mu je palo na pamet da će biti bolje ako ostane inkognito. Pokrajina Pinto Krik nije bila preko sveta od oblasti u kojima se ranije kretao, i nije želeo da njegov ugled postane meta izazova.

— Odakle dolazite? — zapitao je Šej.

— Odozgo iz oblasti Plejt River. Uzgred sam svratio u Kenon Krik i Glori Krik.

Šejove čupave obrve su se digle do pola čela otkrivajući njegovo čuđenje. — Do vraga, čudim se kako se niste utopili. Hole. Poslednje novosti koje smo čuli, govore su o tome da sve reke rastu, da su mostovi odneti i da je prelaz preko onih koji još postoje vrlo opasan.

Holidej je otpio gutljaj viskija i tiho zviznuo. Šej se zadovoljno osmehnulo.

— Putovanje je bilo isto toliko udobno — rekao je Dok — kao što je zadovoljstvo piti ovaj viski.

Šej se zacerekao. — U svakom slučaju greje, to smem da se kladim. Kupio sam ga od jednog starog trgovca koji zna šta je viski bolje nego bilo ko odavde do stenovitih planina. Garantovao mi je da se njime može čistiti mesing, staviti koža i da može goreti u svetiljki umesto petroleja. Kao što vidite, može se koristiti na razne načine.

Holidej je odmahnuo glavom i ponovo napunio čašu. Vadeći novac iz prsnika, zaključio je sa nameštenim izrazom ravnodušnosti na licu. — Dok se dođem do nekog drugog otrova, moraću da se zadovoljim i ovim. — Prineo je čašu usnama i srknuo.

Šej se okrenuo i ubacio novac u jednu staru kopicu postavljenu na zidni ispušni izlaza šanka. Pored korpice na ispustu je ležao jedan pištolj teškog kalibra, a naslonjena na zid ispod njega, nalazila se stara puška naizgled opasnija za onog ko puca nego za onog na koga se iz nje pu-

ca. Okrećući se nazad Holideju, konobar je zadržao pogled na dvojici na drugom kraju šanka.

— Gospodo, ovo je mister Džon Hol. Došao je iz oblasti River Plejt preko Konan Krika što po mom mišljenju dokazuje da nije nekakav bezvredan kicoš, kako možda izgleda, i da uživa zaštitu onog gore na nebu. Hole, onaj stari prerijski kurjak koga jedva vidite od zalisa je Džas Mak Harg... priča se da on čitav vek krstari ovom oblašću. Onaj drugi je... ovaj...

Visoki čovek u crnom odelu je hladno pogledao Šeja i nije rekao ni jedno ime. Očigledno da mu Šejov manir upoznavanja nije odgovarao. Holidej je klimnuo glavom Mak Hargu koji je požudno buljio očima u bocu na šanku, i videvši njegovo golemo interesovanje Dok je rekao.

— Pridružite mi se u piću ako želite, Harg.

Bore na starčevom licu su postale dublje. — Ne vidim razloga zašto ne bih, Hole. Na ovom kraju šanka mi je već postalo dosadno.

Odsečnim, žurnim korakom Mak Harg je pošao ka drugom kraju šanka. Šej je sa police iza sebe skinuo dve čaše, jednu za starog a jednu za sebe. Napolju je i dalje lila kiša, prčinjavajući ujednačen šum od koga je Doku Holideju toplota u odaji bila još prijatnija. Mak Harg je nasuo čašu, digao je u visinu glave odajući time priznanje Dokovoj širokogrudnosti i jednim kratkim trzajem ruke ispraznio sadržinu čaše u grlo. Šumno je obliznuo usne i pucnuo jezikom i odjednom počeo da govori kao navijen.

— Ovde sam zakopan puna dva dana, a po Šejovom pričanju ona

dvojica pored peći tu su već četiri dana. Starac i njegova unuka pet dana, a onaj tamo... — pomerio je glavu u stranu da bi bolje video nekoga ko je u uglu spavao na stolu... za njega nije ni važno. A kako mi se čini ovaj dan nije posljednji koji provodimo zajedno.

Holidej je zapazio da ga visoki čovek u crnom odelu meri ispod oka. U njegovom pogledu nije bilo ni kritičkog neodobravanja niti pak ogorčenja, pa ipak, Dok je osetio da u tom pogledu ima nečeg više od običnog interesovanja. Nepoznati kao da je nastojao da prodre do dna njegovih misli i da u njima potraži neki odnos i srazmeru sa njegovim ugladenim držanjem i elegantnim građanskim odelom. Bez uznemiravanja izdržao je njegov pogled spreman da odgovori na svaki eventualni izazov, ali, izazov je izostao.

Umesto toga, iz pravca peći neko je doviknuo.

— Hej, Hole, častiš li pićem i sve ostale?

Tim Šej se namrštio. — Ne dopuštam da neko gnjavi moje dobre goste, Laddlou. Ti i Iverson ste napunili svoju meru pića i psovanja i ničiji greh nije što ste ostali bez novca. To vam ne daje pravo da vršite pritisak na goste da vas čašćavaju. Kod mene nema pića na kreditu, i budite zadovoljni što ste jetri dali mali odmor.

Dok je čuo da je neko od dvojice opsovao, a odmah potom odajom je suvo odjeknulo škripanje stolice. Okrenuo se i video snažnijeg od dvojice dokoličara da ustaje sa stolice, lica ružno iskrivljenog od ljutine. Dok je ustajao micao je usnama kao da nešto govori, ali se reči

nisu čule. Onaj drugi, manji, mada je sporije ustao sa svog mesta nije izgledao ništa manje ljut zbog Šejovih primedaba. Zatim su obojice pošli preko odaje ka šanku na šta je Tim Šej pohitao ka korpici i žustro dočepao pušku.

Na to se Holidej umešao smirenim glasom. — Dajte im po jedno piće na moj račun, Šeje.

Šej se namrštio. — Oni mi neprekidno zadaju glavobolju, mister Hole i nema smisla nagrađivati ih za njihovu drskost. Kažem vam...

— Čovek kaže da možemo piti na njegov račun, Šeje, prema tome, zaveži gubicu ili ću ti ja zavezati! — Krupniji od dvojice prišao je i jednim bahatim pokretom ruke šćepao flašu sa šanka. Sevao je iskolačenim očima na Timu Šeja, kada ga je Holidej stegao šakom oko zglavka ruke. Napasnikov besan pogled skliznuo je sa Šeja na Holideja i sa usana mu se oteo neki nerazgovetan zvuk negodovanja.

— Samo po jedno piće — ponovio je Dok.

Šej je spustio pušku pored zida i gurnuo dve čaše niz šank. Holidej je uzeo flašu iz ruke visokog napasnika, napunio čaše viskijem i dodao ih dvojici žednih gostiju, a flašu spustio na šank.

— Zahvaljujem — rekao je krupan čovek podsmešljivo. — Zaista vam mnogo zahvaljujem.

Dok Holidej nije propustio da zapazi sarkazam njegovog tona, ali nije rekao ništa.

— Taj nezahvalan pajac je Laddlou — rekao je Šej sa prizvukom otrova u glasu. — A onaj drugi nevaljalac je Iverson.

Laddlou je jednim gutljajem ispije

viski i dobacio čašu Šeju koje je u letu uhvatio, psujući ljutito zbog njegove drskosti. Ladtou se nasmejao ogorčeno, pogledao Holideja smrknutim pogledom i trupkajući nogama udaljio se do svog mesta pored peći. Iverson se okrenuo i poneo svoju čašu sa sobom. Holidej je Mak Hargu nasuo još jednu čašu pića, ponovo napunio svoju čašu i baš je dizao pogled prema Mak Hargu sa namerom da mu nazdravi, kada je iz ugla odjeknuo nečiji rezak glas.

— Tako dakle, samo sam ja isključen iz kruga počašćenih! Znači li to da me uvaženi mister Holidej potcenjuje.

Holidej se okrenuo i pogledao prema uglu, odakle je glas dopirao. Osoba koja je još maločas ležala glavom na stolu, sedela je sada zavaljena u stolici i žmirećim očima posmatrala pustolova. Koliko se pri slaboj svetlosti moglo proceniti, bio je to mlad čovek, negde oko 20 do 25 godina star, plave kose, bledih očiju i bolesno bledunjavog podnadulog lica. Ruke je držao bahato zadenute za pojasom i ljuljao se zavaljen u stolici.

Šej se zabuljio u njega. — Mister... kako si rekao? Misliš li na našeg uvaženog gosta mister Hologa? Već sam rekao onoj dvojici da ne dozvoljavam...

— Mislim na Holideja koga vidim da stoji pored šanka. Ne znam kakvog Hologa pominješ, ali znam koga vidim — rekao je plavokosi i ustao. — Mister Holidej, znači, smatra da ja nisam njegovo društvo?

Upadica plavokosog mladića za trenutak je skrenula Dokovu pažnju, ali već posle nekoliko sekundi on se pribrao i podigavši čašu na-

zdravio Mak Hargu. Starac mu je otpozdravio, ali se u njegovim očima nazirao izraz strepnje.

— Izgleda da nisam dostojan ni odgovora? Mister Holideju je ispod časti da razgovara sa mnom? — Nastavio je plavokosi uporno.

— Nisam smatrao da mi je postavljeno pitanje na koje treba odgovoriti — progovorio je Dok mirno, i Šej se zaprepasčeno zabuljio u njega. Tek mu je sada puklo pred očima da došljak koji se predstavio kao Džon Hol možda nije to za šta se izdavao.

— Zar... — promućao je. — Šta... ovaj čovek priča? Zar vi niste Džon Hol nego... Holidej?

Dok ga je pogledao ravnodušno. — Tačno da se zovem Holidej ali, to nije bitno. Ime je sporedno.

— Ne, ne, mister Holideje, nije tako. Za mene je vrlo važno da li me je uvredila neka hulja do čijeg mi mišljenja nije stalo ili glasovit čovek kao što ste vi.

— Hm, možda ste u pravu — odgovorio je Dok preko volje — to nekome može izgledati važno.

— Svakako da je važno. Meni u svakom slučaju jeste. I zato, kad posumnjam da me je uvredila neka osoba do čijeg mi je mišljenja stalo, kao na primer vi — rekao je plavokosi izvijajući usne u neprijatno keženje — ja onda to proverim.

Holidej se ponovo okrenuo prema mladom čoveku. U njegovim očima zaigrao je plamičak ljutnje i dvoumljenja. Zasada još nije bio načisto s tim šta nezadovoljni spavač namerava, ali mu je njegovo držanje mnogo ličilo na mnoge doživljene situacije iz prošlosti. Dosta puta je već stajao oči u oči sa mladim, na-

dobudnim revolverašima željnim rizične slave, da bi se morao varati u namerama čoveka koji je drsko stajao pred njim.

— Uvredio sam vas? Ne znam kako?

— Častili ste pićem sve izuzev mene.

— Nisam baš sve.

— Svejedno, mislim da ste mi naneli uvredu. Kako je slavni Dok Holidej jedan od onih ljudi čije mišljenje cenim, moraću to da proverim.

Dok ga je pogledao ispod oka. — Kako to mislite?

— Pa evo, popijte sa mnom jedno piće na moj račun. Ja častim. Zadovoljstvo će mi biti da se kucnem sa slavnim Dokom Holidejem.

— Meni ne — resko je odgovorio Dok. — Ja se kucam samo sa prijateljima. — Znao je već kuda vodi razgovor, i u grudima je osetio hladnoću. Čovek je bio mlad i uz normalan uzgoj mogao je postati častan i dobar čovek.

— Tako dakle — promućao je plavokosi i njegovo podbulo lice se izobličilo od mržnje — vi smatrate da sam ja nedostojna hulja? Govoreći to, izmakao se nekoliko koraka unazad i malo raširio noge.

— Nisam to rekao — odgovorio je Dok tiho.

— Ali ste mi to pokazali. To je uvreda koja se može oprati samo na jedan način.

Holidej je spustio čašu na sto i upola se okrenuo prema svom budućem protivniku. Iz iskustva je znao da iz ove situacije nema izlaza, i da će morati da potegne. Zakon opstanka mu je to nalagao, gurao ga mimo njegovih želja i htenja. U tom

sumanutom vrtlogu koji je vukao ka dnu, najmanje je smeo da sluša svoje želje, najmanje se smeo osloniti na svoja shvatanja i važnosti i vrednosti ljudskog bića. Uvek kada se radilo o biti i ne biti, morao se osloniti isključivo na svoj instinkt, na nagon za samoodržanjem koji mu je u kritičnim trenucima davao neizmernu moć zapažanja i fantastičnu brzinu potezanja revolvera. Sada je bio jedan od tih trenutaka, i Holidej je znao da kada dođe do obračuna, mora prestati da bude ono što u suštini jeste, i postati zverka koja vrebja plen.

— Potegni — zarežao je besni nametljivac.

Dok je ćutao. Koliko da rizikuje, pitao se? Da li da gađa da ubije, ili samo da onesposobi? Hitac u ruku nije uzimao život, ali je ostavljao mogućnost promašaja, a u obračunu kazna za promašaj i pogrešnu ocenu je smrt, ali je krajičkom razuma još uvek palio crveno svetlo za hitac u srce. Da li sme igrati na žici nad plamenim ponorom?

— Potegni pseto! — Ponovio je nametljivac i zauzeo stav sa rukama iznad drške revolvera. Šej se uklonio u stranu, ostavljajući prostor za obračun. a isto su učinili Laddou i Iverson. Mak Harg je ostao na svom mestu sa čašom u ruci tek odvojenom od usana.

Dok Holidej je sačekao dok u nametljivčevom oku nije zaiskrila ona izdajnička iskra koja označava početak akcije. Istog trenutka, ruka nadmenog revolveraša pružila se prema dršci revolvera i teško oružje je poletelo iz futrole. Cev izazivačkog „kolta“ već se dizala prema Dokovim prsima, kada je pustolov mu-

njevito pružio ruku naniže i kratko trgnuo ramenom. Pokretom skoro nevidljivim za oko, potegao je revolver i istovremeno palcem zategao obarač. Ruka, sevnula je Doku kroz glavu i pucanj je prolomio tišinu prostorije. Izazivač je jauknuo i zakovitlao se u krug, a onda pao stežući drugom rukom ranjenu ruku. Njegov revolver zvečeći je pao na pod i ostao da leži, nadohvat ranjenikove ruke.

Dok je zadovoljno odahnua. Ova puta imao je sreću i nije poslao s ovog sveta jedno ljudsko biće. Istina, ranio ga je u ruku i za duže vreme onesposobio za rad, ali, to je ipak bilo bolje nego da ga je ustrelio, što bi učinio svaki čovek na njegovom mestu. Prišao je do ranjenika koji je još uvek ležao na podu i nogom odgurnuo revolver do ugla, a onda se vratio do svog mesta za šankom. Uzeo je čašu u ruku i rekao ne gledajući čoveka sa kojim se minut ranije gledao preko nišana.

— Potezanje revolvera obično se ne završava samo povredom na ruci, mladji čoveče. Dobro bi bilo da ubuduće ne kušate previše svoju sreću, jer vas lako može izneveriti. — Stavljajući time do znanja da incident smatra završenim, Dok je prineo čašu ustima. U salunu je odjednom popustila atmosfera napetosti.

No, tek što je prislonio čašu na usne, krajičkom oka primetio je desno od sebe neki pokret praćen gromoglasnim pucnjem. Eho revolverskog hica zaglušio je podmukli jauk nalik na stenjanje. Okrenuvši se, Dok je ugledao visokog čoveka u crnom sa revolverom koji se još dimio u ruci, i mladog nametljivca zgrčenog na podu u uglu prostorije.

U njegovoj levoj ruci metalno je svetlucao teški „kolt”.

— Nitkov je hteo da vas ubije s leđa, mister — rekao je čovek u crnom.

U mukloj tišini, Dok je laganim korakom prešao preko odaje do čoveka koji je ležao na podu. Odjek njegovih koraka sablasno je odjekivao u kišnoj noći. Vrhom cipele okrenuo je telo na leđa i sa poda su se na čkiljavoju svetlosti, staklasto zabelela dva mrtva prazna oka.

Dok je pogledao čoveka u crnom. — Mrtav je.

— Ja ne volim ubice s leđa — odgovorio je on ravnodušno.

Holidej je klimnuo glavom. — Hvala. — Okrenuo se leđima prostoriji u kojoj je vladala tišina i zadubio se u misli. Šej je za to vreme napustio svoje mesto za šankom i prišao ubijenom koji je ležao u polumraku, i uhvativši ga za noge izvukao ga u kišnu noć. Tup odjek udara nogu o drveni pod verande označio je kraj bitisanja jednog čoveka koji je hteo više nego što mu njegove mogućnosti dozvoljavaju.

Kada se Šej vratio u prostoriju zasićeno vlagom i isparenjima mokrog odela, Dok Holidej je sedeo za jednim stolom, zavaljen u stolicu naslonjen na zid. Šešir namaknut na čelo do obrva, skrivao mu je lice, a ruke su mu počivale na prsima sa palčevima zataknutim u džepčiće prsnika. Iz senke oboda šešira posmatrale su sivoplave hladne oči, odražavajući svojim svetlucanjem neko unutrašnje nezadovoljstvo. Taj dan neće ostati u njegovom sećanju kao nešto vredno pamćenju, bez obzira što je srećom izbegao smrt, jer je cena za to bila život jednog dru-

gog čoveka, nezavisno od toga kakvih je duhovnih svojstava taj čovek imao. U tišini koja je vladala Iverson i Laddlou su potajno odmeravali pustolova, preračunavajući, možda, u glavi neke svoje tajne misli. Po njihovim pogledima, moglo se naslutiti da ne razmišljaju ni o čemu plemenitom.

U jednom trenutku, čovek u crnom je uzeo flašu sa šanka i sa čašom u ruci uputio se prema stolu za kojim je sedeo Dok Holidej. — Hteo bih da porazgovaramo, Holideje. Vrlo je važno.

Tim Šej je iznenađeno pogledao Mak Harga. — Maločas sam mislio da me uši varaju, ali, sada vidim da sam dobro čuo. Pa, ovaj čovek zaista ima jezik.

Mak Harg je nešto promrmljao, a onda razgovetno dodao. — Kad čovek ima dva nisko pripasana revolvera onda mislim da je najbolje ne zakačinjati se za njega, Time.

Šej je slegnuo ramenima, ali je bilo jasno da ne namerava da protivreći starom Zapadnjaku. Pratio je pogledom čoveka u crnom koji je prišao Holideju i zapitao. — Dozvoljavate?

Dok je ćutke klimnuo glavom i rukom pokazao stolicu sa druge strane stola. Čovek u crnom je nogom pomerio stolicu i seo, a onda nalio sebi viski u čašu. Njegove crne oči su prodorno posmatrale Holidejevo izrazito lice, oštro ocrtano, a ipak prijatno za oko. U njegovom pogledu Dok je nazirao nešto više od obične radoznalosti.

— Poslužite se — rekao je čovek u crnom gurnuvši flašu prema Holideju.

U tom momentu, jedna vrata su

se otvorila i iz druge odaje u prostoriju je stupila jedna mlada žena praćena jednim starim čovekom opuštenih, klonulih ramena. Devojka se nespokojno osvrnula oko sebe, a videvši njeno nespokojstvo, Tim Šej je pohitao do kraja šanka i oslovio je.

— Kako se osećate, mis Kentrel, je li vam bolje? Možda bi vaš dedica popio nešto?

— Ne, ne hvala, nismo to hteli. Maločas mi se učinilo da sam čula pucnje? — rekla je mlada žena i Dok je na njenom licu zapazio izraz zabrinutosti.

— Da... ovaj... došlo je do malog nesporazuma koji je brzo rešen. Ne brinite.

Devojčin pogled je šunjajući preleteo preko odaje. Kada je ugledala Iversona i Landloua pored peći, očigledno da je uhvatila nervoza, jer je liznula osušene usne. Njen pogled je dalje prešao na Holideja. Dok se gospodstveno poklonio glavom i posle jednog trenutka razmišljanja, ona mu je uzvratila stidljivim osmehom. Odmah zatim, kao da je čekao njen odgovor, Dok se pomerio na stolicu i resko dobacio.

— Vi Iversone i Landlou, pomerite se odatle. Možda još neko želi da se zagreje pored te peći.

Holidej je primetio da je žena bojažljivo odmahнула glavom, i čuo je da Laddlou nezadovoljno gundaa. Ona je, da bi prekinuo neprijatnu situaciju ustao i spustio ruke na opasač revolvera. Po prvi put te večeri na njegovom licu se ukazao izraz ljutnje, Laddlou se namrštio i učinio je pokret kao da će se mašiti rukom za pištolj, ali ga je Iverson munuo

rukom i obojica su pokorno ustali. Lepi pustolov se obratio mladoj ženi.

— Izvolite sedite, madam. Niko vas neće uznemiravati.

Mlada žena je čežnjivo pogledala prema peći i Lادلou i Iverson su se nevoljno udaljili od svojih mesta. No ipak je odrečno odmahнула glavom, ali je prestala da odmahuje kada se njen deda zakašljao i maramicom pritisnuo usta. Brižno je pogledala starca.

— Hvala vam, — rekla je. — Moj deda nije dobro sa zdravljem.

— Oni su se više nego dovoljno grejali na toj peći, madam — rekao je Dok Holidej sedajući i pri tom joj se direktno osmehnuo. — A budući da su, sem toga, i pravi džentlmeni, oni u svakom slučaju ne bi sedeli dok jedna dama stoji. To nikako ne liči na njih.

Devojka je uzela starca za mišicu i povelа ga preko odaje do peći. Tmurnog izraza lica, Lادلou i Iverson su prišli do šanka gde je stajao Mak Harg. Videvši ih da se približavaju, stari kauboj je šćepao bocu sa viskijem i uzmakao na drugi kraj šanka.

Lادلou je opsovao nešto na račun sebičnih ljudi i sebičnosti uopšte, ali je njegovo mumljanje prekinuo Dok Holidej glasnim rečima upućenim starome. — Mak Harg, bilo bi bolje da i vi dođete, ovamo za sto.

Mak Harg je jedva dočekaо razlog da se udalji od šanka i Dok Holidej je primetio da se Lادلouove usne miču. Kauboj je psovao u sebi i očigledno da se u njemu akumuliralo neraspoloženje.

Dok je gurnuo stolicu prema Mak Hargu i rekao. — Moje ime znate.

Holidej je uočio da je Mak Hargovo lice uokvireno bakenbardima zadovoljno zasijalo. — Znam, i još jednom mi je drago.

— I meni isto tako — rekao je Holidej.

Mak Harg se pogladio po bradi. — Moram priznati da ste odlično utukli rogove ovim kukavicama.

Na to se umešao Perent. — Kako sam čuo, ako je to istina, a nemam razloga da sumnjam da je ono što ste rekli istina, vi ste upravo prešli put od Glori Krika dovde. Da bi neko prešao toliki put po ovom vremenu mora imati dobrog konja.

— Moj konj je jedan od najboljih koje je čovek ikada pojahao, — rekao je Holidej bez dvoumljenja.

— Je li premoren?

— On brzo povрати snagu. Noć od-mora i dosta zobi i opet je spreman za napor.

Perent se okrenuo i bacio pogled kroz prozor, a na licu mu se ukazao izraz zamišljenosti. — Ja moram da odem odavde, Holideje, i to što pre. Mak Harg mi je rekao da nema mogućnosti za putovanje, s obzirom da su reke nabujale i da nose sve pred sobom.

— To je tačno — rekao je Mak Harg. — Do đavola, samo lud čovek bi se usudio da se po ovakvom vremenu upusti na putovanje. Čak i ako bi stigao do reke, ne bi mogao da pređeš. Most je odnela bujica, a nigde u blizini nema plitkog mesta za prelaz. Ne, s ovakvim vodostajem nema prelaza.

Perent je pogledao starog i klimnuo glavom u znak da se slaže s

njim. — Verujem da je čovek u pravu, Holideje. Stari na mene ostavlja utisak čoveka koji zna šta govori. Ali ipak, ja moram da idem. Računam da bi sa jednim pouzdanim čovekom mogao da pređem. Mislim da bi na nekom zgodnom mestu mogao da prebacim konopac do druge obale i da se izvučem preko. Jeste li već tako nešto pokušavali?

Holidej je ozbiljnog lica pažljivo gledao Perenta. — Zašto tolika rizikujete. Zašto ne biste sačekali da se vreme smiri i prolepsa? Ovde smo bezbedni. Istina, smeštaj nije baš najbolji i ne verujem da je hrana najbolja, ali se može i izdržati nekoliko dana.

Perent je odmahnuo glavom i oči su mu primile neki hladan izraz. — Nemam vremena. Moram da krenem rano ujutro. Do Muna ima četrdeset milja, a ja moram stići tamo sutra poslepodne. Moj brat treba da bude obešen sutra uveče.

Mak Harg je zamalo ispustio čašu. Dok Holidej je napucao usne i ponovo se zavalio u stolicu, zapazivši istovremeno izraz zaprepašćenja na devojčinom licu. Stari čovek pored nje je silno nabrao obrve i pustio da mu ruka klone na njemu.

— A zašto će biti obešen? — zapitao je Dok Holidej.

— To je moja i njegova privatna stvar — odgovorio je Perent sa prizvukom nervoze u glasu. — Za druge to nema značaja i ne tiče ih se. U početku sam imao na umu da platim ovoj dvojici hulja da mi pomognu, ali sam se predomislio, jer mi izgleda da su suviše nepouzdati. Mak Harg je suviše star i nema više one reflekse koji su potrebni za takvu operaciju, a Šej nije dovoljno

snažan. Dakle, ni jedan od njih ne dolazi u obzir da mi pomogne. — Stisnuo je zube i duboko uzdahnuo vazduh. — Preostali ste mi samo vi, Holideje. Čekao sam i nadao se i nade nisu bile uzaludne. Pojavili ste se kao dar sa neba i nemojte izneveriti moja očekivanja.

— I kad bih hteo to bi mi bilo vrlo teško. Spasili ste mi život — rekao je Dok Holidej.

— Ne, nemojte sada govoriti o tome. To je bez uticaja...

— Kad neko nekome spase život, onda to nije bez uticaja. Ja sam vaš dužnik u izvesnom smislu, i red je da vam se revanširam. — Holidej se protirljao vrhovima prstiju po bradi i pogledao Mak Harga. — Može li se uspeti?

Mak Harg je počeo da odmahuje glavom, ali je zastao u pola pokreta kada je primetio da su se Perentovi prsti zgrčili pored flaše na stolu. — Pa, ne bih znao sigurno da kažem. Ljudi u nevolji ponekad su u stanju da učine i nemoguće. Morali biste da naterate konja u reku, naravno, pošto ga prethodno privežete lasom za obalu da ga matica ne odnese, a i vas zajedno s njim. Možda bi onda onaj ko se usudi na taj rizik uspeo da dobaci konopac na neko drvo na drugoj obali. — Pogledao je u stranu izbegavajući Perentov prodoran pogled. — Može biti da ćete imati dovoljno snage da se izvučete na drugu stranu, ali, časne mi reči, mene nećete pridobiti za takav pokušaj. Ne, bogami, još uvek bih hteo da ove moje stare kosti šetam po preriji i kad mi dođe čas da budem sahranjen u dobroj staroj zemlji a ne u mutnoj vodi.

Perent je pogledao Doka Holideja.

— Daću vam sto dolara ako mi pomognete da pređem. Ja ću ući u reku, a vi ćete me pratiti obalom i pridržavati konopac. Prema tome ja sam taj koji rizikuje. Moram da stignem u Mun, jednostavno nemam drugog izbora.

— Nije u pitanju novac, jer ja svoje usluge ne prodajem — rekao je Dok Holidej. — Radim uvek samo ono što želim i što mislim da je dobro.

— Hoćete li poći?

— Rekoh već da sam vam dužnik. Najverovatnije da hoću, ali ne obećavam. Razmisliću još o tome. Zasad je izvesno da ću ovde prenoćiti. Sutra sa prvim znakom zore reći ću vam šta sam odlučio.

— Onda znači da imam neke nade, Holideje? — zapitao je Perent radoznalo.

Holidej je klimnuo glavom. — Ima više šanse za pozitivan nego za negativan odgovor, mister.

Perent se osmehnuo, a onda se pružio preko stola i napunio Mak Hargu čašu. Starac se namrštitio na njega i dalje odmahujući glavom.

— Lud čovek — promrmljao je. — Potpuno lud.

Tišina se spustila između njih i Rens Perent je skrenuo pogled kroz prozor na blatnjav predeo. Čeona žila iskočila mu je iznad obrva, a prstima je počeo da bubnja po stolu. Gledajući ga Dok Holidej je zaključio da onaj ko je nameravao da obesi Perentovog brata treba za to da ima vrlo jak razlog.

II

— Čekajmo ovde — šapnuo je Ed Lادلou. — Po mom računu, nećemo

ga čekati dugo. — Dograbio je Roja Iversona za ruku i zario nokte u meso. Duboka noćna tama obavila ih je u tolikoj meri da mu Iverson nije mogao razaznati lice i nije mogao zapaziti izraz napetosti na njemu. Ali, osećao je ubod noktiju u nadlanicu i divljački stisak ruke. Opsovao je u sebi.

Šljapkanje čizama u blatu ispred štale nadjačalo je fujuk vetra. Unutra u štali, sve je bilo tiho. Lادلou je liznuo usne.

Minuti dugi kao večnost lenjo su prolazili. Onda se šljapkanje čizama utišalo i odmah zatim začulo se zveckanje metalnih delova opreme.

Lادلou je šapnuo ponovo. — Povuci se malo dublje, Roje, i budi spreman na sve. On je brz, i sam si video kako je vraški brz, a odnekuda imam predosećaj da će kockar biti oprezan. On je takav tip po prirodi. Moramo ga munjevito srediti i ne smemo napraviti ni najmanju grešku.

— Neće biti greške — odgovorio je Iverson. — Nadam se da će nam se isplatiti.

— Naravno da hoće. Svaki kockar ima početni kapital koji nosi za sobom, a Holidej je jedan od najpoznatijih u tom poslu. Biće love ne brini — dodao je i gurnuo Iversona ispred sebe. Pokoravajući se komandi Eda Lادلoua, Iverson je oprezno prošao pored ugla zgrade.

Sa revolverom u ruci, Ed Lادلou je klizio pored zida štale ne obraćajući pažnju na kišu koja ga je nošena vetrom šibala po licu i probijala kroz odelo do kože. Trudio se da bude toliko tih da je jedva disao. Svim blizu ispred sebe video je slabu svetlost petrolejke i visokog

crnokosog čoveka koji se kretao levo-desno ispred nje. Konji su stajali sasvim mirni i u tišini koju je remetilo samo dobivanje kišnih kapi. Jasnno se čulo vruskanje zobi pod njihovim zubima. Lادلou je digao revolver, prebacio ga u levu ruku, obrisao desnu ruku o unutrašnjost svog kaputa, a onda ponovo uzeo revolver u desnu i čvršće stegao dršku. Uprkos hladnoći i kiši koja mu je škropila lice, on se ipak znojio.

Visoki čovek u štali je prebacio sedlo preko leđa, snažnog mrkova. Da su ga u tom trenutku videli dvojica lupeža bi shvatili, da ne sedla zelenka sa belim pečatima i da taj čovek nije Dok Holidej kako su oni zabunom smatrali. Ali, baš tada, Lادلou i Iverson su prilazili vratima pored zida i nisu zapazili to što bi ih inače živo interesovalo. Rens Perent je međutim, zviždukao zakopčavajući kolan. Razmišljao je o Holideju koji mu se učinio kao lutalica, čovek koji je došao bez cilja ko zna odakle i koji će ko zna kuda otići. Nije ga interesovao novac, ali, bio je karakteran čovek spreman da vrati dug časti i pomogne čoveku u nesreći.

Perent se osmehnuo. Nesreća mu se sada činila upola manja i izgledi, uopšte uzev, nešto svetliji. Prelazak preko reke nije ga nimalo zabrinjavao i nije sumnjao da će na vreme stići do Muna. Ali, kada jednom stigne u Mun, sve će dobiti drukčiji izgled. Mun je bio vraški neprijatan grad za Rensa Perenta i za svakog čoveka koji bi nosio to prezime.

Pošto je pritegao kolan, Perent je bacio pogled do mesta gde je stajao veliki ždrebac zelenko, a oči su mu

zasijale od divljenja. Zelenko se nije nimalo uznemirio kada mu je prišao i potapšao ga po vratu, čak se činilo da ga je nezainteresovano pogledao svojim krupnim, vatrenim očima.

Čuvši slab šum iza sebe, Perent se trgao i oslušnuo, ali se nije okrenuo niti pogledao u tom pravcu. Napregao je uši da bi uhvatio sledeći šum i levom rukom obuhvatio dršku revolvera; zatim je lagano, nečujno počeo da izvlači revolver iz futrole. Nastavio je da miluje konja po vratu i da neprimetno vadi pištolj.

Odjednom je snažni zelenko naglo digao glavu. Perent je zapazio da su se ždrepcveve oči raširile jer je nešto video, i okrenuo se sa revolverom u ruci.

Pred njim se iz polutame pojavila nečija mračna silueta i pri slaboj svetlosti petrolejke ugledao je odsjaj nekog metalnog predmeta u njegovoj ruci. Perentov revolver je bljunuo vatru. Istog trenutka, pogledao je pored uljeza koji je padao na zemlju i u mraku ugledao siluetu još jednog čoveka koji mu se približavao. Pritisnuo je okidač i njegov revolver je još jednom planuo. Čovek iz mraka je zastao, zaljuljao se i onda nestao u pomrčini. Ali, učinio je samo nekoliko koraka pre nego što je pao.

Nekoliko metara ispred Perenta, jedan čovek je ležao na zemlji i krkljavo kašljao. Stenjao je jedva čujno, kao da je na izmaku snage. Perent je sa zida uzeo čikljavu svetiljku i ne obazirući se na trupkane kopita uznemirenih konja iza sebe osvetlio drhtavom svetlošću potiljak onog bližeg, mrtvog čoveka. Kada je vrhom čizme prevrnuo leš i

kada se pred njim ukazalo blatom zamrljano lice Eda Lادلoua, ružnije nego ikad za života, sa njegovih tankih usana sletelo je par pogrdnih reči.

Perent je pustio da mlitavo telo pljusne nazad u blato i oprezno prišao drugom čoveku. Čuo ga je kako bolno stenje i video ga kako se previja u blatu. Uperio je cev revolvera na njega i vetar je odneo psovku sa njegovih usana. Roj Iverson je digao glavu i prestravljeno ga pogledao očima koje su preklinjale za milost. Krv mu se slivala niz bradu ocrtavajući tamnu crvenu liniju na licu i vratu. Podmukli ubica je izgledao do krajnosti jedno.

Perent nije pritisnuo okidač. Uživao je u tome što Iversona proždire bezumni strah. Pravično je bilo da doživi kaznu za svoju podlu nameru.

Dok Holidej se probudio, dovoljno rano da Perentu saopšti svoju odluku da mu pomogne pri prelazu reke, a onda je izašao rekavši ovome da ide da pogleda svog konja. Ali, nije otišao u štalu koja se nastavljala odmah do nastrešnice, već je zastao na sporednoj verandi i zamišljeno se zagledao u tamno praskozorje. Odmah za njim čuo je da su se vrata otvorila i da je neko pošao prema štali, ali ko je to bio nije znao. Nekoliko minuta kasnije vratio se unutra i prišao šanku. Šej je bio ostavio svetiljku upaljenu i njena žućkasta svetlost sablasno je osvetljavala prostoriju. Beti Kentrel je ležala skupljena na klupi pored peći u kojoj je vatra još tinjala, a njen deda je spavao sedeći pored

nje, glave naslonjene na naslon i sa komadom ćebeta ispod brade umesto jastuka. Šej je bio otišao u sporednu odaju iz koje su sinoć izašli Kentrel i njegova unuka, a Mak Harg je ležao na podu zgrčen kao bačeno ćebe.

Od Perenta, Lادلoua i Iversona nije bilo ni traga. Perent je bio tu i verovatno da je on bio taj ko je maločas izašao napolje, ali, gde su bili Lادلou i Iverson to zaista nije znao.

Uzeo je flašu i nasuo sebi jedan viski. Neko vreme je posmatrao Beti i zaključio da je lepa, čak vrlo lepa, a u snu je izraz njenog lica imao u sebi nečeg anđeoski nevinog. Odjednom, učinilo mu se kao da je nekada već bio ovde na ovom istom mestu s istim primitivno sklepanim nameštajem, samo što su ljudi bili drugi. Pre koliko godina je to bilo, koliko milja daleko — to se nije odmah setio. A onda mu je jasno kao na javi pred očima izašla slika Armande Dej, slatke mlade žene koja ga je nesebično i predano volela.

Dok je gucnuo viski i vrhovima prstiju prešao preko očnih kapaka, nastojeći da fizičkim dodirnom odagnati uspomene. Ali, Armandina slika je uporno ostajala pred njegovim očima... njeno divno lice nežnog baršunastog tena i oči pune ljubavi prema njemu, pune ljubavi i bezrezervnog davanja. A onda je iskrsnula druga slika koja je potisnula njeno lice. Kao da ga sada gleda video je njeno nepomično telo opruženo na podu, i gomilu unezverenih građana okupljenih u krug. Zatim dolazak šerifa, saslušanje i najzad sumorni zaključak: ubica je pobegao. Biće izdata poternica.

Holidej je sasuo u grlo ostatak sadržaja čašice. Uzdahnuo je duboko i ispravio se. Nadao se da neće biti nikakve sličnosti između Armande Dej i Beti Kentrel. Zeleo je iskreno da Beti prođe bolje od njoj veoma slične Armande.

Dok Holidej je još uvek držao u ruci praznu čašu kada je odjek prvog hica nadjačao šum vetra. Okrenuvši se na petama ugledao je kako je Beti Kentrel poskočila sa klupe s izrazom straha na licu. Ne čekajući šta će se dalje desiti, Holidej je potrčao prema vratima, otvorio ih širom jednim naglim trzajem i istrčao u noć. Opreznim korakom obišao je oko ugla zgrade i pred štalom ugledao Perenta sa svetiljkom u ruci. Bledožuti odsjaj svetiljke poigravao je na strahom izobličenom, mokrom licu Roja Iversona, a crni otvor revolverске cevi zjapio je prema njegovom čelu.

Videvši u Perentovim očima ubilački bes, Dok je povukao. — Ne, Perente, nemojte!

Rens Perent se okrenuo na petama i cev njegovog revolvera je zinula prema Doku. Holidej je prišao bliže u krug obasjan svetlošću petrolejke i ozbiljnim očima se zagledao u Iversona. Na lupeškom licu podlog ubice ogledao se izraz preklinjanja i molbe za milost.

— Šta se desilo? — zapitao je Dok.

— Ova dvojica nitkova pokušali su da me mučki ubiju. Jednog sam otpravio tamo gde je već davno trebalo da bude — rekao je Perent i rukom pokazao na mrtvog Ladioua. — Ovaj nitkov koga vidite imao je na umu istu zamisao kao i njegov

ortak, ali, izmakao je zasluženu kaznu. Šteta je što ga nisam ucmekao odmah.

Iverson je muklo zastenjao. Dok nije mogao da proceni da li time želi da izazove njegovu samilost ili je zaista teško ranjen, no kada je lupež klonuo i pljusnuvši šumno u blato ostao nepomično da leži, Dok je ocenio da nevaljalac ne glumi. Videvši da je Perent naperio revolver u Iversona, Dok je rekao.

— Vama to ne dolikuje, Perente,

— Meni ne dolikuje šta, mister?

— sevnuo je Perent očima. — Ovi lupeži su mi se prišunjali s leđa kao podle, otrovne zmije. Hteli su da me ubiju. Mislite li da ću mu to oprostiti i ostaviti ga u životu?

— Ne znam šta ćete učiniti, Perente, ali, mislim da ne bi trebalo da hladnokrvno ubijete čoveka bez odbrane, bez obzira šta je taj čovek zgrešio. Sem toga, ne bi trebalo da priimate ruke. On je obična hulja, stvar koja se ne broji ni u štal!

Na Perentovom licu ogledala se nedoumica. Razmišljao je o Dokovim rečima verovatno i sam donekle ponet uverenjem da je pustolov u pravu. Holidej je iskoristio momenat njegove neodlučnosti, dograbio Iversona za košulju i digao ga sa zemlje. Kratak pogled otkrio mu je da je Iverson pogođen u stomak. Polovina opasača za revolver bila je otkinuta olovnom kuglom, a košulja mu je bila nakvašena krvlju i kišom. Ne obazirući se na Perentove psovke, Holidej je povukao Iversona ka vratima krčme i Perent nije ništa preduzeo da ga spreči. Beti Kentrel je stajala odmah pored ulaz-

za, bleđa kao smrt. Prvi put u životu gledala je jeziv, krvav prizor.

Uvukavši unutra Iversona koji se jedva držao na nogama Holidej je rekao. — Ne znam koliko teško je ranjen, ali, možda će se moći nešto učiniti za njega. Pogledaću.

Videvši grozotu rane, Beti je napravila užasnuto lice i ustuknula. Dok Holidej je prošao pored nje i namestio izmučenog Iversona u stolicu za ljućanje. Zadržao je ranjeniku košulju i pregledao mu ranu. Ispravivši se, obratio se Beti s molbom i pokazao rukom ka šporetu na kome je u jednom loncu ključala voda.

— Metak je prošao skroz. Ako ne iskrvari, preživeće — rekao joj je. — Dajte mi nekog platna, što više.

Beti je zastao dah od groze, i sa njenih usana se čulo samo jedno kratko „oh”. Holidej nije obratio pažnju na nju, već je pogledao Perenta koji je, ušavši za njim, stavljao revolver u futrolu. Tim Šej se pojavio na vratima svog sobička i na licu mu se ogledala radoznalost.

— Ladlou i ovaj drugi lešinar su pokušali da me napadnu iz zasede i ja sam ih sredio — objasnio je Perent. — Kad se vreme proleće sahrani Ladloua. Ovog drugog ćeš morati izvesno vreme da trpiš ovde... Pogladio se po bradu vrhovima prstiju i dodao u pola glasa. — Ne znam zbog čega su to učinili, nije mi jasno.

Posle tih reči, Perent je prešao preko odaje i uzeo svoje putne torbe. Prebacivši ih preko ramena prišao je Holideju. — Dakle, pošto ste već odlučili da pođete sa mnom, mister, hoćemo li da pođemo? Ako

želite da mi pomognete, onda ne treba da gubimo vreme.

Dok nije ništa odgovorio, jer je sa pažnjom pratio Beti koja se pojavila iz Šejove sobe sa čistim čaršavom u ruci. Šej je žurno išao za njom i došavši do Perenta oboje su ga široko zaobišli. Za to vreme, Dok je iscepao Iversonovu košulju i oslobodio široko otvorenu ranu iz koje je još loplila krv. Iverson je od bola ponovo izgubio svest i Dok nije verovao da će preživeti uprkos njegovoj snažnoj konstataciji.

Uzeo je čaršav iz Botine ruke, iscepao komad, i natopivši ga u vrelu vodu pažljivo oprao ranu. Zatim je od drugog komada napravio mali jastučić, pritisnuo ga na ranu i ostatak platna iscepao u vidu zavoja i njime pritegao jastučić. Za vreme dok je Holidej previjao ranjenika Perent je nestrpljivo šetao gore-dole i namršteno ga gledao.

Ne obraćajući pažnju na njegovu nestrpljenje i mrštenje, Dok se obratio bleđoj Beti rečima. — Mislite li da ćete moći da ostanete ovde sami sa dedom?

Beti ga je bez reči netremice gledala. Još uvek se u njoj nije stišao šok od preživljenog, tragičnog događaja.

— Ne verujem da će se izvući — nastavio je Holidej ravnodušno. — Ipak, postarajte se, ako možete, da mu date nešto hrane. Čim se vreme malo proleće, a to je za dan dva, pođite sa Mak Hargom. On zna ovaj kraj, i odvešće vas tamo gde biste hteli... ili će vam pomoći da do tamo dođete. Na njega se možete u svemu osloniti. — Prošao je pored nje i izvadivši dve novčanice od deset dolara gurnuo ih Šeju u ruke. —

Uzmite ovo za troškove ishrane, za Iversona. Ako bude zaželeo da nešto popije dajte mu.

Zatim je klimnuo glavom Perentu koji se žurno okrenuo i otvorio vrata.

Spolja ga je zapahnula vlaga i zagledavši se u krupne kapi kiše koja je i dalje padala, Perent je rekao nešto pogrdno. Praskozorje je mutnim sivilom obasjavalo blatno dvorište. Posle nekoliko sekundi izašao je napolje ostavljajući otvorena vrata za Holideja.

No, Dok Holidej nije odmah izašao. Zastao je na vratima, okrenuo se i pogledao Beti Kentrel koja je stajala pored peći i zainteresovano ga posmatrala. Izgledala je lepa, i u njenim očima je bilo nečega što ga je podsećao na neku davnu ali nezaboravnu ljubav. Poklonio joj se glavom galantno i pogledao prema uglu gde se Mak Harg bauljajući izvlačio ispod čebeta. Pošto je odbacio čebad i pročistio grlo Mak Harg je zapitao.

— Odlazite li Holideje?

— Neko treba da mu pomogne, inače neće preći preko.

— Ako vam se učini suviše opasno vratiti se. Znam jedan put, istina mnogo duži, ali zato i mnogo sigurniji, kojim se može otići odavde.

— Pripazite na staroga i devojku. Ne bih želeo da im se nešto desi — rekao mu je Dok Holidej i mahnuvši rukom Šeju u znak pozdrava izašao napolje.

Pošto je osedlao Miga, Holidej ga je izveo iz štale. Jedna kobila je kratko njisnula. — Mig je načuljio uši i nekoliko puta zakopao nogom. Neki njihov način udvaranja, po-

mislio je Dok Holidej, i penjući se u sedlo uhvatio svog ždrepcu kraće za uzdu. Na drugoj strani dvorišta, Perent ga je čekao. Dok je poterao Miga u kas i brzo mu se pridružio. Perent se nagnuo u sedlu, pružio ruku i potapšao ždrepcu po glavi. Mig je frknuo i ustuknuo korak dalje, a Dok je objasnio Perentu.

— Nije naviknut da ga neko tapše kad je osedlan.

— Vidim. No, ne mari — rekao je Perent bez nezadovoljstva zbog Migovog odbijanja njegovog milovanja. — Spasao mi je život. Zna li? Video je Ladioua i izdao ga. Možete reći da sam Ladioua video u njegovim očima. Verovatno vam mnogo vredi.

— Mnogo — nasmejao se Dok. — Vredi koliko moja koža. Dosta puta me je izvukao.

Perent ga je nekoliko trenutaka netremice posmatrao pre nego što je ponovo razvukao lice u osmeh. — Lepo od vas što ga toliko cenite. Hajdemo!

Pojahao je napred u praskozorje, blatnjavim putem prošaranim barićama. Sada su jahali niz vetar koji im je nosio kišu u leđa umesto u lice. Jedan čas kasnije, zategli su vodice na obali reke. Visoka zemljana obala bila je potkopana vodenom bujicom i sitni talasi su pljuskali podlokanu zemlju ispod njih. Nekoliko isčupanih stabla s ogoletim žilama koje su iz vode virile kao ruke davljenika, deo otkinute drvene ograde isprepletane živicom i busenjem trave pronela je vodena bujica ispred njihovih zabrinutih očiju. Nabujala voda obilovala je nevidljivim brzacima.

— Rečna matica je vrlo nezgodna — rekao je Dok.

Perent je klimnuo glavom, šetajući tmurnim pogledom uz i niz obalu. — Nezgodna. Moramo biti strpljivi dok ne upoznamo čudj vode. Treba da nađemo mesto gde rečna matica teče prema drugoj obali, a to će najpre biti na nekoj krivini. Kad nađemo takvo mesto, ja ću ući u vodu, a vi ćete me konopcem pridržavati da me bujica ne odnese. Kad me voda odnese blizu druge obale, ja ću drugi konopac nabaciti na neko drvo na drugoj obali. Kada to učinim, vi ćete onda polako popuštati konopac, ali ćete paziti da me voda ne razbije o drugu obalu. Ja ću se, opet, privlačiti konopcem koji sam nabacio. O-kej?

Holidej je sa nekoliko tiho izgovorenih reči izrazio svoju saglasnost. Voda puna vrtloga i penušavih talasića jurila je kao mahnita sa jednog mesta gde je reka naglo zavijala pod pravim uglom i nosila polomljene grane i druge ostatke koje je u svom toku skupljala. Neposredno pored druge obale, nalazila se gomila granja, vodenog rastinja lijana i sličnih predmeta od čega se već bila formirala prepreka preko koje je pljusкала bujica bacajući, uvis gejzire penušave mutne vode. Iza te prepreke voda je bila nešto mirnija kao u nekom izolovanom bazenu. Baš kada je Dok zadržao pogled na tom delu reke, jedno veliko iscupano stablo pamukovog drveta nošeno maticom reke udarilo je u prepreku i zakvačilo se polomljenim granama u isprepletano granje i lijanje. Prepreka se zatresla, ali se nije pomerila, i stablo je os-

talo kao usidreno, stvorivši tako još čvršću prepreku pomahnitaloj reci.

I Perent je primetio prirodnu branu na kojoj se Dokov pogled zadržavao. Odmah mu se u glavi rodila ideja. — Ona gomila nanetog drveća čvrsto stoji. Ako mi pođe za rukom da na matici otplivam blizu nje, to jest u onu mirnu vodu ispred nje, mislim da bi mi pošlo za rukom da nabacim laso na ono veliko drvo.

Holidej je shvatio čemu se Perent nada i to mu se nije dopalo. Ali, morao je priznati da ipak ima neke šanse, doduše, slabe ali ipak šanse.

— Može se desiti da utopite konja — primetio je Dok.

— Može. Ali se može desiti i da moj brat bude obešen ako ja ne stignem na vreme. Izboru nema, Holideje. Spremite konopac pa ćemo na posao.

— O kej. Naći ćemo pogodno mesto, pričvrstićemo konopac pa ću početi da se molim nebesima. A mogli biste i vi... više nego što ste se ikada mogli u životu.

Perent se osmehnulo, a onda je poterao svog konja kroz blato prema vodi. Životinja je izbegavala da zagazi u vodu i izmicala, ali visoki čovek u crnom odelu je nemilosrdno terao mamuzama u slabine. U tom trenutku, iznenadan nalet vetra polomio je jednu suvu, napuklu granu iza Holideja. Od jasnog praska, Mig se uplašio i propeo mlatarajući prednjim nogama. Dok je kliznuo iz sedla do konjskih sapi. Pokušao je da se zadrži na zadnji deo sedla ali su mokri prsti kliznuli po glatkoj koži. Pao je s konja i prsima udario o travnu zemlju. Zakopao se prstima za bokore trave ali prsti nisu mogli

da izdrže težinu tela, i orući mekanu zemlju ruke su počele da klize.

Trenutak kasnije, kliznuo je na trbuhu pored Perentovog konja i niz usku obalu glavačke bućnuo u uskovitlanu vodu. Tek što se voda sklopila nad njim od ledenog dodira vode koji je osetio do kostiju, zastao mu je dah. Izbio je na površinu samo metar-dva niže i ugledao Perenta kako se niz obalu ustremio za njim.

Perent se okliznuo i zateturio, a Holidej je ponovo potonuo. No, visoki čovek u crnom odelu nije odustao od spasavanja. Potrčao je uz obalu bez vidnog razloga. Holidej je u međuvremenu i drugi put izronio na površinu i razmahnuo rukama prema obali, ali ga je uskomešana, zakovitlana bujica nosila na suprotnu stranu. Odjednom ga je jedno bujičom nošeno deblo udarilo u potiljak i bol od udarca razlio mu se niz vrat do ramena. Na sreću, udarac debela gurnuo ga je bliže obali. Ponovo je ugledao Perenta na ivici vode kako se nagine i pruža mu dugačak štap. Dok se očajnički pružio i jednom rukom dohvatio štap, ali ga je istog momenta ponovo zahvatio vrtlog. Ali, pustolov je našao još snage da i drugom rukom dohvati pruženi štap i svom snagom ga stisne kao klišima. No, matica ga je vukla toliko da mu se činilo da će mu od napora popucati koža na šakama. Vrtlog ga je ponovo povukao naniže i glava mu je ponovo potonula u mutnu vodu. Naletio je na podvodno granje koje ga je izgubalo po licu i već je bio skoro izgubio dah, kada je po treći put isplivao.

Sada mu se Perentovo lice činilo

jako daleko. Perent mu je nešto dovikivao, ali od šuma uzburkane vode Dok nije mogao da razabere reči. Udahnio je duboko i odlučio da pokuša da se privuče obali preko štapa. Perent je ležao na obali, ispružen da bi što dalje pružio ruku, a na licu mu se ogledao napor,

Lagano, šaku ispred šake, santimetar po santimetar Holidej se vukao uz tanak prut. Konačno, posle nekoliko minuta naprezanja i strahovanja Perent mu se približio nadohvat ruke i on je pružio ruku da prihvati davljenika. Skoro na izmaku snage Holidej je učinio poslednji, očajnički napor i ispružio ruku. Njegovi prsti obuhvatili su kao klešta zglavak Perentove ruke, a istog trenutka Perentova šaka stegla se oko njegovog zglavka. Sada je Perent pustio štap i odupro se o obalu, vukući svom snagom Holideja. Malo pomalo uspeto mu je da ga privuče bliže, a onda se uspravio na kolena i upola izvukao Doka na obalu.

No, u tom momentu, deo obale se odronio i zamalo da i Perent nije pao u vodu zajedno sa Dokom. Na sreću, uspeo je da se ukopa petom u blatnjavu zemlju i da se zadrži. U nemoguće teškom položaju, Perent je pružio i drugu ruku i dohvatio Doka za rever kaputa baš u trenutku kada je zahvat ruku počeo da popušta. Rizikujući da sam upadne u vodu, zapeo je iz sve snage i izvukao Doka do polovine iz vode. Dok se prstima prihvatio za blatnjavo tlo i pomogao mu da ga izvuče iz vrtloga. Još jedan napor i obojica su zadihani pali na blatnjavu obalu i ostali tako da leže, bez daha,

ali zadovoljni što im je uspjelo da se izvuku.

Holidej je jedva bio svetsan koliko dugo je, iscrpen, ležao na blatnjavoj obali. Posle izvesnog vremena, stvarnost oko njega uobličila se u punoj, blatnjavoj rugobi. Oboje su bili uvaljeni u blato, mokri i umorni, a Dok je osećao bol u glavi i udovima. Ali, to je trajalo sasvim kratko, a onda je Dok ustao i udaljio se još nekoliko koraka dalje od vode. Pri tome je uhvatio Perenta za okovratnik kaputa i povukao ga za sobom. Perent je ustao, odgurnuo rukom Holidejevu ruku, a onda su obojica pošli još nekoliko metara dalje, na jedan viši deo obale, gde su stajali njihovi konji. Tek tada su smogli snage da progovore.

— Hvala — rekao je Dok kratko.

— Mislio sam da sam vas izgubio — procedio je Perent muklo i pogledao Doka ispod oka. — Priznajem da mi to ne bi odgovaralo... zbog mojih ciljeva.

— Ni meni... zbog mojih. Prema tome, obojica smo na istom — primetio je Dok i nestabilno se zaljuljao na nogama. Još jednom je duboko udahnuo osećajući da mu se time vraća snaga. No Perent, izgleda, nije hteo da gubi vreme. Prišao je svom konju i skinuo laso a onda jedan kraj vezao za jabuku sedla. Priveo je svog konja do ivice vode, iako se životinja opirala i nije pokazivala želju da se nađe blizu uskomešane bujice. Pogledavši Holideja, Perent je rekao.

— Jeste li spremni.

Dok ga je zamišljeno pogledao i protrljao se vrhom prstiju po bradi.

— Taj vaš brat vam mnogo znači kako mi izgleda — rekao je.

— Naravno da mi mnogo znači, samo njega jednog imam. Osećate li se dovoljno snažnim da pojašete konja? Vežite za drvo konopac koji sam vam dao, to je za svaki slučaj, ali, morate da me na rukama držite. Poteraću konja kroz maticu ka drugoj strani obale, ali ne verujem da ću uspeti da pređem direktno. Ako budem imao sreće, dovoljno će biti da stignem do one mirne vode ispod prepreke. Za to vreme vi pazite da me voda ne odnese dalje nizvodno. Jesmo li se dogovorili?

Holidej je još jednom pažljivo pogledao reku i klimao glavom. Izvadio je maramicu iz džepa i obrisao ogrebotine i prljavštinu i onda je vratio u džep. Perent je nestrpljivo sačekao da Dok završi sa brisanjem i videlo se da mu je laknulo kada je prišao Migu koji je stajao mirno. Pogladio ga je po sapima, a onda je prošao dalje do jednog drveta, vezao kraj konopca i pošto je isprobao da li čvrsto drži, dobacio slobodan kraj Perentu. Dok je Perent vezivao kraj konopca za jabuku na sedlu, njegov konj je nervozno poigravao u mestu što je navelo Perenta da izlije niz poluglasnih pogrda na račun glupih životinja, kiše i nevremena.

Pošto se pripremio za polazak, Perent je Holideju klimnuo glavom dajući mu time znak da operacija počinje, vinuo se u sedlo i poterao konja napred. Konj je zatrupkao u mestu nevoljan da uđe u vodu, ali ga je šibanje vodičama po vratu nateralo da s obale skoči u vodu. Čo-

vek i životinja su potonuli i mutna voda ih je sakrila od pogleda. Zatim su izronili na površinu i trenutak kasnije brzak ih je poneo niz vodu. Perent je izgubio svoj šešir, ali je kolenima čvrsto stiskao konja koji je poskakivao pod njim. Holidej je malo zategao konopac nastojeći da ublaži brzinu kojom je bujica nosila konja i jahača, i da tako konju pruži mogućnost da preseče maticu. Kada su bili otprilike na polovini reke, Holidej je odjednom sasvim zategao konopac. Konj pod Perentom je zapao usred matice i počeo da se okreće. Perent je opsovao i pogledao Holideja koji je po njegovom mišljenju bio krivac za nastalu nezgodu.

Holidejev potez, međutim, nije bio bezrazložan. — Brana iznad vas počinje da popušta — doviknuo je.

Perent je pogledao uzvodno i video da se veliko stablo otkacilo iz gomile granja, stabala i otkinute žive. Osnov njegovog plana se rušio, ali, odlučan u svojoj nameri, stisnuo je usne i viknuo. — Nije važno, na-
zad se neću vraćati. Popustite konopac.

Holidej se nije dvoumio, jer je Perent bio u pravu, vratiti se nazad bilo je isto toliko opasno kao i nastaviti dalje. Nastavio je da popušta konopac, osećajući da mu trvenje konopca pričinjava bol na već povređenim šakama. Stopu po stopu, Perent je odlazio sve više ka drugoj obali, ali i niže niz vodu, i na kraju ga je Dok video kako se diže u sedlu, s naporom zadržava ravnotežu, vitla konopcem iznad glave, i baca ga prema obali. Konopac je pao na granu jednog drveta, i omčica se

zategla. Jedan trenutak mislio je da grana neće izdržati, a onda se Perent vratio u sedlo. Njegov konj je očajnički mlatarao nogama, očigledno već na ivici snage i blizu tačke utapanja. Perent ga je besno ošinuo, i životinja je poslednjom snagom nastavila, pomognuta Perentovim rukama koji je vukao zakačeni laso. Njegov konj je sada znatno brže napredovao i posle kratkog vremena doplivao je u mirniju vodu i klizajući kroz blato izašao na drugu obalu.

Holidej je s olakšanjem odahnuo. Perent je rizikovao i uspeo je. Sa dva konopca kao potporom, njemu će biti mnogo lakše, čak bezopasno, da pređe. Drugim očima počeo je da gleda na Perenta i odjednom je osetio zadovoljstvo što je pošao s njim. Hrabrost je zasluživala nagradu i Perent je dobio; odlučan je i nepokolebljiv u kritičnim trenucima, zaključio je, dok je odvezivao konopac od drveta i zategao ga da proveri da li je čvrst. Okrenuvši se svom konju ugledao je u magnovenju da se drvo ruši uz praskavo lomljenje. Koraknuo je korak nazad i digao konopac i drvo je palo ispod njega. Dok je obgrlio Miga oko vrata i poveo ga prema obali.

Pogledavši na drugu obalu Dok je doviknuo. — Perente, sada ja dolazim preko. Je li konopac čvrsto vezan?

— Jeste. — Začuo se sa druge strane vetrom nošen odgovor. — Za jabuku mog sedla.

Holidej se bolje zagledao prema drugoj obali. Perent je stajao blizu svog konja na visoko dignutoj obali. Visok vitak i širokih ramena,

nije ostavljao na njega utisak čoveka umornog od napornog i opasnog prelaženja reke. Nebo je još uvek bilo sivo, i kroz koprenu magle i sitne rominjave kiše sve je pred njim ležalo obasjano mutnom i neodređenom svetlošću. Ali, čak i pri takvim uslovima, video je da se Perent osmehuje.

— Držite taj konopac, Perente! — doviknuo je ljutito.

Ali se visoki čovek u crnom na to samo nasmejao. Odvezao je konopac od sedla i pustio ga da padne na zemlju, a sam se vinuo u sedlo. — Vreme je kratko — doviknuo je na drugu stranu reke i Dok je sasvim razgovetno čuo svaku reč. — Nemam vremena da vas čekam da pređete. Zahvaljujem vam na svemu, Holideje, vrlo lepo i uspešno smo sarađivali.

Holidej je izustio nešto pogrdno, ali je nalet vetra odneo njegove reči. — Drukčije smo se dogovorili, Perente.

— Tačno, ali dogovor je raskinut onog momenta kada sami vas izvuкао iz reke. Za dva dana dva puta sam vam spasao život i mislim da vam ništa ne dugujem. Ako nam se putevi ponovo ukrste smatraću da su naši računi izravnati. Do viđenja!

Perent je kratko mahnulo rukom u znak pozdrava a zatim je, smejući se, okrenuo konja i poterao ga obalom reke. Dok je posmatrao kako se udaljava i kako vodena bujica odnosi niz reku konopac koji je trebalo da ga odnese na drugu stranu. Ne silazeći sa konja, prikupio je konopac iz vode, savio ga u krug i prebacio ga preko jabuke sedla. Učinio je to mahinalno, iako nije verovao

da će mu konopac trebati. Jedino što je mogao da učini to je da se vrati u Šejovu krčmu.

Terajući Miga uz blatnjavu obalu proklinjao je Perenta i ljudsko verolomstvo. Na drugoj strani reke, video je Perenta koji je punom brzinom jahao prema Munu. Okrenuo je konja prema kiši koja je nošena vetrom šibala u lice i pošao svojim putem. Bio je ljut, ali se u dubini duše radovao što će videti Beti Kentrel. No, to osećanje nije hteo sebi da prizna.

III

Iverson je ležao mlitavo zavaljen u stolici za ljuljanje sa visokim naslonom sa čebetom prebačenim preko kolena i čašom žestokog pića u ruci. Beti Kentrel i njen deda sedeli su za stolom koji je Perent za vreme svog boravka u krčmi Tima Šeja proglasio samo za njegov lični sto. Džas Mak Harg je stajao na verandi ispred zadnjeg dela kuće i posmatrao oblake koji su se pod naletima vetra ganjali po nebu, a Tim Šej je krpom čistio dasku koja je služila kao improvizovani šank pričuvavajući time buku i zvonjenje posuđa i čaša.

Kada je Dok Holidej ušao unutra sve oči su se okrenule u njegovom pravcu. U očima mlade žene on je primetio iznenađan blesak i nešto kao izraz olakšanja. Ulazeći unutra, Dok je skinuo šešir i bacio ga na kraj šanka. Tim Šej ga je radoznalo pogledao, ali je prošlo dosta sekundi pre nego što se odlučio da progovori.

— Što je bilo, rizik nije uspeo? Holidej je odmahnuo glavom. — Perent je uspeo da pređe.

Šej je nabrao čelo. — Zašto onda do đavola...?

Holidej je zavukao prst u džep prsnika i zvadivši nekoliko novčića bacio ih na šank. — On je uspeo, a ja nisam. Pustimo neka se zasada na tome završi.

Šej mu je prineo čašu i flašu i spustio ih na šank ispred njega. Konrad Kentrel je u međuvremenu ustao sa svog mesta za stolom i dobro proteglio svoje stare noge, pre nego što je vukući se zakoračio preko odaje. Mak Hard je dotle ušao sa verande u odaju, i stao pored Holideja, pohlepno zureći u crnu flašu bez etikete koja je stajala na šanku. Dok Holidej je rukom dao znak Šeju da Mak Hardu donese čašu, i stari Zapadnjak je bez reči klimnuo nekoliko puta u znak zahvalnosti.

Zveokanje čaše i flaše prekinuo je Iversonov graktav glas koji je odjeknuo odajom. — Pustili ste ga da ode, što znači da niste ništa bolji od njega. Perent je jedan običan notorni ubica i vi ste to dobro znali. I pored toga, pomogli ste jednom banditu i ubici da pobegne.

Holidej se okrenuo i hladnim pogledom netremice odmerio kauboja. — Ko kaže da je on ubica, Iversone?

— To se zna, i tačka. Što mu gromova šta tu ima više da se priča i sami ste jasno videli, zar ne? Pre svega, revolveri su mu pripasani nisko na bedrima, i ima ih dva a ne jedan kao svi normalni ljudi. Sem toga, videli ste dobro kako je zliko-

vački ustrelio Eda i kako je svim silama želeo da izbuši i moju kožu.

— Kako se meni čini, Ladlou je potpuno zaslužio ono što je dobio — rekao je Holidej mirno. — A što se tiče vas, možda i vi zaslužujete mnogo više nego što ste dobili, mister. Prema tome, začepite usta i zahvalite nebu što ste jeftino prošli.

— Vama je lako da to kažete, Holideje, ali, pogledajte mene. Ja sam skoro mrtav od kuršuma koji je taj prokleti ubica bez ikakvog razloga prosvirao kroz moj stomak. A da znate, i vi ste tu veliki krivac, Holideje, ako ne za njegovo delo, onda za to što ste se povezali s njim. Ne rekoste li da ste ovarno došli iz oblasti Plejt River?

Holidej ga je iskosa pogledao i potvrdno klimnuo glavom. — Da, pa šta?

Iversonovo lice izobličilo se u ružnu grimasu. — Ako je tako, onda bi i vas Holideje trebalo strnati u zatvor, jer imate verovatno i više grehova nego što je pružanje pomoći ubici. Sad je sve jasno. Ed je izvesno vreme bio u oblasti Plejt River i tamo je već sve čuo za Perenta. Kako se onda moglo desiti da vama nije poznato?

Holidej je mrgodno nabrao obrve na sredini čela. — Šta to kako se moglo desiti da ne znam, Iversone?

— Pa, o ovim huljama Perentima, šta se sad tu pravite. O onome koji je bio ovde i onom njegovom patuljku bratu ubici Lariju, u Munu. Ed je pričao da su obojica njih uceñjeni dobrim nagradama, što i jeste bio razlog da smo se rešili da šćepamo Perenta, naravno misleći da ga držimo zarobljenog sve dotle dok

se vreme ne prolepša, kada bismo mogli da ga odvedemo i predamo nekom šerifu. Ali, vi ste se upajtašili s njim i zato smo sve morali da pokušamo nas dvojica sami, a rezultat toga znate. Ed je mrtav. Zatim ste vi otišli i pomogli ubici da pobegne sa mesta zločina. Razmislite sada nisam li bio u pravu kada sam rekao da niste ništa bolji od njega.

Holidej je uzeo čašu sa pićem u ruku i okrenuvši se leđima šanku naslonio se laktovima na tezgu iza sebe. Mak Harg ga je posmatrao zamisljeno. Može biti da je stari traper u mislima prebiraio činjenice i događaje iz poslednjih nekoliko dana. Na drugoj strani sobe, Beti Kentrel je bleđa sedela za stolom, a njen dedica koji je vučući noge bio došao do pola odaje i tu zastao u nedoumici, i šetao pogledom sa Mak Hargom do Iversona i Doka Holideja.

Dok Holidej je nekoliko trenutaka netremice posmatrao Iversona. — Mister, vi ste pošli za Perentom u štalu da biste ga opljačkali i to vam nije uspelo. To je tako bilo i tako će ostati za svagda, prema tome, nemojte da vam više na um pada da govorite nešto protiv mene ili protiv Perenta, sem ukoliko za to nemate neke čvrste razloge. U suprotnom, svi će to smatrati za podilu klevetu, a ja lično znam način kako da se sa klevetnicima obračunam. Sem toga, imajte na umu da ste drhtali u pantalonama sve vreme dok je on bio ovde.

Iverson je promrmljao sebi u bradu neku nerazgovetnu psovku. Na to se umešao Džas Mak Harg. — To je činjenica, Holideje, Laddlou i Iverson skoro da nisu smeli ni da dišu kad

bi ih Perent nekim slučajem pogledao. A koliko je meni poznato, Perent ovde ništa nije učinio protivzakonito, sem što je njih dvojicu nevaljalaca stavio na njihovo pravo mesto.

Iverson je besno presekao pogledom Mak Harga koji je bezbrižno još jednom napunio svoju čašu i ponovo klimnuo glavom Doku Holideju u znak zahvalnosti. Tog trenutka, sa svog mesta prema šanku uputio se Konrad Kentrel i Dok Holidej je ispod šanka izvukao jednu stolicu i ponudio je starome. Kada je sedokosi starac seo, Holidej mu je ponudio čašu viskija. Kentrel je odlučno odmahnuo glavom i rekao.

— Mislim da ste potpuno u pravu što se tiče ove dvojice... mislim na onog jednog koji je ubijen i ovog drugog jada od čoveka koji sedi tu sa nama u ovoj odaji. Nego, ja bih vam predložio nešto, ako se s tim slažete. Jednostavno ne obraćajte pažnju na njega, slažete li se?

— Ja se već tako i ponašam — rekao je Holidej.

— Odlično! Sada dakle možemo da razgovaramo kao razumni odrasli ljudi. Iskreno da kažem, vi ste na mene ostavili utisak čoveka koji ume da se ponaša i ima dosta životnog iskustva.

Holidej je samo slegnuo ramenima ne želeći da se prikriva nekom lažnom skromnošću. Znao je i sam dosta dobro svoju vrednost i smatrao je da izvestan procenat samosvesti i samopoštovanja ne može škoditi pravom čoveku. Konrad Kentrel je vrhom prsta prešao po ivici šanka i pošto je izvesno vreme pažljivo gledao Mak Harga i Tima Še-

ja, nastavio je da govori veoma tihim i odmerenim glasom koji se nije čuo dalje od polovine odaje.

— Ako mene pitate o mom životu, mogao bih vam reći da sam najmanje živio u izobilju i sigurnosti. Proživio sam dosta dobrih vremena, ali, bilo je i veoma teških dana i kada sve to zbrojim, rekao bih da mi nije ni najmanje žao ni za šta. Ali, bolest me je na kraju uhvatila i mojoj unuci su savetovali, po preporuci lekara da me povede u neko blaže podneblje gde je klima toplija i suvlja. — U starčevim očima vrcnule su varnice oduševljenja. Pokazao je rukom prema prozoru iza koga se još uvek videla koprena kiše koja je zatvarala vidik u mračnu noć. — Izgleda da se neko poigrao sa nama kad nam je rekao da dođemo ovamo.

— Neće biti, mister, Kentrele — rekao je Tim Šej energično. — Mesecima je ovde bilo suvlje nego u afričkoj pustinji. Niko nije terao šegu sa vama kao što vi izgleda mislite, jedino što ste izgleda došli u pogrešnom trenutku. Videćete da će uskoro opet nastati prava suša koja će trajati mesecima, možda i duže, tako da ćete na kraju izgubiti svaku nadu da će kiša ikada pasti. Ako vi želite toplotu i sušu, mister, onda znajte da ste došli na pravo mesto. Nema toplije ni suvlje zemlje od ove.

— Drago mi je što to čujem mister Šeje — rekao je Kentrel još uvek se smeškajući od zadovoljstva. Onda se ponovo okrenuo Doku Holideju. — Ono što želim da sa vama razgovaram, to su izgledi za razvoj poslova i mogućnosti prosperiteta u

ovoj zemlji. Kao što sam vam rekao, ostavili ste na mene utisak čoveka koji ima ne samo razuma i znanja, nego i dosta životnog iskustva, pa bih vam bio veoma zahvalan ako biste mi u tom pravcu dali neka obaveštenja.

— U kom pravcu? — začudio se Holidej.

Sada je preko odaje do njih prišla i Beti Kentrel, s izrazom nešto većeg samopouzdanja i smirenosti na licu. Njen pogled se zaustavio na Doku i slab smešak zaigrao je na njenim punim usnama.

— Imamo izvesnu sumu novca koji smo ostavili na stranu — rekla je Beti. — Ta suma je verovatno dovoljna da se s njom kupi neki ranč i izvestan broj stoke, naravno po jednoj razumnoj ceni. O tome smo razgovarali na istoku sa nekoćinom bankara i oni su nas uveravali da ovaj deo oblasti na Zapadu najviše odgovara za investiranje i da će za kratko vreme doći do brzog naseljavanja i ekonomskog buma.

Holidej je zainteresovano mahnulo glavom i spustio svoju čašu na šank. Smatrao je da je Beti Kentrel jedna od najzgodnijih mladih žena koje je do tada video, naravno ne i najlepša i najzgodnija, ali u svakom slučaju jedna od prvih. Imala je pokrete, hod i držanje jedne prave lepo odgojene dame i naravno sem toga, nepoznavanje poslovnih stvari koje je išlo zajedno sa lepim vaspitanjem i odgojem koje takve dame dobijaju.

Odmahnuvši još jednom glavom, Dok je rekao. — Vrlo malo teritorije na granici, madam, je zasada otvoreno za naseljavanje. Zasada vlada nije donela nikakav zakon koji

pomaže naseljavanje, bar meni nije nešto tako ponzato. Ljudi većinom moraju sve sami da urade bez ičije pomoći. Da osnuju gradove, izgrade puteve, podignu bolnicu i crkve i slično. A to opet zahteva prilična finansijska ulaganja i finansijske rizike, a da ne govorimo o opasnostima kojima se svaki čovek lično izlaže dolazeći ovamo. U pitanju su opasnosti o kojima se na istoku čak i ne čuje.

Beti je nabrala obrve i vrhom zuba zagrizla donju usnu. Ali, Konrad Kentrel je izgledao čvrsto odlučan i piljeći netremice u Holideja rekao. — Nismo ni očekivali da će dolazak ovamo biti šetnja, mister Holideje. Ali, bitna činjenica je, a to je za mene najvažnije, da će se u suvom podneblju i suvoj klimi moje zdravlje poboljšati, a o tome sam od najboljih lekara dobio nedvosmislene potvrde. Možda neću biti sposoban da jašem konja i jurim po preriji, ali, biću svakako u stanju da vodim finansijske poslove, a što se tiče moje unuke, ona je mnogo čvršća i jača nego što možda izgleda. To je dokazala time što se sa mnom nosi već pet godina, a staranje o jednom usamljenom vuku kao što sam ja nije nimalo laka stvar.

Holidej je njegove reči primio na znanje sa jedva приметnim osmehom upućenim prema Beti. Od tog pogleda ona je pocrvenela kao bullka, i počela da se poigrava pantljikom koja je poput vrpce zatezala kragu njene svilene bluze. Njeno mlado, zaobljeno, a ipak vitko telo činilo mu se izvanredno privlačnim, ali je i pored toga još uvek imao dosta rezervi o sposobnostima tog neobič-

nog para ljudi da se izbore za ono što su hteli na tako surovom i bespoštednoj granici.

Razmišljajući o tome, Holidej je rekao. — Koliko kapitala ste spremni da uložite, mister Kentrel?

Mak Harg se okrenuo i veoma zainteresovano pogledao starog čoveka. Konrad Kentrel je napucao usne i najpre sa nešto sumnjičavosti pogledao najpre jednog pa onda drugog i trećeg slušaoca. Zatim je stisnuo zube i rekao.

— Imam blizu deset hiljada dolara.

— Koliko znam prilike na Zapadu, a ni ovde neće biti mnogo drukčije, to vam je dovoljno da kupite ranč u blizini grada — rekao mu je Dok Holidej. — U vašim uslovima i sa vašim zdravljem ja vam najozbiljnije preporučujem da kupite imanje u blizini grada. Morate imati u vidu i vaše godine i vaše mogućnosti kretanja. Kupovina imanja dalje od grada može biti probitačnija, može doneti veće mogućnosti zarade, ali, čovek mora da uloži više muke i truda da bi iz nje iscedio svaki dolar. Postoji sem toga i veća opasnost da u nekoj daljoj okolini, u izolaciji, budete na prepad uhvaćeni od strane lopova i nevaljalaca svih vrsta koji se muraju tamo-amo na zapadu u potrazi za lakim plenom. Ne bi bilo važno što vi u tom trenutku nemate mnogo da im date, jer ti ljudi uzimaju sve što ima bilo kakvu vrednost. Nisu svi, kao što bez sumnje pretpostavljate tako dobri i poštteni kao Šej i Mak Harg.

— Ali kao vi, mister Holideje — rekao je starac osmehujući se. — Ne biste nikako smeli da budete suviše

skromni — starac se namestio udobnije u svojoj stolici i prstima opipao zlatan lanac koji mu je visio od dugmeta do džepa prsnika. Klimnuo je glavom nekoliko puta kao da razume ono što mu je rečeno, a onda je opet smirenim glasom nastavio. — Mislim da je vaš savet zaista vrlo dobar, mister Holideje. Ako se naselimo negde u blizini grada, to bi nam omogućilo da sebi pružimo i nešto malo društvenog života koji je mojoj unuki neophodan. To će nam takođe omogućiti da s vremena na vreme odlazimo do lekara i kontrolišemo moje zdravlje. Ali, pitam se ipak da li sa novcem koji imamo možemo kupiti dobar, plodan i produktivan ranč i toliko stoke da nam to obezbedi lep život i sigurnu budućnost?

Holidej je potvrdno klimnuo glavom. — Ako se budete obratili nekome od registrovanih agenata ili posrednika za nekretninu, on će se postarati da za vaš novac dobijete prvoklasnu zemlju i pristojnu kuću u kojoj se može živeti, a verujem da će vam pomoći i u nabavci dobre priplodne stoke. Sve u svemu, ne verujem da ćete imati bilo kakvih problema u pogledu vašeg daljeg života u pokrajini. Kad budete imali ranč, obratite se šerifu i zatražite od njega savet u pogledu ljudi koje ćete angažovati. Vama su potrebni dobri, vredni i odgovorni kauboji, a o takvima najbolja obaveštenja dobićete od šerifa. Preporučio bih vam da najmite najpre jednog čoveka koji je već pre toga radio sa grupom ljudi kao prednadnik, koji je već stekao izvesna iskustva ne samo u manipulisanju stokom nego i u opho-

đenju sa narodom. Nemojte da vas zabrinjava njegova eventualna starost ili tako nešto. Mogu da vam kažem da neki stari pustinjaški vukovi vrede bar za pola tuceta mladih golobradih kauboja i da jedan stari koštunac zna više i može više nego mnogi golobradi momčići. Sem toga, sa starijim ljudima vaša unuka će biti sigurnija pogotovu ako se radi o proverenom i pouzdanom čoveku.

Beti je ponovo buknula rumenilom. Konrad Kentrel je nekoliko puta zamišljeno klimnuo glavom pokazujući time da se slaže sa Dokovim mišljenjem. — Hvala vam mister Holideje. To što ste rekli zvuči mi kao dobar i pametan savet. Možete li mi reći još nešto?

— Pa, ja ne bih voleo da vas mnogo instruiram, jer je to uvek rizično, ali mislim da kao prvo, pošto pribavite i doterate stoku, angažujete jednog takvog iskusnog i odlučnog nadzornika. Kada se jednom budete naselili, svi će odjednom postati radoznali i želeće da znaju sve o vama. Videćete da će za neverovatno kratko vreme svi saznati da su jedan star čovek i jedna vrlo lepa devojkica došli u pokrajinu i da su se naselili. Većina ljudi će najverovatnije pozdraviti vaš dolazak, ali sigurno je da će biti i takvih koji će vas smatrati za lak plen. Prema tome, pravilo broj jedan treba da bude da pre nego što se uselite u vašu kuću na ranču, imate uz sebe nekoga ko zna kako se radi sa stokom, kako se predviđa lepo ili loše vreme i iznad svega nekoga ko zna dobro kako se koristi revolver.

Holidej je pogledao direktno Iversona i primetio da su se njegove us-

ne zategle u podrugljiv osmeh. Znao je da Iverson nije propustio nijednu reč njihovog razgovora i slutio je da se u glavi toga čoveka već kuvaju zle misli o tome kako da se dočepa Kentrelovog novca. U dubini duše se iskreno nadao da starac ne putuje sa gotovim novcem u svojim putnim torbama.

— Sve ću to svakako učiniti, mister Holideje — rekao je Kentrel. — A sada bih hteo da vam postavim samo još jedno pitanje. Možete li mi preporučiti i savetovati u kojoj oblasti da se naselim, da li u blizini grada gde je dobro za zdravlje zbog prisustva lekara i postojanja šerifa koji održava red i mir?

Holidej je odmahnuo glavom i pokazao palcem prema Mak Hargu. — Ja mislim da vam Mak Harg može mnogo više reći o ovoj oblasti nego ja. Mun je naš sledeći grad. Čuo sam da je dosta veliki i da se brzo razvija, ali neku konačnu preporuku ne bih bio u stanju da vam dam.

I Mak Harg je neodređeno slegnuo ramenima mada ga niko nije pitao za savet. — Mun je isto tako dobar za naseljavanje kao i svaki drugi grad, bar meni se tako čini. Šerif i njegov pomoćnik su odlučni i čvrsti ljudi, to mogu da garantujem. Ali, mislim isto tako da u ovoj pokrajini nema nijednog komadića zemlje gde bi čovek mogao za opkladu da garantuje nekome da mu se ništa neće desiti. Ovde vam je tako da svakome onome ko nije dovoljno oprezan i ne posvećuje dovoljnu pažnju svojoj bezbednosti, može lako da se desi da mu barut eksplodira u lice. Uvek postoji mogućnost da pojedini nevaljalci i ban-

ditii koji tumaraju po okolini, dolaze i odlaze bez ikakvih obaveštenja, začas nametnu opasne situacije iz kojih se teško može izvući. Nevolja je u tome što na slobodi ima isuviše mnogo nečasnih ljudi.

Dok je Mak Harg govorio, Dok Holidej je završio svoje piće i udaljio se od šanka. Izašao je na vrata do verande iza kuće i otuda pogledao na ravnu preriju koja se pružala sve do unedogled. Rominjava kiša i pramenovi magle i dalje su visili sa neba, ali je vidljivost bilo mnogo bolja nego ikada za poslednjih pet dana. Kada mu se Beti Kentrel pridružila, on se upola okrenuo da je dočeka. Ona ga nije pogledala, ali Dok je mogao da vidi da su joj obrazi rumeni i da joj ruke podrhtavaju na drvenoj ogradi verande.

— Možete li mi reći šta vi nameravate, mister Holideje — zapitala je devojka. — Šta su vaši planovi?

— Ja odavde putujem pravo za Mun — odgovorio je.

— Iz nekog specijalnog razloga, mister Holideje? — zapitala je.

Dok Holidej je neodređeno slegnuo ramenima. — U životu ima veoma malo specijalnih razloga koji me mogu negde povući, madam. Ja jednostavno putujem, dolazim tamo gde mi se dopada i odlazim kada me to mesto više ne interesuje.

— Oh. — Začutala je i ostala tako dosta dugo pre nego što je ponovo progovorila. — Recite mi molim vas šta stvarno mislite o mister Perentu?

— On je čovek za sebe. Čovek na svoju ruku.

— Da li vam se čini da ste pogrešili što ste mu pomogli da ode odavde? — Sada je njeno uzbuđenje bilo očiglednije nego pola minuta ranije, ali se i dalje ogledalo samo u podrhtavanju njenog glasa. Ruke joj više nisu drhtale i u njenim lepim duboko usađenim očima ogledala se neka vrsta nepokolebljive odlučnosti. I pored svog velikog iskustva, Holidej se uvek čudio kako je bilo moguće da se žene tako lako uzbude i kako im je lako polazilo za rukom da se brzo priberu i ponovo ovladaju sobom.

— Meni ne izgleda kao da je Perrent od nečega bežao, mis Kentrel i ne znam otkuda ste vi došli do takvog utiska. Njemu je samo bilo nepoehodno da u jednom određenom trenutku dođe do jednog određenog mesta. Šta je nameravao da učini kada dođe do cilja ja ne bih mogao da kažem. Uostalom, priznajem da me nije mnogo ni briga šta je nameravao. U situaciji kao što je bila njegova i ja bih verovatno zatražio nekoga da mi pomogne, možda baš od nekog čoveka njegovog kova, i mislim da se on ne bi ustezao da mi izađe u susret.

— Ali, on je odmetnik, zar ne?

Holidej se osmehnulo. — Ukoliko više budete slušali probisveto i ljude bez svoga ja kao što je Iverson ukoliko će vam više ovaj deo sveta izgledati kao prostor za bespoštedno ratovanje. Ja bih vam preporučio da ne obraćate pažnju na ljude njegove vrste, naravno pošto ste prethodno proverili šta imaju na umu. I zapamtite da takvima nikada ne okrećete leđa i da vaše stvari držite na mestu gde ih možete videti

Beti je klimnula glavom i osmehnula se u znak da je razumela šta je Holidej hteo da kaže. — Shvatam. Imate li još neki savet da mi date... mislim, za mene lično?

Holidej je zapazio zadovoljan sjaj u njenim očima i uzvratio joj osmehom. — Mislim mis Kentrel da ste u vašem životu privlačili dosta pažnje muškaraca. Ako to nije bio slučaj, onda bi to moralo da znači da ste živeli u društvu slepaca koji ne vide ništa pa čak ni sjaj sunca. — Okrenuo se da bi bacio pogled kroz prozor i video da se oblaci polako prorođuju na nebu. — Savet rekoste? Ne, ne verujem da bi vam uopšte trebalo dati neki savet, jer ste vi dovoljno inteligentna i visprena osoba, i jedino što bih vam napomenuo to je da obratite pažnju na vašeg dedu. On je na mene ostavio utisak finog starog čoveka.

U njenim očima zasijao je izraz topline i nežnosti. — On to zaista jeste, upravo je divan, predivan čovek. Ja svako veče pre nego što pođem u postelju molim boga da mu se zdravlje vrati. Pre nego što ga je zadesila bolest, bio je u stanju da se takmiči u jahanju sa ljudima upola mlađim od njega, i tada je imao običaj da šeta gradom ponosito kao da je ceo grad njegov. Svi su ga voleli i poštovali. Mislim da je on jedan od onih ljudi koji nikada nije imao neprijatelja, ako je tako nešto uopšte moguće.

Holidej se naslonio na ogradu verande. Baš u tom trenutku. Mak Harg im se pridružio i osmehnuvši se Beti prijatnim osmehom rekao. — Oblaci se dižu, što znači da će se vreme prolepsati. Po boji neba ta-

mo iznad horizonta, Holideje, računam kao sigurno da je kiša tamo prestala i da će i kod nas prestati. Neće proći mnogo vremena a reke će se opet vratiti u svoj normalan tok.

Holidej se ispravio pred njim. — Koliko vremena mislite da će proći pre nego što se vodostaj normalizuje? — zapitao je.

— Pa, pretpostavljam da će do sledećeg jutra biti dovoljno plitkih gazova da se bezbedno može preći na drugu obalu. Ovo je posebna i izuzetna zemlja. Poplave naiđu, a onda odjednom prestanu pre nego što shvatite šta se desilo i ubrzo zaboravite da ih je uopšte bilo.

— Mislite li da ćemo sutra moći da otputujemo? — zapitala je Beti, a u njenim plavim očima ukazao se izraz olakšanja.

Mak Harg je nakrivio glavu na jednu stranu i slegnuo ramenima kao kad čovek u nešto veruje, ali nije sasvim siguran da će biti. — Ja i mister Holidej ćemo svakako moći, madam, ali, mislim da Iverson još izvesno vreme ne bi smeo da se pokrene. Što se tiče vas i vašeg dedice, mislim da biste i vi trebalo da sačekate još nekoliko dana, a onda da se uputite preko planina kao što sam vam rekao. To zbog toga što će put u ravnici biti blatnjav i gde gde močvaran, a na ograncima planine i u brdima ima dosta mesta odakle će se voda brzo ocediti. Tamo će vam putovanje biti lakše. A kada dođete do viših predela naići ćete na put koji prolazi kroz prolaz što vodi na drugu stranu. Odatle do Muna biće vam lako kao kad vetar duva u leđa.

Dok nije bio siguran, ali mu se činilo da je na Betinom licu video izraz razočarenja. Ali, ona ništa nije rekla i ako je bila razočarana nečim onda je to zadržala za sebe. Gledala je čežnjivo u udaljenu prostranu preriju, a onda je rekla. — Hvala vam za vaš savet, obojici vam hvala. — Zatim se okrenula Holideju. — Nadam se da ćete se pozdraviti sa nama, pre nego što odete.

— Naravno — rekao je Dok.

Beti se posle toga udaljila. Mak Harg se naslonio na ogradu verande i izvesno vreme je ozbiljnim pogledom pažljivo odmeravao Holideja.

— Rekao bih da se devojka zagledala u vas, Holideje. Pade mi na pamet da vas pitam radite li vi nešto neodložno važno? Ako ne radite zašto se ne biste priključili ovom starom čoveku i pomogli mu da se smesti i krene u posao? I sami ste rekli da će im biti potreban jedan pouzdan čovek, a koliko sam vas za ovih dva dana upoznao, čini mi se da ste baš vi takav čovek, čovek koji je svašta radio u životu i koji zna kako se naređuje i kako se ljudi drže u poslušnosti i pokornosti. Nije neophodno da znate sve o stoci i osobine koje imate dovoljne su da jedan ranč nesmetano funkcioniše.

Dok Holidej je bez komentara saslušao Mak Hargove reči. Čekanje je već počelo da mu biva dosadno i priželjkivao je nestrpljivo sutrašnje jutro kada se nadao da će mu putevi biti otvoreni. Setio se Perenta koji je verovatno već bio blizu Muna i koji mu se sada verovatno smejao. Promrmljao je sebi u bradu

neku nerazgovetnu kletvu i onda rekao kasnije.

— Ja polazim rano sutra ujutro, Mak Harg. Idete li i vi sa mnom?

— Naravno da idem. Moj konj će izdržati taj put, a meni lično, i najteže putovanje nije teško. Ukoliko pre se ratosiljam Iversona utoliko pre ću se dobro osećati. Imam neki nejasan osećaj, tačnije slutnju, da ću pre ili posle dobiti metak u leđa iz njegovog revolvera. Sreo sam malo podlaca kao što je on.

Holidej na to nije odgovorio ništa. U njegovim očima kao u nekom prijetnom snu uobličila se slika Beti Kentrel i Doku je trebalo dosta napora da tu sliku istisne iz svoje svesti. Starac će morati dobro da povede računa o njoj. Što se tiče Iversona, Kentrel i Šej mogu sa lakoćom da izađu na kraj sa jednim ranjenim čovekom, makar taj ranjenik bio nevaljalac Iversonovog kalibra. Okrenuo se i ušao u kuću i u prostoriju u kojoj je proveo ceo jučerašnji dan, seo na stolicu i zavalio se uz zid. Posle nekoliko minuta njime je ovladao prijatan dremež i on je namaknuo šešir niže na čelo. Namestivši se bolje na stolici pustio je da ga san odnese daleko od uobičajenih zvukova usamljene prerijske krčme.

IV

Tim Šej je izašao na verandu svoje krčme i šakom natkrilio oči od bleska jutarnjeg sunca. Neposredno iza njega stajao je Konrad Kentrel sa Beti pored sebe. Džas Mak Harg je trupćući nogama izašao napolje

noseći preko ramena prebačeno sedlo i putnu opremu. Izašavši na verandu zastao je za trenutak očiju punih blistavog sjaja koji je sasvim odgovarao osmehu na njegovom vetrom i suncem opaljenom licu.

— Vraški lep dan — rekao je. — Pogledajte samo kako blista to sunce.

— Dan će zaista biti božanstven — složila se s njim Beti i proturila ruku ispod ruke svoga dede.

— Zaista će biti lep, umešao se sada i Tim Šej. — Za dan ili dva kada se zemljište prosuši, videćete nešto tako veličanstveno da ćete se toga sećati do kraja svoga života. Sve će biti zeleno sveže, sve će prsnuti u život. Ovo je neka čudna zemlja, od one vrste predela koji kao da spavaju i čekaju, kao da vrebaju svoj trenutak. Jednoga dana sve izgleda tako pusto i mrtvo, tako ubistveno ružno i beživotno tako da čovek prosto poželi da se zavuče u neki zatvoren prostor i da u njemu ostane ne radeći ništa i ne gledajući ništa. Sledećeg dana posle samo nekoliko dobrih pljuskova, sve oko vas odjednom živne, terajući vas da se prenete i da se pokrenete zajedno s tim novim životom koji nastaje. Ovo je dobra zemlja, pravo čudo od zemlje i kada bih ponovo imao da biram gde ću da živim, ne bih izabrao ni jednu drugu zemlju nego ovu.

— Čak i više od toga nego što si rekao — umešao se Džas Mak Harg i prodrmao Kentrelu ruku, poklonio se Beti u znak pozdrava, a Timu Šeju jednostavno mahnio rukom. — Videćemo se. — Ima ja mislim vrlo brzo, hoću reći čim nakupim nešto

koža. Pretpostavljam da će to biti za mesec dana.

— Ja ću biti ovde — odgovorio mu je Šej i pogledao starca koji se udaljio koračajući živahno krivim nogama. U tom trenutku pored zgrade pojavio se Dok Holidej jašući na svom konju i vodeći za sobom Mak Hargovu tovarnu mazgu. Predavši Mak Hargu u ruke vođice njegove mazge, Dok Holidej se okrenuo i galantno pozdravio Beti.

— Učinite onako kao što vam je Mak Harg savetovao i mislim da će sve biti u redu — rekao je Dok i diskretno se osmehnuo. — I pazite, držite se što dalje od Iversona, ne verujte mu i ne okrećite mu leđa bez obzira koliko vam izgledao bezopasan i koliko u njegovoj nevolji saosećate s njim. On nije teško ranjen kao što se predstavlja i vrlo je verovatno da će nešto pokušati.

Beti je klimnula glavom u znak da je savet primila znanju i izraz njenih očiju je postao blaži. Dok Holidej je, međutim okrenuo svog Miga u mestu i snažni ždrebac je prešao u kas, prošao kroz širom otvorene vratnice i onda, kao da je pročitao želje svog gospodara bez ikakve opomene jurnuo u galop. Gledajući za njim, Beti je duboko uzdahnula, a starac Konrad Kentrel je sa razumevanjem potapšao po ruci i rekao.

— Opomenuti smo devojčice moja da je ovo zemlja u kojoj ćemo upoznati ljude koji jednostavno dolaze i odlaze. Moramo biti spremni za to i ne dozvoliti sebi da budemo razočarani.

Beti nije odgovorila ništa, ali je Tim Šej u njenim očima primetio

izraz tuge. Ni najmanje je nije osuđivao zbog toga što je pokazivala svoja osećanja. To mu se činilo dosta normalnim za jednu mladu relativno neiskusnu ženu koja je upoznala čoveka kao što je Dok. Događaji od poslednja dva dana doprineli su da je upoznao Doka Holideja bolje nego što je neke ljude upoznao za dve godine i uverili su ga u to da tog visokog čoveka sivoplavih odlučnih očiju treba ceniti i uvažavati. Holidej je po njegovom mišljenju imao u sebi nečega što je kod drugih ljudi budilo skoro neograničeno poverenje. Ono što je on govorio nekako je uvek bilo na svom mestu i uvek je bilo od značaja. A ono što je činio, bilo je uvek stopostotno u redu i ispravno.

Šej je još izvesno vreme pratio pogledom dvojicu putnika i video kako je Mak Harg nastojao da svoju mazgu drži što bliže Holideju. Kao da govori sam za sebe promrmljao je. — Ljudi njegove vrste nikada ne ostaju dugo na jednom mestu. Velika je šteta što niste uspeali da ga uverite da vam se priključite i izvesno vreme ostane sa vama Kentrele. Holidej bi vam bio od izvanredne koristi, tolike koristi kakvu vi ničim ne možete platiti. On bi vam pomogao ne samo da se snađete po dolasku u vaše mesto boravka, već i da uspostavite potrebnu ravnotežu i kontakt sa ljudima u gradu.

— Pa, snaći ćemo se već nekako i bez njega — rekao je Kentrel ulazeći unutra.

Tim Šej je ostao naslonjen na ogradu verande, a kada ga je Beti

upitno pogledala, u njegovim očima zapazila je izraz zabrinutosti.

— Mislite li da će imati nekih neprilika zbog toga što je pomogao Rensu Perentu da pređe preko reke, mister Šeje? — rekla je devojkica iznenada. — Hoću da kažem hoće li imati neprilike posle onoga što se desilo sa Ladrlovom i Iversonom.

Šej je napravio grimasu usnama i neodređeno slegnuo ramenima. — Neprilike? Ne vidim kako bi se desilo da zbog toga ima neke neprilike, madam. Samo mi ovde znamo šta je učinio, a, i mi ne znamo da li je to što je učinio dobro ili rđavo, zar ne? Što se tiče Iversona, kada se bude oporavio i stao na noge, on će pokušati da pravi neprilike svima redom: Holideju, vama, meni, ali mislim da u ovim krajevima nema mnogo ljudi koji će biti toliko glupi da slušaju njegove priče i da ih poveruju.

Beti se naslonila na zid i pustila da joj sunce greje lice, ruke i članke na nogama. Izvesno vreme posle Holidejevog odlaska osećala je kao da je nešto značajno izgubila, ali, kada je potmulu odjek kopita zamro u daljini, ona je uspela da taj osećaj potisne iz srca. Na kraju krajeva, ona jedva da je upoznala tog Doka Holideja i budući razumna, nije ni očekivala da će ga videti ponovo. Izvinivši se Šeju što ga napušta, ona se okrenula i ušla u krčmu gde je Roj Iverson dočekao smrknutog lica i još smrknutijeg pogleda.

— Kako bi bilo da mi promenite ovaj zavoj, madam?

Beti ga je nekoliko trenutaka ozbiljno posmatrala, a onda je odrečno

odmahnula glavom. — Ne sada mister Ivensone. Čini mi se da ste za danas dobili već previše nege i da vam ništa više nije potrebno. Nemojte preterivati sa suvišnim zahtevima.

Ivenson je stisnuo usne i pogled mu je postao čvršći i ogorčeniji. — Onda mi bar dajte nešto da popijem, hoćete li?

— Ne, neću ni to. Sedite mirno tu gde ste, i pustite da vam rana što pre zaceli. Ako se budete dobro ponašali uverena sam da ćete za nedelju dana biti dovoljno oporavljeni za putovanje.

Rekavši to, devojkica mu je okrenula leđa i izašla, a Iverson je dobacio za njom nekoliko nerazgovetnih reči i sa naporom se udobnije namestio u stolici za ležanje. Konrad Kentrel je sedeo za stolom i ne obraćajući pažnju na razgovor njegove unuke sa ranjenikom razgledao neke dokumente, a kada se Šej vratio u odaju i počeo da čisti krpom dasku improvizovanog šanka, zatražio da ga posluži jednim pićem. Iverson ih je sve vreme naizmenično posmatrao, a onda je pogled ponovo usredsredio na devojkicu koja je stajala na vratima. Više nije razmišljao o Edu Ladrlovu. Sve ovo što se desilo bilo je posledica Edove ludosti i što se tiče Iversona, činjenica da je Ed Ladrlov ležao pokopan u zemlji samo je značila da je dobio ono što je zaslužio, i da je sada tamo gde mu je stvarno mesto. Holidej je otputovao i poveo sa sobom onog starog lešinara Mak Hargu koji je takođe mogao biti neprijatan tip. Ležeći u svojoj stolici, Iverson je osećao da bez mnogo na-

pora može izaći na kraj s ovom trojkom koja je još preostala, bez obzira što je ranjen. Ali, zašto bi bilo potrebno da rizikuje? U glavi je već imao smišljen plan za preksutrašnji dan, dan kada je pretpostavljao da će Kentrel i njegova unuka napustiti malu krčmu na sporednom prerijskom putu. Posle toga ostaje samo Tim Šej sa kojim će se lako obračunati.

Zlokoban osmeh zaigrao je na njegovim tankim, stisnutim usnama. Metalna kutija u kojoj je Šej držao novac bila je puna. Uzeće je i pobeći bez traga, daleko od ovog zabačenog pustog mesta. Ako mu se Šej bude previše odupirao, on će ga jednostavno ubiti. Zatim će na brzu ruku svratiti u Mun da vidi šta se tamo događa. Možda će mu poći za rukom da se dočepa onih deset hiljada dolara koje je Kentrel nosio za kupovinu ranča, i da posle toga zbriše preko granice.

Razmišljajući o takvoj primamljivoj budućnosti, Iverson je osetio da mu je bolje i da ga rana više ne boli. Svi oko njega bili su obične budale, gomila preispoljnih budala, bio je konačan zaključak o ljudima koji su tih dana delili njegovu blizinu. Niko od njih nije bio dovoljno bister da se meri sa Rojom Iversonom, niko dovoljno lukav da shvati šta se sprema i da ga predupredi u njegovim namerama.

*

Mak Harg je vodio Doka Holideja niz blagu padinu ka reci koja se komešala pred njima. Njegovo staro oštro oko pažljivo je posmatralo

rečni tok, kovitlace duž rečnih obala, ogolelo korenje drveća koje je na obalama raslo i nabacano šiblje i granje doneto ko zna od kuda, na obale. Pustio je svoju mazgu da se spusti čak do same obale kroz mulj i blato. Konačno je zaustavio mazgu i rukom pokazao ispred sebe.

— Eno vidite to je mesto gde je nekada bio most. Voda je tu suviše duboka. Mislim da ćemo milju ili nešto više dalje nizvodno naići na mesto dovoljno plitko da se preko njega može preći.

Holidej je klimnuo glavom u znak da se slaže sa starčevim zaključkom. Za kratko vreme njihovog drugovanja na putu, zaključio je da Mak Harg dobro poznaje ovaj predeo, i sve čudi prirode kakva je vladala u ovom delu zemlje. Nekoliko metara niže ispod njega reka je tekla još uvek burnim tokom, a sunce je bleštalalo na njenoj blatnjavoj, tmurnoj površini, dajući vode i onome što se oko nje nalazilo izgled ogromne posude uzburkane crne kafe. Vazduh je još uvek bio ispunjen mirisom vlage i blata, a vetar je još uvek bio dosta jak i hladan. Ali, u dubini duše, Dok Holidej je osećao da mu je sve toplije i da u njemu raste optimizam i osećanje zadovoljstva. Njegov verni Mig hodao je čvrstim i pouzdanim korakom noseći svog gospodara pravcem koji je ovaj želeo. Jedan dan odmora vratio je snažnom zelenku svu njegovu snagu koju je izgubio prelazeći kroz besnu oluju divljom prerijom. A grad Mun nalazio se neposredno pred njima. To će biti još jedan nov grad, nova lica, prilika da se dožive novi događaji i da se zaborave stare ne-

mile uspomene... i odjednom je Dok uhvatio sebe da razmišlja o Beti Kentrel, ali istog trenutka oštar Mak Hargov glas kao da se probio u njegovu svest i presekao nit njegovih misli.

— Eno tamo. Mislim da će tu voda biti dovoljno plitka i koliko vidim, tok je sporiji i mnogo mirniji.

Holidej je pogledao u pravcu gde mu je starac pokazivao rukom. Reka je na tom mestu bila znatno šira i glavni brzaci tekli su sa jedne i druge strane pored obala; sredina reke bila je mirna i glatka skoro kao staklo.

— Izgleda mi odlično mesto — rekao je Dok.

Pre nego što je ispred svoje mazge pošao niz strmu, blatnu obalu ka rečnoj bujici, Mak Harg je s ushićenjem još jednom pogledao Holidejevog ždrepcu Miga. Došavši do ivice vode, stari Mak Harg je uzeo sa zemlje jedan štap i bacio ga u reku. Rečna matica ponela ga je brzo nizvodno, a zatim je usporila i najзад je štap počeo da plovi ka suprotnoj obali.

— Prilično dobro — promrmljao je Mak Harg više za sebe.

Holidej je zaustavio svog Miga na ivici vode, i sa izvesnom dozom podozrenja pogledao Mak Hargovu mazgu. — Mislite li da će vam poći za rukom da na njoj pređete preko?

Mak Harg je odrečno odmahnuo glavom. — Vraga bi mi uspeo, ni govora. Ja ću nastaviti s ove strane reke još nekoliko časova dok ne stignem do Flečers Klosinga. Tamo je reka vrlo mirna i neće biti problema sa prelazom. Ovo mesto oda-

brao sam za vas, pošto znam da vam se žuri. Prijatno je bilo upoznati vas Holideje. Ko zna...? može se nekim slučajem desiti da ponovo naletimo jedan na drugoga na nekom mestu gde se najmanje nadamo. Nikad se ne zna.

— Pa, sve je moguće — odgovorio je na to Dok Holidej i čvrsto stisnuo Mak Hargovu ruku.

Mahnuvši još jednom rukom u znak pozdrava, Dok Holidej je poterao Miga u reku, a stari traper ga je ispratio pogledom očiju zamućenih od žalosti. Bez obzira što je u svom životu nakupio puno iskustva, i razočarenja i zadovoljstva zbog poznanstava sa raznim ljudima, Dok Holidej mu je na neki način prirastao za srce za vrlo kratko vreme. Za starog zapadnjaka to je bilo malo neuobičajeno, ali je starac to svoje neobično osećanje za mladog pustolova pripisivao njenoj otvorenosti i čvrstini karaktera koja se nije sretala svakog dana. Zbog toga je stojeći na obali sa senkom sete gledao za čovekom kome je, istina, rekao da se nada ponovnom viđenju, u koje istinu govoreći nije verovao mnogo.

Nekoliko metara, Mig je gazio po blatnoj obali nailazeći još uvek na čvrsto tlo pod vodom, a onda je rečna obala naglo ponirala naniže i konj je bućnuo u duboku vodu. Holidej je ispao iz sedla i zaplivao držeći vodice u ruci, a Miga je voda ponela nizvodno za možda nekih četvrt milje ili nešto više, pre nego što je naišao ponovo na čvrsto tlo na drugoj obali. Mak Harg ih je pratio drugom obalom. Kada su Holidej i njegov konj konačno izašli na drugu stranu, i kada je visoki pustolov

ponovo uzjahao čisteći blato i travu sa svog finog odela, stari mu je poslednji put mahnulo rukom i pošao svojim putem.

Holidej mu je odmahnuo rukom u otpozdrav, i odmah poterao svog konja u trk. Mig je radosno odgovorio na njegov podstrek, zadovoljan što je ponovo na prostranoj preriji, što može da grabi punim skokovima i što ga sunce i vetar suše od rečne vode. Skoro pola časa Holidej je puštao Miga da grabi krupnim brzim skokovima, a onda je malo usporio i dopustio mu da se izduva i predahne. Predeo je tada bio nešto viši, a vetar jači i oštriji uprkos toplim zracima sunca koje je umilno grejalo od samog jutra.

Jedan čas kasnije, kada mu se odelo sasvim osušilo, Holidej je naišao na jedan put usečen dubokim tragovima kolskih točkova. Tlo je mestimično još uvek bilo blatnjavo, a tu i tamo na nižim mestima videle su se male barice vode na kojima se u punom sjaju ogledalo žućkasto vatreno sunce. Holidej se okrenuo u sedlu i pogledom obuhvatio predeo na sve četiri strane sveta. Bila je to fina zemlja za nekoga kao Konrad Kentel; fina zemlja sa puno dobre, zelene, sočne trave. Nastavio je put dalje, puštajući da ga toplo sunce i tempo jahanja zagreju što bolje. A onda je na njegovoj desnoj strani na priličnoj udaljenosti ugledao ogromnu skupinu stena koje su svojim izgledom podsećale na veliku srednjovekovnu tvrđavu. Zaustavio je konja i zamišljeno osmotrio formaciju stena i kamenja. Izgledala mu je hladna, izolovana, i ličila je na ružnu izraslinu na bogatim zelenim

pašnjacima koji su je okruživali. Okrenuo je Miga u pravcu tih stena. — Na tako čvrstom terenu put će verovatno biti znatno tvrdi.

Vrućina je do tada postala jača i pritiskala je nekom otužnom sparnom tegobom i Dok je znao da se negde u daljini sprema nova oluja. Poterao je Miga u pravcu jednog prolaza i pogledom pažljivo osmotrio predeo oko sebe, ne bi li našao neko pogodno mesto gde bi se mogao zakloniti kada naiđe sledeći pljusak. Prokleta đavolja kiša! Već mu je bilo do grla dosta nje.

A onda je odjednom oštar prasak prolomio tišinu prerije. Mig je zaigrao u kasu i Holidej je naglo cimnuo uzde i zaustavio ga. Pre nego što se kotrljajući eho prvog hica izgubio u daljini odjeknula su još dva, a onda je ubrzana paljba odjeknula jasno i glasno kao pucanje kokica. Puške, rekao je Dok Holidej sebi. Ostao je da sedi na svom konju i posmatrao petoricu konjanika koji su odjednom iskočili iz jednog useka u skupini stena i tutnajući na konjima uputili se punim galopom u njegovom pravcu. Ne razumevajući još uvek šta se događa, Holidej je ostao mirno da sedi na svom konju kada su se konjanici skrenuvši sa svog dosadašnjeg pravca uputili preko jedne čistine i nestali u gustom žbunju. Skoro istovremeno iz istog useka u stenama iz koga su se pojavili petorica jahača, pojavilo ih se sedam koji su jurili punom brzinom pucajući u trku iz revolvera.

Dok Holidej je poterao Miga prema jednom delu nešto uzdignutijeg zemljišta. Stigavši između dve velike stene zategao je vodice i zausta-

vio konja. Sa tog mesta sasvim je jasno mogao da vidi drugi trag koji se pružao ka jugu, vijugajući širokim polukrugovima, i baš negde na polovini tog puta, petorica konjanika su se ponovo pojavili na vidiku, goneći bespoštedno svoje konje do krajnjih granica njihovih mogućnosti. Na čelu grupe jahao je jedan visok čovek u crnom odelu i bez šešira. Holidej ga je smesta prepoznao i besan izustio nekoliko pogrdnih reči.

Rens Perent!

Perent se okrenuo u sedlu i ispalio za sobom nekoliko metaka a njegova brza i precizna paljba naterala je četvoricu jahača da se rasprše levo i desno. Dvojica su skrenuli u šumu žbunja neposredno ispod Doka Holideja, i baš tada jedan od konja zgazio je nogom u jazbinu nekog prerijskog kunića, izgubio oslonac, posrnuo i bacio svog jahača daleko preko glave. Perent je smesta okrenuo konja nazad. Holidej je mogao sasvim jasno da ga vidi, da mu razazna crte lica, usne čvrsto stisnute u tanku liniju, ljutite oči i mrgodno čelo. Okrenuo je svog konja i jurnuo nazad. Sedmorica jahača koji su gonili prvu petoricu sada su bili sasvim blizu i čuli iz njihovih revolvera zviždeli su između grana drveća i šume žbunja otkidajući grančice i lišća. Ne obazirući se na opasnost Perent je skočio sa svog konja, a u pomoć mu je pritekao još jedan od četvorice konjanika. Perent je pružio ruku i skoro silom svukao tog čoveka iz sedla, a onda je pomogao onom koga je konj zbacio da ustane na noge i gurnuo ga prema konju sa koga

je maločas skinuo onog čoveka koji mu je pritekao u pomoć.

Sve vreme Dok Holidej je iz prikrajka posmatrao, ne želeći da uzme učešća u obračunu za koji nije znao ni ko ga vodi niti zbog čega. Za to vreme, konjanik koga je Perent skinuo iz sedla ustao je na noge i mašio se revolvera. Perent je bez razmišljanja ispalio metak u njega, i dok si trepnuo okom, vinuo se na leđa svog konja. Do tog trenutka sedmorica konjanika koji su gonili prvu petorku stigli su na nekih pedesetak metara daleko od Perenta. Na toj distanci zaustavili su konje i osuli na njega pravu kišu kuršuma, ali na njegovu sreću, nijedan od hitaca nije ga pogodio i on je šibajući vođicama svog konja po vratu jurnuo u trk i probio se kroz šumu žbunja dublje u šumu. Neposredno iza njega svom snagom jurio je na konju čovek kome je pomogao, čvrsto priljubljen uz vrat svog konja kao da mu od toga zavisi njegov dragi život. Ostala dvojica bili su već odjahali napred i kada je Perent izronio iz šume žbunja i prstom pokazao prema uzvišenju na kome se Holidej nalazio, oni su bili odmakli već skoro četvrt milje ispred Perenta i begunca koji ga je sledio.

Perent je goneći svog konja sve bliže prilazio stenama iza kojih se krio Holidej, i jašući brzo tokom vremena na vreme se okretao u sedlu i dovikivao onom drugom iza sebe da hita što može brže. Kada su prišli dovoljno blizu, Dok Holidej je pri jasnoj sunčevoj svetlosti razaznao tog drugog begunca kao mršavog sićušnog čoveka sa licem zaraslim u bradu. Njegovi mršavi

obrazi uokvireni bradom nebrijanom najmanje nedelju dana, izgledali su puniji što je davalo drugi izraz njegovoj ličnosti.

Rens Perent je stigao do uzvišenog terena i za trenutak zastao da bi se još jednom osvrnuo za sobom. Zatim je poterao svog konja pravo prema dvema stenama i prostoru koji se kao vratnice otvarao između njih, tj. tačno prema Holideju koji je prateći pažljivo izraz Perentovog lica odmah uočio da ga je Perent na prvi pogled prepoznao. Videvši ko je pred njim, Perent se trgao u sedlu i za tren oka, pokretom koji je pogled teško mogao pratiti, potegao pištolj i opalio. Uz gromi pucanj, tane je udarilo u glatku površinu jedne od stena i odbilo nekoliko komadića i sitnu prašinu Holideju u lice. Dok je instinktivno zažmurio, ali je refleksno potegao revolver i spreman da nanišani, ali je drugi hitac iz Perentovog pištolja uplašio Miga i naterao ga da poskoči pod njim. Tane se zarilo u jabuku Holidejevog sedla i Mig je kratko njisnuo i propevši se na zadnje noge razmahnuo prednjim nogama po vazduhu. Kada je Doku pošlo za rukom da ga smiri, Perent je već bio otišao i na brdskom prevoju ukazao se drugi konjanik koji se punom brzinom približavao.

Jedan kratak trenutak Holidej i konjanik su se gledali oči u oči. On da se na licu sićušnog čoveka ukazalo ljutito, divlje keženje i on je potegao revolver. Ali, Dok Holidej je opalio prvi, i njegov metak zario se u vrat sićušnog begunca. Kroz topot kopita začuo se krkljav krik prigušen odjekom revolverskog hica.

Holidej je grubim trzajem vođice okrenuo Miga u mestu da bi izbegao eventualan drugi hitac svog protivnika i ponovo uperio revolver. Njegov protivnik još je sedeo u sedlu. Njegove crne oči za jedan trenutak duže prodorno su gledale Doka Holideja i njegove tanke usne zategle su se otkrivajući oštre, vučji iskežene zube. Videvši da se revolver njegovog protivnika diže prema njemu, Holidej je ispašio i drugi hitac. Tane je pogodilo čovečuljka usred grudi i silina udara izbacila ga je iz sedla. Pogođeni je glavačke kliznuo niz glatku površinu veće od dve stene između kojih se Holidej krio, i tupi odjek udara njegovog tela o zemlju mučno je odjeknuo u Holidejevim ušima.

Dok je rukom pomilovao Miga po vratu i uputio mu nekoliko blago izgovorenih reči da bi ga umirio, jer je životinja uzrujana pucnjavom u neposrednoj blizini šireći nozdrve podskakivala vrteći se u krug. Holidej ga je pustio da pride sasvim blizu do poginulog i kada je sjahao iz sedla da bi izbliza bolje pogledao šta je sa njegovim protivnikom, na ivici prevoja iza njega odjednom se pojavio Rens Perent.

— Proklet da si Holideje, vrag te odneo u pakao! — Zauriao je Perent.

Holidej se okrenuo na petama i ugledao da se u tom trenutku još dvojica konjanika pojavljuje iza Perenta. Nije bilo nikakvog dvoumljenja šta Perent smjera i Dok je znao da u takvoj situaciji nema vremena za raspravljanje. Uzalud bi ubeđivao Perenta da je pucao u samoodbrani. Istog sekunda, Perentov re-

volver je bljunuo vatru i tane je zviznulo pored Holidejeve glave. Jednim trzajem vodica skrenuo je Miga i naterao ga da skoči u zaklon iza stena.

Nečiji glas je povikao za njim. — Smaknite ga. On je ubio Larija!

Tanad iz tri revolvera zaparala su Holidejevo odelo. Na jednom mestu ispod pazuha, Dok je osetio oštar udar vrelog taneta, ali je bol izostao. Bila je to samo mala ogrebotina, prećan ishod u nesreći. Trenutak zatim bio je već u zaklonu, i spreman za eventualan obračun, ako bi Perent istrajavao da ide do kraja. Tanad su i dalje fijukala iznad njegove glave, odbijala komadiće stene iza koje je skrivao i zviždeći lošila dalje u vazduhu, od čega je Mig, nasuprot svom uobičajenom mirnom držanju u okršajima, podskakivao, vrteo se u krug i vukao vodice koje je Dok držao. Holidej je, nezadovoljan, osuo pogrde na račun napadača i svoje zle sreće. Do vruga sa Rensom Perentom i danom kada ga je prvi put sreo i kada ga je taj nitkov zadužio. Do vruga sa svačim i svakim što je u vezi s njim. Taj čovek je nesumnjivo nameravao da ga ubije.

Malo zatim, Perent je iskočio iz zaklona i ne prezajući od opasnosti projurio blizu njega pucajući sa visine kuka. Dok Holidej se bacio na zemlju i zakotrljao se ka drugoj strani stene, a tri taneta iz Perentovog pištolja svirnula su i zarila se u zemlju pored njegove glave, a jedan mu je čak odneo i šešir. Dok je odgovorio na Perentov napad tek u trenutku kada su se i ostala dvojica pojavili povedeni Perentovim

primerom. Dok je ispalio nekoliko metaka i zabrinuto se osvrnuo oko sebe. Sa mesta gde se nalazio postojao je samo jedan izlaz i taj jedini izlaz Perent je pokrивao vatrom svog oružja. Najbolja mogućnost koja mu se pružala, dakle, bila je da pojaše Miga i pokuša da se probije nazad, putem kojim su došli Perent i njegovi pratioci. Ta ideja ma kako rizična učinila mu se jedino mogućnom i Dok je povukao Miga vodičama ka sebi i već je stavljao nogu u uzengiju, kada je Perent ponovo jurnuo iz svog zaklona i ovaj put uputio prema Doku hitac koji je okrznuo tkivo na njegovoj podlaktici. Dok je ovoga puta zaista opsovao, a onda se vinuo u sedlo, žustrim pokretom vodica okrenuo Miga u željenom pravcu, i već je nameravao da ga nagna u trk kada su se pred njim na početku padine pojavila petorica jahača. Konjanici su ga odmah primetili i pripucali.

Holidej se priljubio uz konjski vrat i zastao. Sada je bio uhvaćen u unakrsnu vatru, nalazio se između čekića i nakovlja. Istovremeno, Perent je okrenuo svog konja da bi se suprotstavio konjanicima koji su jurišali uzbrdo. Njegov revolver je planuo. Neposredno iza njega, dvojica njegovih pratilaca osuli su na dolazeće konjanike kišu olova i oborili iz sedla dvojicu od petorice jahača. Ali, ostala trojica nisu se uplašili kao da se radilo o prekaljenim borcima kojima nije prvi put da gledaju smrti u oči. Nastavili su da gone svoje konje u pravcu Holideja i Perenta, a samo malo za tim, njima su se pridružila još dvojica gonilaca koji su bili nešto malo zaostali. Ne

razmišljajući mnogo o krajnjem ishodu, Dok je shvatio da se što pre mora izvući iz ove gužve i poterao je svog Miga u trk pravo prema Perentu. Nalazio se još uvek van domašaja Perentovog pištolja, kada je čuo da mu jedan od dvojice njegovih pomagača nervozno dovikuje.

— Bežimo Remse, moramo što pre da se gubimo oдавде!

Revolveraš je ispalio još dva hica na Holideja pre nego što se rukom uhvatio za rame i klonuo preko sedla po konjskom vratu. Zatim je snažno zario mamuze u slabine svog konja i naterao ga u pakleni trk. Hici iz oružja dolazećih gonilaca sve češće su zviždali oko njegove glave i Dok Holidej je zategao vođice da bi sprečio Miga da po svom nagonu sledi beg drugih konja. Skočio je na zemlju i stao pored Miga, s obe ruke dignute do visine ramena. U situaciji kada ne zna ko puca i zašto puca, smatrao je da je najbolje da se preda. Nije imao nikakvog razloga da strahuje, jer u obračun između Perenta i njegovih gonilaca nije bio ni na koji način umešan.

Trenutak kasnije, gonioci su se približili i prvi od njih iskezio se grozno na Holideja pre nego što je zučno prasnuo. — Uхватите га!

Dvojica njegovih sledbenika izdvojili su se iz grupe i zaustavili svoje konje neposredno sa jedne i druge strane pored Doka. Ostali su da sede u sedlima, ali su naperili napete puške u Holideja. Ni na jednom od pet lica, Holidej nije zapazio ni trunku razumevanja ili tolerancije prema sebi. Svi su ga gledali strogo, tvrdim neprijateljskim pogledom koji je Holideju suviše jasno

govorio da njegove neprilike za taj dan ne da nisu završene nego tek počinju.

V

Dok Holidej je pratio pogledom trojicu konjanika koji su laganim hodom jahali nazad uz padinu, ode-la iscepanih od granja i trnja na koje su u trku nailazili, ozbiljnih lica i sa puškama prebačenim preko sedala, ali sa cevima uperenim u njegovom pravcu. Za vreme njihove odsutnosti nije ni pokušao da dvojici koji su sedeći u sedlima i držali svoje puške uperene na njega objasniti situaciju u kojoj se našao, jer je shvatio da bi to bila bezpredmetna muka. Dvojica njegovih čuvara bili su očigledno sporedne ličnosti, i dok su motrili na njega, oni su mu rekli samo da će kad dođe trenutak Kori Star najbolje znati šta će uraditi s njim.

Trojica konjanika zaustavili su konje ispred Holideja i njegova pažnja zaustavila se na onom koji je jahao u sredini. Taj je sedeo gordo uspravljen u sedlu, a izgledom je ostavljao utisak imponantnog čoveka širokih ramena i snažnih mišićavih grudi, sa kratkim vratom koji se utanog u nabrekle mišice njegovih snažnih ramena. Taj čovek imao je četvrtastu energičnu vilicu i čim je zaustavio konja sa njegovih velikih usta potekle su reči nalik na besno režanje.

— Imamo dvojicu mrtvih i njega jednog živog od koga treba da nešto saznamo — rekao je taj korpuulentni čovek. Rekavši to, gipkim čak gracioznim pokretom sjahao je iz sed-

la, bacio kratak pogled na Holidejevu ruku niz koju se slivao tanak končić crvene krvi, a onda mu je prišao i, iako se Dok tome nije nadao, zadao mu jedan snažan udarac u lice.

Mada je bio iznenađen njegovim postupkom, Holideju je ipak pošlo za rukom da malo uzmakne i amortizuje udarac. No, zamah je bio tako snažan da je Dok ipak posrnuo i naslonio se leđima na stenu da ne bi pao. Protresao je glavom da bi se pribrao i sevajući očima presekao napadača koji je, iako snažan i u apsolutno suverenom položaju, ipak zašao kao prikovan na mestu. U pogledu Dokovih sivoplavih očiju iskusno grdosijino oko naslutilo je ubistvenu pretnju koja ga je sprečila da zada sledeći udarac.

— Lakše vrag vas odneo! Pobrkali ste konce i to vam ne daje pravo da se nasilnički ponašate — presekao ga je Dok.

— Nismo nikakve konce pobrkali, vrag te odneo — prasnuo je Dokov snažni sagovornik, prilazeći još korak bliže ka Holideju, ponet ponovnim impulsom da zada još jedan udarac, ali, ovoga puta Dok Holidej nije sedeo skrštenih ruku i na zaprepašćenje grdosijinih pratilaca, učinio je nešto što verovatno u svom životu nisu videli. Brzinom zmije zvečarke uzmakao je korak u stranu i izbegao grdosijin udarac, a onda dočekao njegovu telesinu, strahovitim udarcem u stomak, od koga se ovaj previo napola kao slomljena opruga. Napadačeve ruke su klonule naniže i grdosija je bio bespomoćan plen čak i za slabijeg borca nego što je bio Dok Holidej. Ali,

Dok ga je samo zgrabio za ramena i odgurnuo ga od sebe.

— Ja nemam s ovim nikakve veze — ljutnuo se Holidej. — Ja sam išao svojim putem sa namerom da što pre stignem u Mun.

Grdosija je izvukao revolver iz futrole, ali ga nije uperio u Doka. — Vraga ste vi išli vašim putem, mister! — Grdosija je i dalje zadržao grubo držanje prema Holideju, ali je njegov ton ipak bio nešto blaži i umesto prosto ti, sada ga je oslovio sa vi. — Umešani ste u ovo do grla, i niko me ne može razuveriti da nije tako.

— Kažem vam da grešite. Otkuda do vraga mislite da sam zadobio ovu ranu? — rekao je Dok pokazujući podlakticu.

— Od nas nego šta — rekao je krupni čovek. A onda pošto je Holideja odmerio od glave do pete, odmakao se nekoliko koraka dalje i počeo se po vilici. U njegovim crnim očima zaigrao je odsjaj unutrašnjeg zadovoljstva. — No, bez obzira, to nije ni važno. Kada budemo završili sa vama, požalćete da vas je to tane pogodilo ne u ruku nego tačno između očiju.

Ostala četvorica iz potere sedeli su mirno na svojim konjima okružavajući Doka Holideja sa svih strana. Sada, kada je pucnjava bila prestala, Mig je mirno stajao na svom mestu i svojim krupnim vatrenim očima gledao snažnog predvodnika grupe kao da shvata da taj čovek njegovom gospodaru ne misli ništa dobro.

— Ipak, mislim da ništa neće škoditi ako me saslušate — rekao je Dok Holidej.

— Pričajte — rekao je predvodnik.

— Ja sam lepo mirno jahao vodeći samo svoju brigu i gledajući samo svoj posao, pošto sam se pre toga odmorio u krčmi Tima Šeja nekoliko desetina milja dalje odavde. I tako, dok sam ja lepo jahao ugledao sam odjednom da iz nekih stena dole niže izlaze petorica jahača, a kada su mi prišli bliže, prepoznao sam među njima Rensa Perenta.

Predvodnikove oči su ponovo zasijale. — Znači, priznajete da ga poznajete?

— Ama saslušajte me kad vam kažem! — Prasnuo je Holidej. — Perent se u trku ustremio ovamo, i kada me je ugledao, opalio je iz pištolja i ranio me u ruku. Kada je za njim pošao i onaj drugi, patuljak po veličini, taj se ustremio na mene i ja sam morao da ga smaknem. On da je Perent potpuno poludeo i da se niste vi blagovremeno pojavili može biti da ne bih uspeo da mu umaknem.

Dok Holidej je pogledao predvodnika, a zatim je njegov pogled prešao do ostalih. Svi su sedeli u sedlima ukočeni, stisnutih usana i nemi, svi su ga gledali sumornim neprijateljskim očima.

— Lepo smišljena priča, mister — rekao je krupni predvodnik gonilaca. — A evo kako ja gledam na tu priču. Vi ste bili s njima, zbrisali ste u pogodnom momentu nezavisno od drugih, dojahali ste ovamo i najverovatnije niste mogli da nađete put kuda dalje. Kada smo pogodili onu hulju Larija Perenta, vi ste se zburnili i niste znali šta da radite, pa ste u smušenosti naleteli pravo na nas.

Ostali su zbrisali vrag će ih znati kuda, ali, to im neće pomoći. Ostavili su za sobom trag, i mi ćemo ih pratiti makar do na kraj sveta.

— Sto mu gromova grešite kako samo običan čovek može da greši!

— Viknuo je Dok Holidej mimo svog običaja da se ljuti i pokazuje svoje raspoloženje. Obratio se ostalima ne bi li kod njih našao više razuma i razumevanja za svoju priču. — Upoznao sam Perenta kada smo bili u Šejovoj krčmi dva dana zarobljeni poplavom. Pomogao sam mu da pređe reku, jer mi je objasnio da mu se žuri u Mun, gde je po njegovoj priči trebalo da se izvrši vešanje nad njegovim bratom. Razlog, što sam pomogao, je što me je dan ranije spasio smrti.

Krupni predvodnik gonilaca zametnuo se nazad na petama i bahato odmahnuo glavom. — E, to vam je greška, životna greška. Čak i ako bismo uzeli da je vaša priča u tom delu istinita, to ipak ne znači da niste bili zajedno s ovim mangupima. Već sama činjenica da ste pomogli Rensu Perentu žigoše vas kao njegovog saučesnika, a koliko ste doprineli bekstvu njegovog brata to više ne mora ni da bude važno. Ja sam držao Larija Perenta u zatvoru i pripremao sam ga za suđenje, a zbog njegovih zločina, časna reč, ne bi bilo sudijske i porote koji bi ga mogli osloboditi. Visio bi taj čovek sasvim sigurno, za primer drugim sličnim njemu. Ali, sve se pokvarilo. Vaša banda je došla, ubila dvojicu čuvara i oslobodila onu hulju od ubice. Videli smo vas sasvim jasno kad ste bežali. Bili smo dovoljno blizu baš u trenutku kada ste izla-

zili na vrata. — Predvodnik grupe se okrenuo i pogledao ljude oko sebe. — Da raščistimo s tim. Da li je neko od vas jasno video ovog nevaljalca da bi sasvim pouzdano mogao da tvrdim da je on bio među onima koji su provalili u zatvor.

Holidej je mirno digao glavu prema konjanicima koji su ga okruživali i slobodno, netremice, pogledao ih u oči. Trojica od četvorice pratilaca pokazali su izvesnu dozu nedoumice, i nisu rekli ništa. Ali je četvrti, jedan dežmekasti čovek crne brade i mrgodno zacrtanog lica promrmljao dovoljno jasno da bi ga ostali mogli čuti. — Ja sam ga sasvim jasno video Kori. On je sigurno jedan od njih. Možda je čak onaj koji je ustrelio mog brata Vala.

Grdosija je klimnuo glavom kao da se slaže. — Za to delo visiće na konopcu.

Holidej je koraknuo korak napred, a ljutina je iscrpla i poslednju kap krvi iz njegovog lica. Sav bleđ, pogledao je Stara pogledom razjarenog tigra, i Star je mahinalno digao cev revolvera do njegovih grudi.

— Ostanite gde ste mister, i ne mičite se. Kako se zovete?

— Ja sam Džon Holidej, ako vam to nešto znači. A ko ste vi?

— Ja sam Kori Star... odakle ste vi? Vaše ime mi od nekuda poznato zvuči kao da sam ga već negde čuo.

Holidej se kratko vreme dvoumio. — Rođen sam dosta daleko odavde, ali, to sada nije ni važno.

— Rekoste da ste bili u krčmi Ti-ma Šeja?

— Tačno, bio sam tamo.

Kori Star se bezdušno osmehnuo. — E, tu ste napravili grešku. Taj

deo pokrajine je poplavljen, mister i poslednje nedelje niko otuda nije mogao da dođe, niti vi, ni Rens Perent, niti bilo ko drugi. Dakle, vaša priča ma koliko uverljiva, najverovatnije nije istinita.

— Kažem vam da sam došao baš otuda, a otuda je i došao i Rens Perent, morate mi verovati Stare!

Starov osmeh pretvorio se u glasno cerekanje. A onda se gromadni predvodnik gonilaca naglo uzbiljio i njegova pojava dobila je preteći izraz. — Samo gubimo vreme glupim pričanjem. — Rekavši to, energičnim korakom prišao je Holideju i izvukao njegov revolver iz futrole, a onda prišao Migu i iz futrole na sedlu izvukao sjajnu, fino podmazanu „vinčesterku“. Kada je završio s tim, stao je i osmotrio Holideja koji je nezainteresovano izvukao maramicu iz džepa i njome preivio ranicu na podlaktici. Videvši da njegov zarobljenik nije uplašen onim što se događa, rekao je namešteno grubim glasom.

— Penjite se na konja, mister.

Maloprije, Dok Holidej je jahao praćen petoricom ljudi s oružjem na gotovs. Sa mesta gde su stajali, uputili su se najpre pored skupine stena niz padinu, a onda su skrenuli u usek odakle su se pojavili Rens Perent i njegova grupa, a za njim gonioci. Ali, to nije bio nikakav prirodan usek u stenama. Osmotrivši malo bolje strane prolaza i kamene zidove, Dok je zaključio da su u ovom slučaju ljudska ruka i dinamit mnogo pomogli prirodi.

Posle nekih šezdesetak stopa stena ograničeni prolaz zavijac je na

stranu i Holidej je ugledao jedan kružni čist prostor veličine nekih stotinu metara u prečniku, i na njemu tri kamene građevine. Najveća od tri zgrade nalazila se u sredini i na njenim prozorima postojale su gvozdene rešetke. Na prozorima druge dve zgrade nisu postojale rešetke, već samo obična prozorska okna.

Na privezištu ispred dve sporedne zgrade, bio je privezan prilično veliki broj jahaćih konja, bar dvadesetak koliko je Holidej mogao na brzinu na prebroji. Približno toliko broj ljudi stajao je u grupicama razbacanim po čistini i posmatrao grupu od pet ljudi koji su došli kroz prolaz, vodeći za sobom zarobljenika. Svi sem malog broja njih nosili su sive uniforme. Kori Star je poterao svog konja na čelu kolone i zaustavio se ispred jednog od tih ljudi.

— Šta se ovde radi. Je li bilo još nekih neprilika?

— Ne, Kori, sve je u redu. Uspeli smo da ih smirimo. Dvojica su dosta teško povređeni, ali pružili smo im odgovarajuću negu i kada se oporave, dobiće ono što su zaslužili.

— Odlično — rekao je Kori Star zadovoljno. — Sledeća dva dana neće niko od njih dobiti hranu, a vode i hleba samo toliko da ne umru od gladi. Kad budu iscrpeni do krajnjih granica, biće mirni kao bube. Boliver će sa mnom poći u Mun i povećemo ovog nevaljalca i ubicu. A ti ćeš za to vreme uzeti odred ljudi i doneti odozgo leševe poginulih. Velsi i Džonson su mrtvi, što je žalosno, s obzirom da su obojica bili prvoklasni i disciplinovani. Ali, i dvojica njihovih su dobili is-

to. Čim budem predao ovog nevaljalca šerifu vratiću se, pa ćemo posle toga poći u poteru za ostalima. Moramo ih sve pohvatati.

Uniformisani čovek je mlitavo pozdravio Korijsa Stara, a Holidej je zapazio da je jedan od čuvara zauzeo poziciju sasvim blizu njega, Kori Star se mrgodnim pogledom osvrnuo oko sebe i pre nego što se obratio Holideju, sa njegovih usana sletelo je nekoliko pogrđnih reči. — Ako progovoriš samo još jednu reč na putu do grada Holideje, znaj da ću ti prosvirati metak kroz glavu. Ako bučš namerno usporavao i ometao naš posao, ili ako budeš učinio bilo šta drugo što me može razgneviti, desiće se isto. A sada hajdemo, a ti pođi na čelu. Bolivere, budi uz njega i drži ga na oku.

Ispostavilo se da je Boliver čovek mršav orlovski oštrog pogleda i orlovski pojivenog oštrog nosa. Holidej ga je pogledao u oči i na osnovu tog kratkog pogleda zaključio da Boliver mora biti najsuroviji i najveći sadista od ljudi koje je do tada sreo. Njegov ciničan osmeh i pokret kojim je nabio Holideju cev revolvra u bok, naterali su Holideja da se u sebi cinično nasmeje. Boliver je, ne primećujući Dokovo ponašanje, promrmljao pretećim glasom.

— Čuo si mister Stara, Holideje, kreći.

Holidej je zaključio da nema nikakvog smisla suprotstavljati se i raspravljati se o Starovoj odluci. Pustio je Miga da krene brzinom kojom je želeo, ali je pazio da njegov zelenko pečatljiva ne juri suviše brzo, već da zadrži ujednačen nešto sporiji tempo. Kratko vreme posle

polaska, ostavili su iza sebe zatvorsku tvrđavu i zašli duboko u otvorenu preriju. Jahali su sasvim blizu jedan drugoga, i Kori Star je neprestano budno motrio na Holideja. Dva časa kasnije, izbili su na jedan brdski prevoj i Holidej je u dolini ispod njih ugledao neki grad, velik i dosta razbacan i sa nekoliko glavnih ulica koje su vrvele ljudima zauzetim nekom poslovnom aktivnošću.

— Terenski sudija neće doći bar još jedno nedelju dana, Holideje, prema tome, ovo što pred tobom vidiš to će biti tvoj dom za vreme dok on ne dođe. Tada ćeš doći na ono što sam ti spremio, a ja ću se postarati da za ubistvo četiri moja dobra čoveka i pomoć koju si pružio jednom ubici u bekstvu, dobiješ ono što si zaslužio, a to je konopac.

— Moja priča je za mene verodostojna i pokazaće se kao verodostojna čim budem mogao da razgovaram sa nekim ko ima trunke razuma u glavi, Stare. — odgovorio je na to Holidej. Kad budem oslobođen optužbe i pušten, savetujem ti da mi se kloniš sa puta, jer nisam siguran da ću uvek moći da se uzdržim i ne vratim ti ovo maltretiranje.

Star je izlio srdžbu u vidu bujice psovki, a onda je izvadio revolver iz futrole i svom težinom ga munjevito spustio na Dokovu glavu. Holidej se spustio napred na Migov vrat, pokušao da se izbori protiv bolnog mraka koji ga je brzo obuzimao. Čuo je kao iz daljine Starov glas i taj glas činilo mu se kao da odjekuje iz nekog dugačkog mračnog tunela.

— Rekao sam ti da zavežeš gubi-

cu, mister. Sad ćeš je zaista zatvoriti tako mi boga!

Posle toga, Dok nije osećao ništa sem još dublje pomrčine i neke udaljene grmljavine koja kao da je blokirala bol koji je osećao u glavi.

— Baci ga tamo unutra.

Kroz izmaglicu polusvesti Holidej je dosta razgovetno čuo te reči. U ušima mu je još uvek zvonilo i tutnjava bola je još uvek kao puls udarala u njegovoj glavi. Neko ga je gurnuo i od tog guranja Dok je pao na pod.

Koliko je dugo tako ležao nije znao, ali to nije bilo previše dugo, jer za to vreme nije uspeo da se sasvim osvesti. Ležeći, osećao je miris blata sa poda i nešto toplo kao da ga je s vremena na vreme zapljuskivao talas toplog vazduha. Začuo je odjek čizama na drvenom podu blizu sebe i vrh čizme zario mu se u rebra. Mada ga je prostrelio bol, Dok je prigušio bolno stenjanje.

— U redu, u redu — rekao je neko oštrim glasom — sada je toga dosta, Stare. On je sada u mojoj nadležnosti.

— On, jedna prokleta hulja i ubica, Simpson — zabrundao je sada već dobro poznati glas Kori Stara. — Takvi od mene ne zaslužuju pristojno ponašanje i human postupak. On i još četvorica njegovih majmuna, a među njima je i Perent provale su kod mene u zatvor i oslobodili Larija Perenta. U pokušaju provale ubili su dvojicu čuvara, a kada smo ih gonili, ubili su još dvo-

jicu. Izgubili smo dakle četiri dobra čoveka zbog ovog nitkova.

— Zar je Lari Perent pobeo?

— Da, za dlaku — rekao je Star.

Holidej je digao glavu i primetio da se upravnik zatvora cinično osmehnuo krajičnom usne. — Ali, ne zadugo — nastavio je Star. — Udesili smo ga kada je pokušao da pobjegne preko planine. Ostao je tamo da leži i više nikome neće davati nikakve glavobolje što je jedina pravda koja mu odgovara. Odavno je trebalo da bude tako. Ubili smo još jednog od njih u puškaranju koje je nastalo. Oni drugi uspešli su privremeno da pobjegnu, ali će im bežanje biti znatno otežano na poplavljenom terenu, i verujem da ćemo ih, ukoliko danas krenemo za njima i naiđemo na njihov trag, stići pa će nam se pružiti prilika da rešimo neke razlike u mišljenju koje su se pokazale. To će rešenje biti isto tako radikalno kao i s ovom dvojicom.

Holidej je protrljao oči pesnicama, i naslonio se na zid. Bol u glavi od jednom je postao jači, i činilo mu se da je pretio da će mu se izliti pravo kroz zamagljene oči. U toj nesrećnoj situaciji, smatrao je kao dobitak što ga bar ruke nisu mnogo bolele i što mu je na rami od udarca čvrsta krasta sprečila dalje krvarenje. Pokušao je da razmišlja i da potraži izlaz iz teške situacije, ali je njegova slika još uvek bila pod uticajem ljutine i zbog toga nije mogao da razmišlja racionalno, kao što je to njemu bilo svojstveno. Gledajući Korijsku Staru koji se ispred njega šepurio kao uobraženi tetreb, jedina misao koja mu je dolazila u gla-

vu bila je da ga šcepa rukama i da ga dobro isprebija.

Holidej je skrenuo pogled sa Korijske Stare i osmotrio njegovog sagovornika koji je raširenih ruku stajao oslonjen na pisaći sto. Na njegovoj košulji svetlucala je metalna šerifska zvezda. Bio je srednjeg rasta i prosečne građe, ali je ostavljao utisak čvrstine i snage. Mada je nekoliko otšrih crta njegovom licu davalo izraz neke grubosti i tvrdoće, na uglovima njegovih usana igralo je nešto nalik na blag osmeh.

Primitivši da ga Dok Holidej posmatra, šerif mu se obratio. — Ustanite ako možete. Nema nikakvog smisla da ležite na podu.

— On je pas, a psima je mesto na podu — rekao je Korijska Star i Holidej je zapazio da su se šerifove usne za trenutak stisnule kao da nije bio zadovoljan Starovim rečima. Ali čovek sa značkom se uzdržao da bilo šta kaže Staru, i ćutke se okrenuo i seo na sto. Ljuljajući se nogama koje su visile zagledao se u Holideja koji je sa mnogo napora pokušavao da ustane.

— Vi ste dakle taj Holidej je li tako?

Holidej je pažljivo opipao mesto na glavi gde ga je pogodio Starov revolver, i ćutke klimnuo glavom. Nedostajao mu je njegov šešir sa širokim obodom, a odelo mu je neuredno visilo na nekoliko mesta, čak poprskano kapljicama usirene krvi, košulja mu je bila prljava i izgužvana, a tanka kravata vezana mašnom bila je upola razvezana. Sve u svemu, Dok Holidej nije nimalo ličio na onog samosvesnog elegant-

nog pustolova o kome su kružile priče širom dalekog zapada.

— Mister Star je podneo nezgodnu optužbu protiv vas mister Holideje, optužbu koju je potvrdio i mister Boliver koga vidite da stoji na vratima. Njih dvojica tvrde da ste dojahali sa grupom Rensa Perenta, da ste napali državni zatvor u gradu Mun i da ste pomogli jednom ubici da pobjegne. Šta imate da kažete u vašu odbranu, mister?

Holidej je izvesno vreme čutao pokušavajući da koliko toliko svoje odelo dovede u sklad sa svojom ličnošću. — Imam da kažem samo to da taj mister Star ne govori istinu. Pretpostavljam da je u njegovoj glavi nastala zbrka zbog ličnog osećanja krivice što nije bio dovoljno predostrožan i dovoljno sposoban da spreči bandu razbojnika da prodru u zatvor i nesmetano iz njega izađu. Ja nemam nikakve veze ni sa tim napadom niti sa bekstvom iz zatvora.

Simpson se netremice zagledao u njega, a obrve su mu se upitno digle skoro do polovine čela. Holidej je računao da šerif mora imati najmanje oko tridesetak godina. Otuđi mu je ostavljao utisak čoveka iskustvenog, odmerenog i samouverenog, čoveka koji svoj posao zna tako dobro kako bi se samo moglo poželeti.

Nezadovoljan Holidejevim odgovorom Kori Star je glasno opsovao. — Svi oni lažu, je li tako Simpsono? To za tebe nije ništa novo, imao si već stotinu puta prilike da čuješ zločince kako govore laži, a izgledaju kao nevinašca. Sto mu muka, ovaj Holidej je gori od svih. Boliver je

bio sasvim blizu, i on ga je identifikovao kao jednog od napadača. Boliver nije ni slep, a nije ni pijan, zar ne?

— To je tačno, Boliver je dosta pouzdan svedok, ali, greške se ipak ponekad prave — rekao je Simpson. — Naročito onda kad kuršumi zvižde oko ušiju. Onda ljudi vide više nego što se može videti, i skloni su da posle zamišljaju da su videli i ono što nisu. U svakom slučaju, mislim da ste mi rekli sve što u ovom trenutku treba da znam, mister Stare. Kad bude došao terenski sudija ja ću vas odmah obavestiti da biste mogli da prisustvujete suđenju. Za ostale želim vam svaku sreću i da ih što pre pohvatate.

Simpsonov glas bio je tih i smiren, jedva nešto glasniji od šapata, ali u njegovom glasu bilo je nečeg što je izazivalo respekt i ulivao autoritet. Bio je to glas čoveka od vlasti. Stavljajući time do znanja da je njihov razgovor završen, uzeo je svežanj ključeva i otvorio prvu ćeliju. Okrenuvši se prema Holideju dao mu je znak, i kada je Dok prošao pored njega i ušao u ćeliju, zaključao je ćeliju i svežanj ključeva bacio na sto. Kao da nije zadovoljan šerifovim načinom razgovora Kori Star je lagano prišao vratima, gurajući Bolivera pred sobom. Onda je tu zastao, odmerio Holideja hladnim pogledom u kome se naslućivala pričajna pretnja i okrenuo se šerifu.

— Ne bi mi nikako odgovaralo ako bi se desilo da ovaj tip pobjegne, Simpsono. Ne znam kako bih mogao to da saopštim rođacima onih ljudi koji su ubijeni.

— Ovo je moj zatvor a ne tvoja

kaznionica, Stare. Biće izveden pred sud da odgovara za delo za koje si ga optužio, i to je zasada sve što mogu da ti kažem.

— Odlično — promrmljao je Kori Star i izašao. Simpson je zastao u blizini Holidejeve ćelije i ozbiljno se zagledao u njega.

— Šta je sa rukom, Holideje? — zapitao je.

— Ranjem sam.

— Čim budem mogao dovedu vam doktora da vam pregleda ranu i da vas previje. Vidim da imate krvi i na glavi, a čini mi se da vidim i čvorugu. Pretpostavljam da ste dobili udarac drčkom revolvera?

Holidej je klimnuo glavom.

— Star?

— Ko bi drugi?

Simpson je prišao nazad do pisaoćeg stola, napisao kratak izveštaj, a onda se zamišljeno zagledao kroz otvorena vrata na glavnu ulicu njegovog grada. Posmatrajući ga, Dok Holidej je imao neki nejasan utisak da njegov odnos sa Kori Starom nije previše prijateljski i da je šerif na neki način nezadovoljan načinom kako se stvari razvijaju.

Iskoristivši trenutak tišine, Dok Holidej je rekao. — Ono što sam vam maločas rekao je sušta istina, šerife. Tek rano jutros napustio sam krčmu Tima Šeja koga vi verovatno poznajete. Ako pošaljete čoveka da to proveri na licu mesta, uveren sam da će Tim Šej doći lično da to saopšti ili dati izjavu koja će me osloboditi svake sumnje. Sem njega bilo je u njegovoj krčmi još najmanje tri osobe koje su me videle, izvesna mis Kentrel i njen deda koji su se tamo našli zarobljeni poplavom i još je-

dan čovek, neki probisvet, koji nosi ranu što mu je Rens Perent zadao. Svi oni će potvrditi da je moj iskaz tačan.

Na to je šerif Simpson pokazao da ga nešto od Dokove priče interesuje. — Zar je neki čovek ranjen?

— Da čovek po imenu Roj Iverson. On i njegov pajtaš po imenu Ed Ladiou napali su Perenta noću pre dva dana. Perent je ubio Ladioua i ranio Iversona. Tada je to predstavljeno kao akcija samoodbrane i ja verujem da je to tačno. Juče posledne ja sam pomogao Perentu da pređe reku. Nameravao sam i ja da pređem za njim, ali me je on ostavio na cedilu i odjahao sam.

— Kažete da ste pomogli Rensu Perentu? — Simpsonov glas je odjednom postao nešto grublji.

— Da, pomogao sam mu. Osećao sam se obaveznim prema njemu, jer mi je pre toga spasao život. A sem toga, rekao je da mora da vidi svog brata koji je trebalo da bude obešen. Činilo mi se da je to veoma jak razlog za nekog čoveka da pređe reku čak i ako je ona opasna za prelaz, a mislim da je u takvoj situaciji normalno pomoći nekome ko se toliko žuri.

— A kako ste vi prešli reku? — zapitao je šerif.

— Pa, sačeo sam nekoliko časova. Kada je kiša prestala da pada, mene je neki stari traper po imenu Džaš Mak Harg odveo do mesta gde postoji gaz u reci. Tamo sam prešao i pošao ovamo.

— Aha, znam Mak Harga — rekao je Simpson. — On skita levo desno, od onih je tipova koje čas vidiš čas ih ne vidiš. Ipak, pošten je

čovjek i mogao bi biti vrlo pouzdan svedok za vas.

Dok Holidej se slabo osmehnuo krajičkom usana. — Čini mi se da bismo na Mak Hargovu pomoć mogli da zaboravimo bar za izvesno vreme. On je otišao da postavlja zamke u planini, i ne verujem da ga neko može pronaći.

Simpson je zatvorio fioku svog pišačeg stola i ustao. Izvesno vreme posmatrao je Doka Holideja i onda rekao. — Star kaže da je reka još uvek nabujala i da je veliki teren poplavljen. Kako bi onda neko mogao da ode da razgovora sa Šejom?

Holidej je prišao ogradi svoje ćelije i uhvatio se rukama za gvozdene rešetke. — Ima načina da se stigne do tamo. Mak Harg mi je pokazao mesto gde se može preći. Otprilike jednu milju ili nešto više od mesta gde se nalazio most stoje dva velika drveta pmukovca. Reka je na tom mestu široka, ali nije opasna, iako možda tako izgleda. Najopasniji brzaci su sasvim pored obale, tamo gde je dno dovoljno čvrsto da konj po njemu može da hoda. Dobar jačač lako bi mogao da stigne do Timove krčme.

Simpson je zainteresovano napucao usne. — Koliko vremena je potrebno da se stigne do tamo?

— Pa, rekao bih najviše pet do šest časova.

— Simpson se ponovo zagledao kroz otvorena vrata. Na ulici bez prolaznika bleštalo je popodnevno sunce. — Sutra ujutru sa prvom zorom mogao bih poslati nekoga, Holideje, naravno pod uslovom da kiša ne počne ponovo da pada. To znači da bi taj čovek mogao da stigne do

Šejove krčme poslepodne, ili u najboljem slučaju oko podne. Onda, pošto bi morao da odmori konja možda bi mogao da stigne nazad tek kasno uveče ili u toku noći.

Holidej je opsovao sebi u bradu neku nerazgovetnu kletvu. Ni najmanje mu se nije sviđalo da ceo dan, a možda i dan i po provede u ćeliji. Ali, pošto nije video nikakvu alternativu toj izvesnoj mogućnosti, smirenim glasom je rekao. — Pa čini mi se da je to najviše što možete učiniti, šerife. Bio bih vam mnogo zahvalan ako biste poslali vašeg čoveka da stvar proveriti.

Simpson je klimnuo glavom potvrđujući time svoju saglasnost da tako postupi, a onda je pogledao preko odaje do ulaza. U tom momentu u njegovu kancelariju je ušao jedan star čovek umornog pogleda. Starac je bacio svoj šljampavi šešir na čiviluk koji je visio na zidu i pokretom glave pokazao u pravcu ćelije gde se nalazio Dok Holidej.

— Dakle, Rufe, šta imamo unutra?

— Jednu vrlo krupnu zverčicu, Doka Holideja — odgovorio mu je Simpson. — Dobro otvori oči i motri na njega dok ja odem da dovedem lekara. Mogao bi da mu pripremiš nešto za jelo dok sam ja odsutan.

Starac je klimnuo glavom u znak pristanka i sačekao da Simpson napusti prostoriju, a onda je prišao rešetki i pažljivo osmotrio Holideja. — Moje ime je Li Etkins. Šta je bilo s tobom mladi čoveče?

— Zabuna, rekao bih — odgovorio je Dok kratko.

Starac je zažmirio očima i po izrazu njegovog lica moglo se doku-

čiti da sa rezervom, prima zatvore-nikove reči. — Pa dobro, to je tvoja priča, ali, i to se događa. Mada mo-ram reći da se ne događa baš često. Lepo, smesti se tu gde si i nemoj mi zadavati glavobolje, pa ću s to-bom postupati kao u najboljem hote-lu. Ruf Simpson je najfiniji i naj-blaži šerif za koga sam ikada radio. — Začutao je nekoliko trenutaka, a onda nastavio. — Sem ukoliko nije prinuđen da bude grub, a onda je samo toliko blag kao što je blag ris sa zuboboljom. Takvog Rufa Simp-sona ne bih želeo da vidim, a mislim da ni ti ne bi želeo da ga upoznaš. Zato poslušaj moj savet i miruj. Šta će biti biće, i ne вреди da se mnogo džapaš.

Dok Holidej je sklopljenih očiju ležao na svom tvrdom krevetu od dasaka ne razmišljajući ni o čemu posebno, kada je jaka eksplozija pro-lomila tišinu predvečerja. Istog tre-nutka seo je na krevet i pogledao Li Etkinsa i šerifa Simpsona koji su kao opareni skočili na noge. Etkins je prvi prešao preko odaje do police na kojoj su stajale puške i u prolazu otuda uzeo svoju „vinčesterku”.

— Čini mi se da se eksplozija ču-la iz blizine banke — rekao je tr-čeći krivim nogama prema trotoaru. Simpson je jurnuo preko odaje do prozora i glasno izgovorio kletvu, kada je ugledao trojicu jahača kako u galopu izbijaju na konjima iz uli-čice koja je vodila pored banke, i glavnom gradskom ulicom kreću prema jugu.

Simpson je potegao svoj revolver i

zapeo obarač, ali nije opalio. Kroz prozor je pokretan cilj bio nesigurna meta, i zato je u nekoliko koraka istrčao na trotoar do Etkinsa. Holidej se u međuvremenu popeo na kre-vet i kroz prozor zagrađen rešetkama provirio napolje da bi video što se događa. Ljudi su na ulici trčali na sve strane, vikali, a neki od njih i mahali rukama. Žene i deca stajale su na trotoarima i uplašeno gledale muškarce koji su hitali u pravcu banke.

Holidej je onda obratio pažnju na banku, odakle je posrćući na vrata izašao jedan čovek i posle nekoliko nesigurnih koraka glavačke se sru-šio na trotoar. Pre nego što je pao na zemlju držao je obe ruke pritis-nute na čelo, ali, kada je pao, ruke su mu odletele u stranu otkrivajući krvlju obliveno lice izobličeno od bola.

U tom trenutku, Simpson je već trčao niz ulicu a Etkins je, koliko su mu to njegove krive noge dozvolja-vale, hitao njegovim stopama. Pro-bili su se kroz gomilu i Simpson je prvi ušao u banku. Etkins je ostao na trotoaru ispred ulaza i mahnuo rukom gomili da se udalji iz nepo-srednje blizine. Gomila se udaljila tek toliko da je sunce kosim zracima objasjalo mrtvog čoveka koji je bio glavni predmet pažnje okupljenih radoznalaca.

Prošlo je pet minuta pre nego što je Simpson izašao iz banke sevajući crnim očima sa lica pretvorenog u masku ljutine. Oštrim tonom dovik-nuo je nekoliko naredjenja, probio se kroz gomilu do ulice i odlučnim ko-rakom hitro se vratio do zatvorske zgrade.

Ušavši u odaju pogledao je Holideja ljutitim pretećim pogledom, pre nego što je žurnim korakom prišao do ormarića na zidu, otvorio ga i iz njega uzeo potpuno novu pušku. Vešt看 pokretom repetirao je zatvarač i otvorio cev, pogledao jednom okom duž cevi, a onda ubacio metak u ležište. Napunio je oba džepa na košulji rezervnim mecima i s treskom zatvorio vrata ormarića. Već se okretao da pođe lica smrknutog i sledenog od ogorčenosti, kada je u njegovu kancelariju upala grupa ljudi ljutih izraza lica.

Jedan čovek koji je ušao ispred ostalih debeo i ružičastog lica, imao je na sebi prsnik i građanske pantalone. Besno se zagledao u Holideja koji je sedeo u ćeliji, a zatim se okrenuo šerifu i prasnuo. — Dakle Simpson! Reci šta nameravaš da preduzmeš?

— Da ga gonim šta bi drugo?

— A ovaj? — debeljkо je pokazao prstom na Doka Holideja.

— On će ostati ovde.

Simpson je nastavio da pakuje metke u svoj opasač. Kada je to završio, izvadio je revolver iz futrole i proverio da li je cilindrični magacin pun. Lice mu je bilo još uvek crveno od ljutine mada je Holidej primetio da se njegovo rđavo raspoloženje delimično okrenulo protiv okupljene gomile.

— Zašto gubiti vreme s njim, Simpson? — rekao je debeljkо prilazeći pisaćem stolu. — Star je nešto ranije navratio u salun i ispričao nam sve o njemu. On smatra da bi bilo najbolje da ga odmah obesimo i svršimo tu stvar s njim. Onda ti ne bi imao da brineš zbog toga što ga

ostavljaš bez čuvara, a mogao bi sem toga da povedeš i sve raspoložive ljude u poteru za tim prokletim Perentom.

— Ko kaže da je to bio Perent? — Graknuo je Simpson na debeljkа i vraćajući revolver u futrolu pošao od stola prema njemu.

— Ja kažem, vrag te odneo Simpson! Video sam poternice koje su okačene pred ulazom u tvoju kancelariju, a video sam i njega dovoljno dobro kad je bežao iz banke. Prepoznao sam ga sasvim sigurno, i ni malo sumnje nema da je to bio Rens Perent, učenjen zbog ubistva i pljačke koje je izvršio u drugim gradovima, a sada i ovde. Belami je mrtav zar ne vidiš? Šta ti još treba sem moje tvrdnje da je Rens Perent ubica, a ako je ovaj njegov saučesnik, onda ne treba s njim postupati u rukavicama.

— Znam sve to i vidim da je Belami mrtav, Krozbi — rekao je Ruf Simpson — i mislite li da je meni milo što je Belami mrtav? Ne bogami, ne sviđa mi se to ništa više nego vama, ali, ne mogu ništa više da učinim kad se toliko vas muva po mojoj kancelariji. Ako želite da učestvujete u poteri i izložite se opasnosti, onda podite po svoje konje. Ja polazim u poteru, a ti Etkinse ostani i dobro čuvaj našeg zatvorenika.

Krozbi međutim, nije obraćao pažnju na Simpsonove reči i potpuno ignorišući Simpsona prišao je preko odaje do Holidejeve ćelije. — Priljava svinjo! — Zavitlao je pesnicom prema njemu. — Ako te dočepam ovim šakama daviću te dok u tebi ima trunke smrdljivog života. Časna reč, visićeš ti mister, za sve pr-

ljave hulje od tvojih prijatelja, ne zvaao se ja Krozbi.

Krozbi je pružio ruke kroz rešetke prema Holidejevom grlu, ali se ovaj nije ni pomerio s mesta kao da ne haje za debeljkove preteće reči i pokrete. No, kada ga je Krozbi, u nameri da svoju pretnju ostvari šćepao za grlo, Dok je munjevitio digao obe ruke i svom snagom ih spustio na Krozbijeve. Krozbi je podlakticama udario o gvozdene rešetke i jauknuo bolno.

— Sebi ruke mešino debela — ciknuo je Dok žučno. — Zahvali nebu što ti ih nisam polomio. Drugi put ne diži ruku na bolje od sebe.

Krozbi je izvukao ruke iz rešetaka i posle prvog trenutka zbunjenosti mašio se revolvera. Simpson je priskočio preko odaје, zgrabio Natanijela Krozbija za košulju i odgurnuo od ćelije.

— Pazite kako se ponašate! — Povičao je. — Ja sam ovde gospodar i ja i moja reč ima da se slušaju. Što ja naredim to će da se radi, jeste li me razumeli.

— Samo uzalud gubiš vreme, Simpsono. Čuo si optužbe protiv njega. U redu, ne moraš da postupaš onako kako hoćemo, ali, ti sad odlaziš i znaj da ćemo mi ovog nitkova i nevaljalca srediti onako kako mi smatramo da je najbolje. Na taj način bićeš potpuno slobodan, i nećeš morati da brineš šta se ovde događa niti da žuriš da se vratiš. Neće biti nikakve opasnosti da će se njegovi prijatelji vratiti da ga oslobode.

Simpson je odjednom izgubio strpljenje i jednim grubim pokretom izgurao Krozbija kroz vrata na uli-

cu. Zatim je uperio pušku na ostale. — Izlazi! —

Građani su ustuknuli i zaprepasćeno se zablenuili u šerifa. Sa ulice su se začuli povici negodovanja protiv Simpsona i nekioliko puta začulo se pominjanje imena Belami. Li Etkins se progurao kroz gomilu u zatvorsku zgradu pošto je prethodno morao da odgurne u stranu dvojicu ili trojicu ratobornijih građana. Ušavši unutra, rukavom je obrisao znoj sa ćela.

— Napolju se okuplja sve veća i veća gomila, Rufe. Uskoro će im se pridružiti i oni iz saluna.

Simpson je izgovorio neku nerazgovetnu kletvu i pošto je izgurao na ulicu i ostalih nekoliko napasnika, zatvorio je vrata i osigurao ih gvozdenom prečagom.

Tek što je gvozdена šipka pala u ležište, na vratima je odjeknulo snažno i nervozno lupanje. Simpson se okrenuo ka svom zameniku. — Pazi na zadnji deo zgrade, Li. Ako bi neko pokušao da silom provali unutra ispali hitac preko glava, za opomenu. A posle toga ako dođe do komplikacija čini onako kako smatraš da ti je dužnost.

Etkins je ozbiljnog lica klimnuo glavom u znak da je potpuno shvatio šta šerif misli. Za to vreme, Holidej je stajao u svojoj ćeliji i posmatrao dvojicu čuvara reda. Shvatao je da je Simpson u teškoj situaciji, ali je poznavajući ljude, procenio da će šerif biti u stanju da se ponese sa ratobornim građanima željnih linča. Visoki šerif je nervozno šetao kancelarijom i u jednom trenutku nemajući šta drugo da radi podigao je opasač sa revolverom i

zastao pred vratima sa puškom naperenom kao da će tog trenutka gomila grnuti unutra. Lupanje na vrata se međutim nastavilo, ali je odjek drveta bio prigušen urlanjem glasova na ulici.

— Otvaraj, Simpsono, ili časna reč provalićemo vrata! — Holidej je prepoznao bankarev glas, piskav od ogorčenosti i onog neobjašnjivog unutarnjeg osećanja koje prethodi žeđi za linčom. Zatim je komad cigle, bačen rukom nekog drznika, razbio prozor i sasuo komade razbijenog stakla na Rufa Simpsona. Psujući, Simpson se povukao nekoliko koraka dublje u odaju. Nije primetio da je tako došao sasvim nadomak Holidejeve ruke.

U tom trenutku, snažan udar potresao je vrata i celu prostoriju. I Dok i Simpson shvatili su šta se sada događa. Nestrpljivi građani nastojali su sada da vrata razbiju uperenim deblom kojim su poput srednjevekovnog „ovna“ grurali u vrata. Pred ritmičkim udarcima dohla od koga su otpadali komadi maltera oko ragastova, šerif je uzmakao još korak nazad sav crven u licu od nemoćnog besa. Za to vreme, Etkins se nalazio na drugom kraju zatvorske zgrade šućuren uza zid, dok se na njegovom starom naboranom licu ogledao izraz duboke zabrinutosti.

Simpson je mahinalno koraknuo još korak nazad i prišao sasvim blizu rešetaka. Ljut do krajnosti, prasnuo je razgnevljeno. — Prokletnici, platiće mi za ovo!

— Platiće a kad? — Kaaa me budu obesili? — primetio je Holidej rezignirano.

Simpson je bacio preko ramena kratak pogled do Holideja. — To će im uspeti samo preko mog mrtvog tela, Holideje. — Vi ste pod mojom vlašću i časti mi moje tako će to ostati, makar me to koštalo života.

U tom trenutku, zatvorska vrata su popustila pod upornim udarcima teškog stabla. Ruf Simpson je okrenuo leđa Holideju i unitno pogledao ka mestu gde je šućuren u polutami čučao Li Etkins. Njegovo poverenje u starog pokazalo se rečima koje je izgovorio.

— Budi spreman Li. — Onda je malo digao glas. — Prvome ko uđe pucaj u noge!

Kao da je čekao samo trenutak Simpsonove neopreznosti, Dok Holidej je u tom momentu pružio obe ruke. Jednom je izvukao „kolt“ Simpsonu sa bedra, a drugom mu oteo pušku iz ruke. Simpson se okrenuo, s izrazom iznenađenja i ljutine na bledom licu. Ne čekajući da mu šerif nešto kaže, Holidej je zadržao pušku u unutrašnjost ćelije. Udarivši u zid, puška je opala i vika ispred zatvorskih vrata nešto se utišala.

— Daj ovamo ključeve Etkinse, i otvori ćeliju — kao je Holidej glasom koji nije dozvoljavao porokora. — Požuri, i bez raspravljanja! Kreni!

Simpson je grčevito dograbio gvozdene rešetke i usklađenim očima se upiljio u Doka Holideja. Lice mu se grčilo od nemoćnog besa, a oči su mu gorele kao da bi pogledom mogao spržiti onoga koga je gledao. Nalazeći da pred revolverom ne treba biti previše hrabar, Etkins je pošao prema zidu na kome su visili

ključevi, ali je na pola puta zastao i okrenuo se Holideju.

— Sto mu gromova, Holideje, to nije način. Ako pobegnute, mi ćemo vas goniti i u tom slučaju neće biti nikakve šanse da obuzdamo ove polupijane budale da vas linčuju.

— Gonite me koliko hoćete, mister — rekao je Dok Holidej sa prizvukom razdraženosti u glasu — ali, tek onda kada odem odavde. A sada, otvori vrata. Pretpostavljam da imam samo jedan minut vremena, a onda će biti na kocki moj ili Simpsonov život.

Etkins je nešto nerazgovetno promrmljao sebi u bradu. Ali, odlučio je da posluša, i kada je pružio ruku da dohvati ključeve Simpson ga je dohvatio za ruku i trgnuo nazad. — Ne — viknuo je. — On blefira.

Dok Holidej je ispalio jedan hitac koji je prosvirao kroz Simpsonov rukav. Pre toga bubnjanje stabla u vrata opet je bilo počelo, ali na odjek pucnja u zatvoru, naglo je prestalo. Još dok je odjek hica zamirao u šerifovoj kancelariji, Etkins se otrgnuo od Simpsona i dograbio svežanj ključeva sa zida. Zatim je ne obazirući se na Simpsonovo zabezeknuto lice gurnuo jedan veliki ključ u vrata čelije i otključao bravu. Holidej je gurnuo vrata i širom ih otvorio i rešetkastim vratima priljubio malog čoveka uza zid. U tom trenutku, Simpson je hitro jurnuo napred i nasrnuo na Holideja. Ali, Dok se nije dao iznenaditi, vešto je izbegao šerifov nasrtaj i ne želeći da upotrebi revolver dograbio je šerifa za ruku okrenuo ga i zavrnuo mu ruku na leđima. Odgurnuo je Simpsona od sebe baš u trenutku ka-

da su se vrata pod udarcima debela razlomila u paramparčad. Dok se okrenuo na petama, ispalio dva hica visoko u prolaz vrata i naterao one koji su potrčali unutra da žurno ustuknu i razbeže se, padajući jedan preko drugoga. Jedno tane zviznulo je preko Dokovog ramena i pogodilo Lia Etkinsa u nogu. Starac je samo izustio kletvu pomešanu sa prigušenim jaukom i šepajući skočio u zaklon iza pisaćeg stola. U međuvremenu, Simpson se okrenuo od zida i ponovo nasrnuo na Holideja.

Dok je preteći žmirnuo očima i procedio kroz zube. — Ako još niste dovoljno naučili, šerife, onda utoliko gore po vas.

Ne završivši rečenicu, Dok Holidej je zamahnuo revolverom i snažno spustio dršku na Simpsonovu glavu. Šerif je posrnuo i pao na kolena, hvatajući mlitavim rukama Holideja za košulju i pantalone. Iako polusvestan, nije se još predao, i pokazivao je želju da se bori do kraja. U tom trenutku, još dva hica planula su na ulici i prozviždala pored Holideja koji je odgurnuo šerifa i nagnuo u beg. Došavši do zadnjeg ulaza, Dok je podigao zasun, širom otvorio vrata i iskočio napolje. Za trenutak je zastao široko raširenih nogu, očekujući sa koje će strane doći napad. Upozorio ga je šum koji se začuo, i okrenuvši se hitro kao panter, ugledao je četvoricu koji su se trčeći približavali preko dvorišta. Dok je jedan za drugim ispraznio sve metke iz šerifovog revolve-ra ciljajući u noge napadača. Zatim je potrčao koliko ga noge nose, za tren oka stigao do štale i iz jednog boksa dohvatio svoje sedlo. Dok je

navrat nanos sedlao i zauzdavao Miga, kuršumi su zviždali na sve strane kroz tanke polutrule daske primitivne štale. Kada je pod sobom osetio odmornog i za urk raspoloženog Miga, Holidej je poterao konja na čistinu. Pred Migovim nogama ljudi su se razbežali kud koji. Samo jedan je bio dovoljno pribran da klekne i nanišani, ali, Holidej je poterao svog zelenka pravo na njega. Preplašeni čovek izgubio je hrabrost i skočio u stranu, a ispaljeni hitac odleteo je daleko uvis.

Zatim je Dok Holidej izbio na čistinu gde više nije bilo nikakvih prepreka za bekstvo. Nijedan konj na Dalekom zapadu nije se mogao meriti sa njegovim Migom u brzini i izdržljivosti.

VI

Mig je prešao punih pet milja pre nego što je Holidej zategao vođice i pustio ga da malo odahne. Pred njima su se u nevelikoj udaljenosti videla nejasna svetla državnog zatvora u Munu. Sećajući se da je razlog svih njegovih nezgoda Kori Star, od koga je revolja i počela, Dok je pao u iskušenje da poseti upravnika zatvora i pesnicama istera iz njega nešto od njegove otrovne zlobe. Ali, na njegovu žalost, u kamenoj tvrđavi bilo je suviše mnogo čuvara da bi se s njima mogao uhvatiti u koštac. Zato je pustio Miga da po svojoj volji bira put kroz retko pošumljene padine, a zatim uzbrdo do uzvišice na kojoj je dan pre toga u samoodbrani ustrelilo Larija Perenta. Tela četvorice mrtvih bila su odneta, ali krv Perentovog brata još uvek se

kao crna sasušena mrlja videla na jednoj od dve stene. Holidej je pomislio na Rensa Perenta. Taj bandit se nalazio negde u okolini, u bekstvu pred zakonom. Ali, Dok je dovoljno poznavao Perenta i ljude njegovog kova, i bio je siguran da Perent neće bežati dugo. I ne samo to, već je bio siguran da Perent neće napustiti oblast u kojoj se živ i zdrav i dalje šeta ubica njegovog brata.

Dok je bolje prikopčao svoj žaket i ogrnuo se kišnom kabanicom. Većernji vetar bio je dosta hladan i nagoveštavao je mogućnost da će kiša ponovo početi da pada. Mesec je bio izašao i već je dosta visoko plovio po nebu, ali su ga dolazeći oblaci neprekidno zaklanjali, otkrivajući samo s vremena na vreme tek po koji njegov delić. Vidljivost je bila slaba. To je Holideju dosta odgovaralo, i on je nastavio da jaše sa namerom da pređe što je moguće veći deo puta, te je s toga bodrio njegovog Miga uz niz vrleti sve dok nije stigao do jednog preplanika koji se pokazao pred njim čim je zavio iza okuke jednog potoka.

Tragovi na mekanom tlu ukazivali su mu da nije bio prvi konjanik koji je tim putem prošao. Pažljivim ispitivanjem tragova dokučio je da su dva para jahača tuda prošli u toku dana sa razmakom samo od nekoliko časova između njih. Rens Perent i dvojica njegovih saučesnika verovatno su oblađnjavali prisustvo jedne grupe tragova. Pretpostavljao je da su ovuda prošli posle pljačkanja banke u Munu. Zatim je odmah zaključio da su drugu grupu tragova mogli ostaviti jedino Kori Star i

neki od njegovih stražara, koji su pošli u poteru za Perentom.

Holidej je naterao Miga da zagazi u reku. Matica je još uvek bila dosta brza i jaka i porela je konja nizvodno nekoliko stotina metara. Na drugoj strani reke, odmah je otkrio tragove obe grupe konja. Jašući laganim kasom, zašao je u nešto viši predeo i u izlazak sunca stigao do nekog čvrstog prevoja gde je zategao vođice i zaustavio konja. Proverio je kako mu izgleda rana na podlaktici i bio je dosta zadovoljan, jer nije osećao bil niti je bilo opasnosti od infekcije. Baš u tom trenutku u žbunju iza sebe začuo je neki šum. Okrenuo se u sedlu nazivajući sebe sto puta budalom zbog toga što je bio neoprezan.

Onda se žbunje pred njim razdvojilo i kroz otvor se pred njim na svojoj muli ukazao Džas Mak Harg. Starac se osmehnuto Holideju umesto pozdrava, ali je njegovo izborano staro lice jasno pokazivalo da je zbog nečega bio jako zabrinut.

Holidej ga je pozdravio vrlo jasnim glasom, skoro vičući od zadovoljstva što vidi starog poznanika a ne nekog ubicu iz zasade. — Vrag vas odneo Mak Harg, šta se šunjate! Mogli ste za to šunjanje dobiti metak između očiju.

— Meni se čini da ste vi bili u većoj opasnosti da vam glava bude prosvirana olovom, Holideje. Već punih pet minuta držim vas na nišanu i sreća vaša da sam vas prepoznao.

Holidej je protrljao lice šakama, nastojeći da tako odagna umor iz svojih crta. U međuvremenu, Mak Harg je sjahao sa svoje mazge. Ali

odjednom, osvrnuvši se nervozno oko sebe, gurnuo je svoju mazgu nazad u otvor žbunja, odakle je izašao i iz futrole na sedlu izvukao pušku. Pošto je ubacio metak u cev, prišao je lagano do ivice proreza i radoznalo izvirio.

Holidej je priterao svog Miga do starčeve mazge i sjahao iz sedla. Zatim je odmerenim korakom prišao starcu koji se još uvek radoznalo osvrtao oko sebe.

— Nešto vas brine Mak Harg?

Traper je nešto promrmljao i rukom se počeošao po licu obrasimom dugo nebrijanom bragom. — Tačno, nešto me brine. Logorovao sam ovde već dve noći i sve to vreme nisam video toliko sveta kao danas. Ne znam u čemu je stvar, zašto se svi movaju ovuda, Holideje?

— Pa, kako da vam kažem? Stvari su se malo zakuvale i kada se sve sabere, ništa od toga nije dobro, nije dobro gledano sa moje tačke gledišta. Ali, to što sam vas našao, meni lično dosta vredi.

— Zar? Kako to sinko?

— Pa, pošto sam se rastao sa vama uleteo sam u gadne neprilike — rekao je Holidej i u nekoliko rečenica ispričao starcu sve što se desilo od njihovog rastanka pa do ovog viđenja.

Mak Harg je zinuo, i donja usna mu se mlitavo opustila od čuđenja. — Pobegli ste iz zatvora! Oteli ste šerifu revolver i tim istim revolverom pucali na njega? Do đavola, vi ste zaista ugurali glavu u omču, baš tako bih rekao! Ali, pošto sam to sve čuo, ne vidim kako bi susret sa mnom mogao nešto da vam pomogne.

Dok je Mak Harg govorio, Dok Holidej je iz džepa svog sakoa izvadio tabakeru i iz nje jednu tanku cigaru. Odgrizao je vrh i jedan kraj stavio sebi u usta. — Mak Harg, meni bi mnogo odgovaralo ako biste za neko vreme prekinuli sa postavljanjem zamki.

— Šta, hoćete da prekinem sa hvatanjem divljači? — Mak Harg je energično odmahnuo glavom. — Teško da bih to mogao. Prodajom koža ja zarađujem za život.

Holidej je kresnuo palidrvce i pripalio cigaru. — Da budem jasan, želim da se vratite sa mnom u Mun.

Mak Harg ga je pogledao zgranutu. — Mun? Više od svega na svetu mrzim taj prokleti grad!

— Nećete morati dugo da ostanete. Treba samo da potvrdite moju izjavu da nisam prešao reku sa Perentom. Kad budem uverio šerifa Simpsona da sam u Šejevoj krčmi proveo onoliko vremena koliko stvarno jesam, sve sumnje i optužbe protiv mene pašće u vodu. Posle toga, ostaće mi samo jedna briga.

— A to je?

— Rens Perent. On će me goniti da mi se osveti zato što sam ubio njegovog brata.

Mak Harg je simpatičnim pokretom podigao pantalone koje su mu stalno spadale, i opet nešto promrmljao. — Pa, ne mogu da dozvolim da od nekog čoveka napravim bandita zbog nečega, što taj čovek nije učinio. U redu, sinko, poći ću u Mun s tobom.

Holidej ga je zadovoljno potapšao po ramenu. — Mnogo sam vam zahvalan, Mak Harg. Kad god hoćete ja sam spreman da pođemo.

Mak Harg se malo namrgodio. — E pa, to neće biti baš tako brzo. Proći će prilično vremena pre nego što računam da će se odavde moći otići sasvim bezbedno, Holideje. Namjeravam da ovde ostanem sve dok prerija ne bude potpuno čista od raznih napasnika. Nemam ni najmanje želje da ukrstim rogove s onim momkom Perentom, pogotovu ne sada, kad sa sobom nosi opljačkan bančin novac, i kad mu je potera za vratom. Čim sam ga prvi put ugledao, učinilo mi se da je on vrlo opasna i bezobzirna osoba kojoj ni najmanje nije teško da potegne pištolj ako nađe da će tako najbrže rešiti svoje probleme. Jeste da izgleda ugladen i da se fino ponaša, to je tačno, ali, ispod te glazure čini mi se da je srce tvrdo kao stena, i isto tako ledeno i bezdušno.

Dok je odbio jedan dim i prišao korak bliže starom planinskom lovcu. — Jeste li možda dole u preriji videli Perenta?

— Video sam i njega, a takođe i Korijsa Stara. Ali, nije mi baš odgovaralo da njega uznemiravam najavom svog prisustva, tim pre što ono što sam o njemu čuo nije na mene ostavilo dobar utisak. Kažu da se prema ljudima koji rade za njega ponaša kao prema psima. Taj nevaljalac ima u sebi neku nasilničku sadističku crtu i ostavio je na mene utisak one vrste ljudi koji jedva čekaju da ih neko dirne, pa da dobiju izgovor da mu prospu krv. Znaite onu vrstu ljudi koji prvo pucaju, a posle postavljaju pitanja ili se što je još gore izvinjavaju.

— Kada i gde ste ga tačno videli? — zapitao je Dok Holidej.

Mak Harg je prstom pokazao prema jugu. — Tamo negde vidite kod onog uzvišenja, pre otprilike jedan čas. Perent je tamo logorovao, a s njim su bila još dvojica nevaljalaca opasnog razbojničkog izgleda. Toliko što se tiče Perenta. A tu je odmah i Kori Star. Možda nekih dvadesetak minuta pre nego što ste se uputili ovim pravcem, Kori Star je preplivao sa konjem preko reke i odjahao za Perentom. Ne mogu da znam zašto je Perent logorovao tamo dole, sem, ako nije znao da mu je neko za petama, pa je želeo da ga sačeka i da to pitanje reši pre nego što nastavi put. Ali, mislim da vi sada ne treba da mislite o njima. Za vas bi bilo najbolje da se vratite putem kojim ste došli, da zaboravite na Korijsku Staru i Perenta i da se predate šerifu Simpsonu. Ja ću poći sa vama kad budem spreman, i stvar ćemo rasčistiti.

— Za jedan čas — rekao je Dok. Mak Harg je odmahnuo glavom. — Neka to bude recimo dva časa, jer želim da damo Korijsku dovoljno vremena da se udalji.

Dok Holidej mu nije ništa rekao na to, shvatio je da nema smisla raspravljati se sa starim lovcom. Imao je osećanje da pokušati odvratiti Džasa Mak Harga od onoga što je jednom odlučio ne bi bilo ništa lakše nego pomeriti planinu da bi se na tom mestu izgradio put.

Prišao je nazad do svog Miga i nekoliko puta pomilovao snažnog zelenka. Zatim je uzeo četuricu sa vođom otpio nekoliko gutljaja, izvadivši novu cigaru i zapalio je s uživanjem, a onda skinuo svoju maramicu i proverio stanje rane na podlaktici.

Sve je izgledalo da ne može biti bolje. Sigurnosti radi, nasuo je još malo soli na krastu, zatim ponovo previo maramicu i seo da čeka Mak Harga.

Minuti su se lenjo vukli i tišina je ostala potpuna i nenarušena, kao da na svetu nema više nijednog živog bića.

Kada je Mak Harg konačno odlučio da pođe, učinio je to bez ikakve najave. Stari planinski lovac jednostavno je ustao sa svog mesta, vratio pušku u futrolu na sedlu i pošao nizbrdo padinom kojom je nešto ranije došao Dok Holidej. Uz put nisu naišli ni na kakva iznenađenja i putovanje se odvijalo bez teškoća, sve dok nisu došli nadomak reke, kada se Mak Harg iznenada zaustavio. Ne menjajući pravac pogleda, pružio je ruku do kundaka svoje puške, a glavu je malo nakrivio na jednu stranu kao neko ko pažljivo osluškuje. Na licu mu se ukazao izraz napete pažnje.

Holidej je mahinalno izvukao revolver iz futrole. — Šta se desilo?

— Zasada ništa, ali osećam da nešto nije u redu — rekao je Mak Harg.

Holidej sam nije čuo nikakav šum, ali se sećao trenutaka u svom životu kada je odsustvo šumova najavljiavao da će se nešto desiti. Možda je i to bila tišina pred buru koju je stari planinski lovac instinktivno predosećao.

Oluja je izbila iznenadno, i sa strahovitim besom. Sa donjeg dela padine na njih su ispaljena četiri hica, a onda se žbunje razdvojilo i Rens Perent praćen dvojicom drugih nevaljalaca koji su jahali pored njega, jurnuo je uz brdo.

Džaš Mak Harg bio je pogođen sa dva kuršuma u grudi. Od udara tanadi okrenuo se u sedlu i levom rukom pritisnuo mesto gde je pogođen. — Sto mu gromova... — uspeo je samo da kaže, a zatim je zastenjao i srušio se na zemlju. Očiju iskolaćenih od straha, njegova mazga je nagnula u trk kroz gusto žbunjasto rastinje, ostavljajući Holideja kao jedinu metu pred oružje napadača.

Holidej nije čekao nikakva dalja objašnjenja, već je digao pištolj i opalio. Metak je oborio iz sedla jednog od Perentovih ljudi i on je jauknuvši pao na zemlju. Drugi Perentov pratilac skrenuo je nalevo. Holidej je opalio još jedan hitac i tane je pogodilo Perenta u ruku, zbog čega je ovaj cimnuo uzdu i okrenuo svog konja. Polegnuvi po konjskom vratu, Perent ga je petama poterao prema zaklonu. Holidej je ispalio još jedan hitac za beguncem, ali je Perent već bio van domašaja očiju iza jednog malog uzvišenja.

Holidej je onda poterao Miga u trk. Preostali Perentov pratilac koji je skrenuo na levu stranu dognao je svog konja najvećom brzinom do ivice jedne jaruge i tu zastao. Razrogačio je oči od straha kada je video da mu se Holidej približava. Njegov revolver je planuo, i Dok je osetio da mu je tane zujeći prosviralo kroz šesir.

Izbora nije bilo. Sa Perentom na jednoj strani i njegovim saučesnikom na drugoj nije se smeo podavati sentimentalnosti. Dokov revolver je planuo dva puta. Udar teške tanadi odbacio je Perentovog sau-

česnika sa sedla i poneo ga glavačke kroz gust žbunjak na jednu polomljenu granu. Još ucek živ, uzalud se upinjao da se oslobodi, a na njegovom licu okrenutom Holideju video se grč bola i užasa pred onim što je dolazilo.

Odjednom, njegovo telo se samo jednom grčevito protreslo a onda je zločinac ostao mirno da visi na polomljenoj grani ruke mlitavo pušteći pored beživotnog tela.

Holidej je naglo zategao uzde i Mig je poslušno ukopao noge u zemlju, a onda je tražeći pogledom Perenta vešt看 pokretima prstiju izbacio prazne čaure iz magacina i napunio ga novim mecima. Ugladavši Perenta, prigušio je uzvik zadovoljstva i odmah se uputio prema jednom uzvišenju, ali je u tom trenutku kroz topot kopita svog Miga začuo topot kopita nekih drugih konjanika koji su se približavali. Okrenuo se u tom pravcu i ugledao Korijsku Staru i četvoricu stražara koji su tutnjeći jurili ka njemu.

Holidej je mahinalno digao revolver da nanišani, ali se predomislio i vratio ga u futrolu. Protiv petorice neprijatelja na otvorenom prostoru nije imao nikakve šanse, a gonioci su bili toliko blizu i približavali su se takvom brzinom da je mala verovatnoća bila da će moći sve da ih poobara, pre nego što stignu do njega. Shvativši da mu je bekstvo jedini izlaz, mamuznuo je svog snažnog zelenka i Mig je na njegovim podstrek odgovorio skokom i takvim trkom koji ga je za tren oka izneo van domašaja kuršuma Korijske Stare i njegovih pratilaca. Star je pripucao, ali su njegovi hici prozviždali kroz granje daleko od cilja.

— Smaknite ga, vrag vas odneo — urlao je Star. — Bolivere, preseci mu put za bekstvo!

Dok Holidej je video kako Star pokazuje rukom prema uzvišenju kuda je pobjegao Rens Perent. Boliver je odmah poslušao Starovo naređenje i šibajući konja kajasima po vratu pognao ga punom brzinom u uspon, praćen dvojicom drugih stražara. Videvši da stvar postaje vrlo ozbiljna, Holidej je opomenuo petama svog Miga i naterao ga u najbrži galop.

Trku na život i smrt počela je i plemenita životinja kao da je osjetila da od njene brzine zavisi sudbina njenog gospodara. Zelenko je džinovskim skokovima preskakao hvate neravnog terena i ni u jednom trenutku nije pogrešno stao na kamen ili neku rupu, što bi se za Holideja moglo završiti fatalnim padom.

Zahvaljujući tome Dok je uspeo da do vrha padine stekne ispred Bolivera prednost od nekih pedesetak metara, i kada je Boliver video da je nadmašen i da neće stići na cilj pre begunca, zaustavio je konja i pažljivo nanišao. Odjeknuo je pucanj i tane je prosviralo samo nekoliko santimetara od Holidejeve glave. Dok se okrenuo lica smrknutog od ledene ljutine. Sa dva pritiska prsta ispalio je dva precizna hica i izbio revolver iz Boliverove ruke. Prestrašen Holidejevom preciznošću, čuvar državnog zatvora je pojurio u zaklon.

Kori Star je međutim nastavio da juri za Holidejem. Dva puta je Dok imao šansu da ga dobro naci-ljanim hicem skine sa konja ali se

od toga uzdržao. Smatrao je da i bez toga za trenutak ima dovoljno komplikacija i da bi mu ranjavanje, a eventualno i pogibija upravnika zatvora mogli doneti samo nepotrebne nevolje. Perent je bio u blizini i vrebao da se dočepa njegove glave. Boliver je bio ranjen, i što je za Doka bilo najtragičnije, Mak Harg više nije bio među živima.

Holidej je puštao Miga da i dalje grabi brzinom kojom su ga noge nosile. Snažni zelenko je bez napora presekao padinu, istrčao u otvorenu preriju, a onda se pružio nogama kao da su svi đavoli iz pakla u poteri za njim. Pet minuta kasnije, Dok Holidej je zategao Migove vodice, ali je izvesno vreme morao da uloži dosta napora da mu obuzda trk i da ga umiri.

Dok je Mig u hodu dahtao pod njim, okrenuo se oko sebe i osmotrio okolinu. Ugledao je Rensa Perenta kako jaše ivicom jednog brdskog prevoja bespoštedno goneći konja pod sobom. Kori Star je šibao svog konja koji je s mukom napredovao uz padinu, nekoliko stotinu metara iza njega. Od ostalih Kori-jevih pristalica nije bilo ni traga.

Holidej je zaustavio svog zelenka i sjahavši sa konja napunio ponovo svoj revolver. Mak Harg je bio mrtav. To je bila njegova glavna briga, jer je stari planinski lovac bio deo njegovog alibija koji bi mu omogućio da se ponovo upiše u red časnih neporočnih građana. Starac je bio voljan da mu pomogne, ali se to nije ostvarilo.

Doku je u jednom trenutku došlo da proklinje svoju zlu sreću i klet-

va mu se zadržala u grlu. Jedan čovek potpuno nedužan izgubio je život zbog njega, a ubio ga je Rens Perent. U redu, reko je sebi. Perent je sam tražio vruga i dobiće ono što je zaslužio. Sada se više nije radilo samo o tome da spere ljagu sa svog imena i da otklonu sumnje i optužbe koje su ga mogle koštati slobode, a možda čak i života; morao je da izravna račune sa Perentom, morao je da se osveti za smrt jednog nedužnog dobronamernog čoveka.

Uzjahao je i poterao Miga putem prema krčmi Tima Šeja. I ako je Mak Harg bio mrtav, njegov alibi nije bio sasvim uništen. Ako su Beti i Konrad Kentrel još uvek bili тамо, mogao ih je privoleti da pođu s njim do Muna i posvedoče njegove izjave pred šerifom Simpsonom. Posle toga bio bi slobodan da pođe u poteru za Perentom, i da ga natera da se preda i dode u Mungde bi mu se sudilo za njegove zločine.

Druga alternativa bio bi bespoštedni obračun u kome bi jedan od njih platio glavom, ali, tu se Dok uzdao u svoju veštinu i brzinu, i moralnu snagu koju mu je pružalo saznanje da se bori na strani pravde. Onda bi pošao da potraži Koriya Stara i da ga stavi na njegovo pravo mesto. Nije voleo da ljudi patuljasti duhom budu viši nego što stvarno jesu.

*

Šejova krčma izgledala je daleko više usamljena nego onda kada joj se u oluji Dok približio, tražeći u njoj utočište. Mada su ulazna vrata

bila širom otvorena, što je izgledalo normalno za sunčan dan i toplo vreme, Holidej u unutrašnjosti zgrade nije zapazio nikakvo krętanje. To je bilo dosta čudnovato, jer je Dok namerno došao uobičajenim putem koji je čitave pola milje izložen pogledu, tako da je Šej lako mogao da ga vidi i da ga prepozna.

Činjenica da se Šej nije pojavio na vratima, što bi inače bilo uobičajeno za krčmara koji nema mnogo platežnih gostiju, zabrinjavala je malo Holideja, ali je još više od toga njega morila briga što se ni Beti Kentrel nije oglasila pozdravom i dobrodošlicom.

Za takvo ponašanje morao je postojati neki razlog.

No, odmah zatim Holidej se pri-setio da je, njegova ideja da je mlada žena zainteresovana za njega, samo plod njegove uobrazilje, i da je to možda još jedina od mnogih grešaka koje muškarcu poneti svojom sujetom mu živodu ponekad čine. Razmišljajući o tome, Holidej je stigao u dvorište i pritrčavši Miga do same verande krčme zaustavio se i sjahao iz sedla.

Jedan jači udar vetra davnio je iz prerije i pod njegovim naletom rasušene i orvotočne grede su zaškripale. Površina blata bila se već isušila, i pod Holidejevim cipelama krunili su se vrhovi sušenih neravnina. Dok je priklupio oko sebe svoj ključni obruč i desnom rukom probao da li mu se revolver lako vadi iz futrole. Zatim je odlučnim korakom zakoračio na verandu, oprezno prišao vratima, odgurnuo ih levom rukom i prevrnuo unutra.

Ulazna odaja krčme bila je prazna.

— Šeje, jeste li tu?

Niko nije odgovorio.

Sitnim opreznim koracima Holidej je lagano ušao u prostoriju, držeći sve vreme desnu ruku na dršci revolvera. Odjednom, kao da ga je nešto nepoznato nagnalo, potegao je pištolj i zapeo obarač. Neočekivana napetost zaigrala je po njegovim nervima. Nešto nije bilo u redu. Šesto čulo, onaj životinjski instinkt sačuvan u civilizovanom biću govorio mu je da se u krčmi desilo nešto neuobičajeno. Nagazio je nešto čvrsto na podu, dok je korlačao prema improvizovanom šanku na kome je pre nekoliko dana ispio okrepljujuće čašice viskija. Na šanku je pored prevrnutе flaše viskija stajala jedna prazna čaša. Opušak cigarete ugašen na ravnoj površini drvenog šanka ostavljao je utisak neurednosti strane Timu Šeju. Na ispustu u zidu, gde je Tim Šej držao svoj novac, ležala je još jedna prevrnutа boca, a limene kutije nigde nije bilo. Iza šanka, vrata privatnih odaja Tima Šeja bila su razvaljena i visila su na jednoj šarki; žurnim korakom prošao je pored improvizovanog šanka i zastao kao ukopan na vratima Šejeve sobe. Sa Šejovim novcem razbacanim svuda oko njegovog tela, ležao je Roj Iversen licem okrenut podu. Rupa većine čovekove pesnice videla se na njegovom potiljku, a kosa ispod rane i na vratu bila je ulepljena već skorelom krvlju. Ali, još neprijatniji prizor na kome se Dokov pogled odmah zadržao bilo je telo Tima Šeja uzdignuto u krevetu, naslonjeno na zid, sa puškom u ruku i rukama koje su mlitavo visile preko nje. Iz njegovog vrata virila je drška du-

gačkog noža kojim je bio kao prikovan za drveno uzglavlje kreveta. Na njegovom licu ogledao se skoro izraz olakšanja koje donosi smrt, a u njegovim široko otvorenim očima Doku se učinilo da vidi nešto nalik na trag zadovoljstva.

Dok je uzdahnuo duboko. Najpre Mak Harg, a sada Iverson i Tim Šej. Jedini ljudi, svedoci, koji su mogli da ga opravdaju pred šerifom Rufom Simpsonom i građanima Muna bili su sada Beti i Konrad Kentrel. Naravno, to pod uslovom da su živi, jer, ako se lanac nepredviđenih i neočekivanih ubistava bude nastavio, moglo se lako desiti da i oni nisu više u životu. U tom slučaju, njegov položaj mogao je postati vrlo ozbiljan.

Dok je prošao kroz sve prostorije male prerijske krčme pre nego što je izašao napolje do štale. Pred štalom je otkrio trag jednih kola koji je vodio prema brdima. Videvši trag, oдахnuo je s olakšanjem. Očigledno da su Konrad Kentrel i njegova unuka otišli iz krčme, tako da je za njega ipak bilo nade. Ocenio je da tragovi mogu biti stari najviše nekoliko časova, pa je na osnovu toga izračunao da su starac i njegova unuka napustili krčmu verovatno rano toga jutра.

Vratio se zatim u krčmu i ušavši u Šejevu privatnu sobu izvukao nož iz grla Tima Šeja. Šejevo telo bilo je još uvek mlako. Prema tome, izgledalo je da je Iverson pokušao da opljačka krčmara posle odlaska Kentrelovih iz krčme. Holidej je posle tog zaključka izašao napolje razmišljajući o tome šta sad raditi sa leševima. Dužnost čoveka bila je da ostatke poginulih sahrani, i trebalo

je potražiti neki ašov i iskopati dubok grob, ali, to bi mu oduzelo suviše vremena i možda je mogao isti taj posao završiti jednostavno time što bi dobro zatvorio vrata krčme. Posmrtni ostaci dva čoveka bili bi time sačuvani od pustinjskih grabljivica lešinara, a neko bi se već našao ko bi obavio posao grobara. U momentu kada se vratio u kuću, začuo je odjednom topot kopita. Topot brojnih kopita, po njegovom mišljenju, čuo se sa puta koji se pružao od reke. Dok se brzo okrenuo na vratima. Odveo Miga iza kuće tako da se na prvi pogled nije mogao videti, a onda se vratio unutra odakle je mogao kroz prozor da prati dolazak posetilaca i vidi o kome se radi.

Nekoliko trenutaka kasnije zviznuo je kroz zube kada je na čelu skoro tuceta konjanika ugledao šerifa Rufa Simpsona. Cela grupa zaustavila se pred krčmom. Simpson je izgledao ljut i nervozan kao zmija zvečarka spremna na skok.

Dok Holidej je sačekao da ljudi sjašu i zakorače na verandu pred krčmom. Budući da je išao ispred ostalih, Simpson je prvi ušao u krčmu, i istog trenutka, Dok Holidej je naperio revolver na šerifa. Simpson je zastao u pola koraka kao ukopan.

Nastojeći da prikrije napetost u svom glasu, Holidej je odlučnim tonom oslovio šerifa. — Recite ostalima da ostanu napolju, Simpson. Vi uđite unutra ali sami. Recite im, ako bi neko od vaših pratilaca pokušao da me napadne, da ću vam prosvirati metak kroz glavu. Recite im to dovoljno jasno, jasnije nego

što ste bilo šta drugo rekli u vašem dosadašnjem životu, mister. Ne bih želeo da bude neke zabune, jer ako se nešto desi, više se nazad ne može.

Simpson je stisnuo usne i ruke su mu se mahinalno spustile do predice njegovog opasača za revolver. — Ovaj put nećete se izvući, Holideje — rekao je preteći. — Časna reč, ja lično ću se postarati da se ne izvućete!

Holidej je ravnodušno slegnuo ramenima i lakim korakom se udaljio od šanka iza koga je stajao skriven. Pošto je Simpsona držao na nišanu revolvera, imao je prednost koja mu je bila potrebna, znao je da niko od šerifovih pratilaca neće učiniti nepromišljenost zbog koje bi šerif mogao da plati glavom.

— Naredite im da stanu u stroj na verandi, i da se ni u kom slučaju ne usude da uđu unutra, šerife.

Gonioci koji su išli za Simpsonom, tmurnim pogledom su odmevali Doka Holideja, ali se nijedan od njih nije pomakao. Simpson se okrenuo i hrapavim glasom obratio se svojim pratiocima. — Učinite kao što on kaže... zasada. Ali, ako čujete moju naredbu, ili pucanj revolvera, napadnite ga, i nemojte ni najmanje obraćati pažnju na mene. Smatrajte kao da sam izgubljen i dočepajte ga po svaku cenu.

Simpsonovi pratioci su se vratili na verandu i tamo stali. Holidej je rukom dao znak Simpsonu da priđe šanku i ovaj je mirno poslušao. Kao iskusan šerif i Zapadnjak znao je da protiv revolvera ne može ništa, i da je u takvim situacijama najbolje poslušati onoga ko ga drži. Holidej je međutim mirnim pokretom skinuo

jednu čistu čašu sa police, i nasuo sebi čašu viskija, a zatim gurnuo flašu niz šank do Simpsona.

— Poslužite se sami šerife. Pretpostavljam da je i vama čašica viskija potrebna isto toliko koliko i meni. Ovaj dan bio je dugačak i naporan.

Simpson je čvrsto stisnuo usne što je dosta dobro odražavalo njegovu raspoloženje, i prihvativši čašicu koju mu je Dok Holidaj gurnuo za flašom, lagano nasuo sebi piće. Dok je znao da se pred šerifovom ravno-dušnošću i smirenošću krije želja da potegne revolver i da šerif čeka samo trenutak njegove nepažnje pa da to učini.

Dok srknuo viski i vrhom pištolja pokazao prema odaji iza sebe. — Pogledajte tamo.

Simpson je prišao do ulaza u sobu i trgao se.

— Tako sam ih našao — rekao je Dok. — Meni izgleda da je Iverson pokušao da opljačka Šeja, i da je u tome došlo do borbe u kojoj su jedan drugog ubili. Sem njih dvojice sa kojima sam proveo ono kritično vreme koje vas zanima, još i Mak Harg je mogao da posvedoči da je moja izjava verodostojna. Ali, na nesreću, i Mak Harg je mrtav. Pre izvesnog vremena bio sam s njim kad ga je Bens Perent ustrelio. Ja sam opet ustrelio dvojicu Perentovih pratilaca, tako da je Perent sada sam, beži bez igde ikoga, a gone ga Kori Star i još četvorica stražara iz kaznionice koji prema njemu neće imati milosti.

Simpsonovo lice se smračilo. — Hoćete da mi kažete da ste, od kako ste pobjegli iz mog zatvora, ubili još dvojicu Perentovih ljudi, master?

— Tačno tako.

Simpson je prešao šakom po licu i naslonio se na šank. Kada je rukom pošao ka futrolji revolvera, slučajno ili namerno, Dok Holidaj to nije znao. Dok se pružio, izvukao mu je revolver iz futrole i bacio ga u drugi ugao odaje. Simpson je na to nešto besno opsovao. Napolju na verandi ljudi su se uzmuvali, a od njihovih pokreta daske na verandi su zaškripale.

Na to je Dok Holidaj rasko naredio. — Vi napolju ostanite svi na svojim mestima. Simpsonu se ništa neće desiti sem u slučaju da me vi nekim budalastim potezom ne prisilite da nešto učinim. Za svaki slučaj, da se to ne bi desilo, mislim da će biti najbolje da mi predate vaše oružje. Dodajte jedan po jedan do vrata, tu skinite svoj opasač i uđite unutra u krčmu gde ćete stati pored zida. Ako ne učinite ono što vam kažem, neću biti odgovoran za ono što vam se može desiti, mister značkaroše.

Izgleda da je Holidajev glas ličio dovoljno ozbiljno i ubedljivo, tako da su šerifovi pratilci bez reči poslušali naredbu i kada su svi stajali razoružani pored zida, Holidaj je ozbiljnog izraza lica zadovoljno klimnuo glavom. Zatim se ponovo okrenuo ka šerifu koji ga je posmatrao smrknuto.

— Ono što sam vam pre nekoliko minuta ispričao apsolutna je istina, Simpsono. Ono što sam tamo u zatvoru nastojao da vas ubedim takođe je istina, ne bih sada imao više nikakvog razloga da vas zavaravam. Na nesreću, jedine dve osobe koje sada mogu potvrditi moj iskaz nalaze se na putu za Mun, a svi osta-

li su mrtvi. Zbog toga imam nameru da idem dalje, drugim rečima da uporno dokazujem svoju nevinost, sa vama ili bez vas. Ako bi se desilo da nađem na Perenta, raščistiću s njim račune onako kako ja nađem za shodno.

Simpson se osmehnulo podmuklo. — Želite li da znate šta ja o tome mislim, Holideje?

— Da čujem, mister.

Simpsonovo lice se razvuklo uz širok osmeh. — Ja mislim da ste se vi ovde našli sa Rensom Perentom, da ste zajedno s njim prešli reku i da ste mu pomogli da Larija Perenta izvuče iz zatvora. Posle toga, kao što Star tvrdi, razdvojili ste se od Perenta, jer su vas Star i njegovi čuvari opasno ugrozili i zapretili da će vas pohvatati. No, sve je to još i moglo eventualno da bude drukčije, tj. moglo se pomisliti da je nešto od vaših tvrđenja istinito, ali kasnije, kada ste me napali i pobegli iz zatvora, tada ste sebe žigosali kao bandita jasno i glasno, Holideje, i nikakva laž na ovom svetu ne bi me mogla uveriti u nešto drugo, makar koliko da ste vešt na pričama. A za ovo dalje, ja lično smatram da ste ovamo došli zbog Šejevog novca, i da ste morali da ubijete i ovu dvojicu da biste prikrili svoj trag. To je bilo neophodno, da vas potera ne bi mogla naći. Na vašu nesreću, tu ste malo odugovlačili, i ja sam vas stigao.

— Vi ste nepopraviva budala — rekao je Dok Holidej.

— Možda sam ja budala, ali samo zbog toga što sam dopustio da se nađem u ovakvom položaju. Celog mog veka sudarao sam se sa ljudima kao

što ste vi, i naučio sam da takve raspoznam po mirisu. I vas raspoznam po mirisu, mister Holideje, vi ste od one bagre kao što je Perent i njegovo društvo, bez obzira što ste se nekada družili sa Vajatom Erpom. Taj alibi kod mene neće vam upaliti, jer mnogi ljudi u jednom trenutku su bili na svom mestu, a sutra već nisu. Ako ste mislili da će me ta činjenica pokolebati, prevarili ste se. Istina je da se kicoški oblačite i da svojim pristojnim ponašanjem nastojite da stvorite povoljan utisak o sebi, ali, to je samo obična maska. Suviše vešto baratate revolverom za poštenog građanina, pa čak i za kokara. Znači svaki trik sa pištoljem, a lukavi ste kao gladan kojot. Ali, mister, ovo što vam kažem možete smatrati kao moju zakletvu: smatrajte od danas da ste mrtvi, razumete li me, smatrajte da ste zreli za vešala, i da im nećete umaći.

Holidejeva ruka je čvršće stisnula dršku revolvera, a prst mu je zaigrao na obraču. Tolika glupost ga je ipak dvodila do besa. Istina, bilo je nekih elemenata za sumnju protiv njega, ali, vešt i iskusan šerif kao što je Simpson pretendovao da jeste, morao je u moru činjenica otkriti one prave, i utvrditi da je Dok nevin. Ali sada to više nije igralo nikakvu ulogu. Simpson je uverio sebe u nešto što je hteo da veruje, i nikakva ubeđivanja ne bih sada mogla da to njegovo uverenje izmene. Odmaknuo se korak nazad i rekao. — Pa dobro, svoje mišljenje možete promeniti i kasnije, Simpson, a sada pođite dole do reke i krenite u pravcu brda. Tamo ćete naći tri mrtva čoveka i Perentov

trag koji vodi nazad u pravcu Muna. Sem toga naići ćete i na trag Korijsa Stara i njegovih zatvorskih čuvara koji su pošli za Perentom. Ako posle toga iz činjenica ne izvučete pravilne zaključke, onda ste čak i glupiji nego što sam mislio. A ako je to tako, mister, onda primite moj savet i klonite se bestraga daleko od mene. Mogu da podnesem sve sem prisustva glupaka.

Holidej je dodirrom ruke po ramenu pokazao Simpsonu da pođe prema zadnjim vratima, par građana članova potere učinili su pokret kao da će poći prema Doku, ali je Dok digao cev revolvera prema njima i oni su stali u mestu kao ukopani. Gurajući Simpsona ispred sebe, isterao ga je na zadnju verandu, pa onda je prošao pored njega i pojahao svog Miga. Našavši se u sedlu okrenuo se čuvaru reda još uvek držeći revolver u ruci.

— Simpsono, još jednom vam ponavljam da sam nevin, ali, ako i dalje budete jurili za mnom, dajem vam časnu reč da se neće sve završiti ovako bez posledica kao sada, i neko će imati neprilika. Neću uvek biti dovoljno strpljiv da slušam optužbe niti ću uvek biti u situaciji da diktiram igru. Ako me priklješтите braniću se, a vama je poznato da nisam loš strelac. Prema tome, klonite me se. Ja ću naći Perenta. III ću ja naći njega ili on mene, jer i on ima neki račun sa mnom. Želim moju galvu zato što sam mu ustredžio brata. Dakle, obračun između mene i njega neminovan je, a posle tog obračuna ova teritorija biće opet pod vašom kontrolom i radite šta znate.

Rekavši to, Holidej je naterao Miga u trk. Sa ivice proplanka video je preko ramena Simpsona kako trči u krčmu da bi uzeo svoj revolver. Pustio je Miga da juri punom brzinom i zašao je u gustu šumu pre nego što je šerif mogao da pripuca za njim. Jednu milju dalje, skrenuo je sa pravca kojim je pošao i pojahao kroz preriju u pravcu Muna, gde je očekivao da će naći Perenta. Suočeni sa neminovnim obračunom, Dok Holidej je postao onaj stari nepokolebljivi, hladnokrvni borac koji nije uzmicio ni pred kakvom opasnošću i koji se nije plašio da smrti pogleda u oči. Da je to znao, Rens Perent možda ne bi želeo da ga sretne.

VII

Put kojim se kretao lagano se penjao naviše da bi zatim nastavio po relativno ravnom terenu i istim pravcem skoro za jednu milju, pre nego što je oštro skrenuo u stranu da bi pred Dokom Holidejem otvorio pogled na državnu kaznionicu u Munu, jedno ružno zdanje ograđeno visokom ogradom od balvana i stena, koje se nalazilo na otvorenoj preriji neposredno na domaku pogleda.

Kružno jahanje kome je pribegao da bi umakao Simpsonu i njegovoj grupi odnelo mu je više od četiri časa, ali je bilo dvostruko uspešno. Prvo, uspeo je da umakne goniocima, a drugo, to vreme je iskoristio za razmišljanje i za donošenje odluka o nekoliko za njega vrlo važnih stvari.

Pre svega, bilo je jasno da je u velikoj nevolji. Jedan profesionalni

revolveraš i ubica žudeo je da mu se osveti i hteo je njegovu glavu, mala armija zatvorskih stražara namerala je da po svaku cenu izravna račune s njim, verujući u zabludi da je on krivac za neke njihove neuspehe, i kao treće, jedan tvrdo-glavi i tupavi šerif gonio ga je sa poterom besnih i osvete željnih građana.

Jedina okolnost koja je njegovom položaju davala neku nadu i optimizam bilo je postojanje Beti i Konrada Kentrela koji su se kretali tim delom prerija, ali za koje se nije moglo pretpostaviti kuda će poći ako slučajno prođu pored Muna. No, ako bi se desilo da njih dvoje ipak svrate u grad, imao bi dosta šanse da se pred Simpsonom opravda. Šerifu Perent nije značio ništa. U toku svoje šerifske karijere Simpson je svakako sreo mnogo ljudi kao što je Rens Perent.

Pošto je iz brdovitog predela sišao u preriju, Holidej je u jednom šumarku odmorio Miga, posmatrajući za to vreme kako se na zapadu iznad horizonta gomilaju crni tmurni oblaci.

Popodne je odjednom postalo vrelo i sparno, a slab vetar koji je nosio sa sobom omorinu, nagoveštavao mu je da se priprema oluja. No, još uvek je bio dan, a Dok je morao da čeka mrak, pa tek onda da nastavi put. Prošla su puna dva časa pre nego što se usudio da preko otvorene prerije krene pored kaznionice u pravcu juga.

Uspeo je da neopaženo prođe, ili bar kako se njemu činilo neopaženo, i već se približavao sasvim ravnoj plodnoj zemlji u okolini Muna,

kada se na ivici jedne padine iza njega odjednom pojavio Kori Star.

Prvi znak prisustva upravnika zatvora u Dokovoj blizini bio je hitac koji je zviždeći probio rukav njegovog kaputa. Dok je trzajem uzde okrenuo Miga u polukrug i odmah ga poterao u zaklon iza jedne male skupine stena. Kada je Star naišao pored njegovog skrovišta, Dok Holidej je digao revolver i nanišanio.

Ali, i ovoga puta nije pritisnuo okidač. Odmah zatim pošao je dalje u bolji zaklon, jer, Star nije digao ruke od njega, već je nastavio ga ga traži, kružeći oko stena u kojoj je Dok zamakao. Upravnik zatvora je ostao uporan u svojim nastojanjima, sve dok dan nije prešao u sumrak, a sumrak u noć, a onda je okrenuo svog konja i napustivši traženje uputio se ka Munu.

Dok Holidej je ušao u grad sa severa, držeći se senki sporednih ulica, sve dok nije stigao do jedne uličice koja je vodila prema štali. Znajući da bi njegov Mig na prvi pogled bio lako prepoznat, odlučio je da ga ostavi u štali, a da on sam u grad uđe, tačnije rečeno u centar grada, pešice. Posle toga, pokušao je da utvrdi gde su Beti i Konrad Kentrel ako su uopšte došli u Mun.

Pošto je Miga predao štalском momku uz napomenu da ga dobro istimari i nahrani, što je potkrepio napojnicom od dva dolara, Dok se uputio prema glavnoj ulici i zaustavio se u senci jedne nastrešnice nekih pedesetak metara daleko od saluna. Štalski momak nije pokazao da je prepoznao bilo Miga bilo njega, ali to je mogla biti i lukava varka. Zato je Dok ostao izvesno vreme u

zaklonu senke, čekajući i posmatrajući. Kada je video da je štalari žurnim korakom izašao iz štale i uputio se prema zatvorskoj zgradi, Doku je bilo jasno da mu predstoje komplikacije. Istina, mogao je zadržati štalaskog momka i sprečiti ga da njegov dolazak prijavi šerifu, ali i to je u sebi nosilo izvesne rizike. Jedini siguran način da spreči štalaskog momka da ga prijavi bio je da ga zauvek učutka, ali, Doku nije ni na kraj pameti padalo da nekoga ubije zbog toga što taj neko izvršava svoju zakonsku obavezu. Zato se Dok uputio pravo prema hotelu. U predvorju hotela za portirskim pultom stajao je samo portir.

— Da li su Kentrelovi već prispe li? — zapitao je Dok Holidej.

Portir je digao glavu i profesionalni osmeh koji mu je zaigrao na usnama odmah je zamenio izraz iznenađenja. Holidej je zapazio da je rukama čvršće stisnuo komadić papira koji je držao u ruci.

— Kentrelovi? — promrmljao je portir.

— Jedan stari čovek prilično teško pokretan i jedna mlada žena.

Portir je klimnuo glavom i krišom pogledao ka trotoaru pred vratima. — Da, stigli su danas nešto ranije. Želite li da se popnem gore i da im kažem da ste tu? Ako hoćete, pričekajte tamo na fotelji pored prozora. Neću se zadržati dugo.

Holidej je pažljivo posmatrao portira dok je ovaj brzim pokretima ruku slagao papire ispred sebe i stavljao ih na policu ispod portirskog pulta. Kada je to završio, čovek je žurno izašao iza portirske lože i pošao uz stepenice koje su vodile na sprat. Holidej je namršteno nabrao

obrve. Ili je posluga u ovom hotelu bila najnebezpečnija posluga na celom svetu, ili je, kao i štalaski momak, portir bio uznemiren pojavom Doka Holideja, pa je žurio da ga prijavi na nadležno mesto.

Razmišljajući o tim alternativama, Holidej je osluškivao portirove korake po daščanom hodniku iznad njegove glave. Kada se odjek sitnih, brzih koraka udaljio prema zadnjem delu zgrade, Holidej je lagano prošao kroz praznu, neosvetljenu trpezariju i otvorio vrata koja su vodila prema dvorištu baš u trenutku kada je ovaj trčeći zamicao za ogradu. Dok ga je jasno video, pljunuo ljutito zbog ljudske podlosti, izustio neku pogrđnu reč na portirov račun i žurnim korakom zamakao preko dvorišta u noć.

Nekoliko minuta kasnije, ugledao je Rufa Simpsona, Korijska Stara i grupu građana kako sa revolverima u rukama dolaze preko ulice i ulaze u hotelsko dvorište. Svetlost sa verande obasjala je za trenutak Simpsonovo odlučno mrgodno lice. Trenutak kasnije, cela grupa ljudi je ušla u hotel, i Holidej je čuo Simpsonov prigušen glas.

— Gde do đavola može da bude?

— Bio je ovde šerife — rekao je portir. — Mislio sam da sam ga prevario i da će ostati da me čeka. Nije moja greška što je pobegao, zar ne?

Onda se umešao Korijski Star rečima. — On je pametnjaković, lukav tip. Ali nema veze, u gradu je, a njegov konj je u našim rukama. Ostavićemo stražara pred štalom, i tako Holidej neće moći nigde da mrdne, a da mi to ne primetimo.

Holidej je izašao iz svog skrovišta

u uglu dvorišta osećajući da grad polako steže omču oko njega. Korišćeci se senkom nastrešnica, uvukao se u štalu i popeo se klimavim lestvicama na tavan, gde je našao malu odaju niskog plafona. Uklonio je nekoliko bala sena i napravio dovoljno mesta gde je mogao da se ispruži, a onda je seo i naslonio se na zid, spreman da tako čeka razvoj događaja i pogodan trenutak za sebe. Kasnije, kada se stvari malo stišaju, potražiće Beti i njenog dedu. Oni će mu sigurno pomoći.

Uljuljkan optimističkim mislima sklopio je oči i zaspao.

Ruf Simpson je prikucao poternicu na zid zatvorske zgrade i odmakao se korak nazad da bi je ponovo pročitao. Zadovoljnog izraza lica odmahnuo je glavom, očigledno srećan zbog rešenja koje je našao. Kori Star je stajao pored njega i kada je šerif završio posao, klimnuo je glavom s odobravanjem.

— To je u svakom slučaju trebalo učiniti, mada mislim da je Krozbi bio suviše škrt kada je ponudio samo tri stotine dolara nagrade — rekao je Kori. — Koliko novca je izgubila banka ovom prilikom?

— Deset hiljada dolara — odgovorio je Simpson.

— Onda je nagrada trebalo da bude najmanje hiljadu dolara. To je suma koja bi svakog zagolicala da krene u poteru za tom huljom. On je u gradu, neka ga đavo nosi, i zašto onda ne uzmeš pod svoje one Kentrelove za koje se nitkov sve vreme raspitivao, i ne smestiš ih negde gde ih možeš držati na oku,

Simpsons? Kada bih ja održavao red u ovom gradu, časna reč...

— E pa, stvar je u tome što ti ne održavaš red u ovom gradu, Stare, i što ja nikako ne želim da pripucaš ako slučajno negde spaziš Holideja. Potreban mi je živ, i hoću da ga uhvatim živog.

— Za koga vruga, Simpsons? Sto mu gromova, pa valjda nisi i ti naseo i poverovao u one tričarije koje je ispričao u Šejovoj krčmi, ili možda jesi.

— Holidej je pomenuo neka tri mrtva čoveka na visoravni i mi smo ih našli, to je tačno, zar ne? Govorio je dakle u tom delu istinu i onda se pitam zašto bi sada istrajao u nekim lažima kada je mogao jednostavno da zbriše kao i Perent?

— To je prosta stvar. Ne želi da bude žigosan kao zločinac i da ga zbog toga svi šerifi na Dalekom zapadu jure do kraja života. Kažem ti Simpsons, mi imamo posla sa jednim od najlukavijih nevaljalaca na kojeg smo dosada naišli, i verovatno da na takvog više nećemo naići. Holidej je lukav kao pustinijska lisica, a sem toga, spreman je na sve. On je hladnokrvni ubica sa predumišljajem. Boliver ga je prepoznao, zar ne? Rekao je čovek da je među onima koji su upali u kaznionicu i pomogli Lariju Perentu da pobegne, prepoznao Holideja, i to je za mene dovoljan dokaz.

Simpson je ispod oka pogledao Stara. — Može biti da je Boliver pogrešio. I sam si rekao da je bio mrak i da se sve odigralo tako brzo da bi se svi detalji mogli zapamtiti, zar nisi rekao?

Star je napravio grimasu lica. — Jeste, rekao sam, ali to ne menja

ništa u toj stvari. Holidej duva u istu tikvu sa Perentom. A Krosbi je prepoznao Perenta kada je on izvršio pljačku banke. Sem toga, Holidej zamalo što i tebe nije ubio u tvojoj rođenoj kancelariji, sećaš li se toga?

Ruf Simpson se počeo rukom po vratu i potiljku i zamišljeno se zagledao u upravnika zatvora. U svim njegovim odnosima sa Korijom Starom, Ruf Simpson nikada nije ostvario ono što se zove puna prijateljska saradnja i nije tog čoveka voleo. Morao je da prizna da Star upravlja zatvorom sa puno uspeha, ali, bilo je nekih pritužbi od kažnjениka da su njegovi postupci kadkad iznad pravila zatvorskog reda, i da postaju sadističko izživljavanje. Što se tiče Doka Holideja, Simpson se u velikoj meri slagao sa Starom i razumeo je njegovo ogorčenje prema samovoljnom pustolovu. Holidej ga je fizički napao pa je pobeo iz gradskog zatvora, i da je primorao Simpsona da ga goni kroz njegov šerijski distrikt. Posle svega toga, opet se vratio u Mun, ostavio svog konja u štali i nastavio da šeta gradom. Sve su to bile činjenice koje Simpsonu nisu sasvim prijale.

Pa ipak, šerif nije dozvolio da ga zla volja ponese. — Ako Holidej govori istinu, onda Perent želi njegovu glavu i neće napustiti ovu teritoriju pre nego što izravna račune s njim. Slažem se s tim da je naš cilj da se dočepamo Holideja, ali, šta da kažemo za Perenta? I njega bismo trebalo da se dočepamo bar isto toliko kao i Holideja ako ne i više.

Kori Star je promrmljao neku nerazgovetnu pogrdu i odstupio korak dalje od šerifa. — Što se mene tiče, mi treba da gonimo Holideja, i niko-

ga drugog, Simpsona. Mene ne interesuje i ne dajem pet para za hvatanje Perenta. To je posao za šerifa. Mene interesuje samo Holidej, jer je on pobio moje čuvare i želim da njega vidim na konopcu.

Simpson je klimanjem glave izrazio svoje razumevanje za upravnikeve reči, jer konačno, drukčiji stav nije mogao ni da zauzme. U tom trenutku neko kretanje na ulici privuklo je njegovu pažnju. Pred salonom je stajala okupljena prilična grupa ljudi, i Simpson ih je video kako su se uklonili u stranu i pustili jednu mladu ženu. Mladu ženu pratio je jedan starac koji je hramao, i koji se oslanjao na njenu ruku.

Simpson je skinuo šešir i prstima začesljao svoju crnu kosu pre nego što je ponovo namestio šešir na čelo i malo ga kicoški nakrivio na stranu. Do tada još nije bio sreo i upoznao Kentrelovu, ali mu je Li Etkins pomenuo da je vrlo upadljiva i vrlo lepog izgleda. Činjenica da je Etkins, kao i obično, dodao uz to još jednu ili dve primedbe koje su je označile kao ženu vrednu truda, ostavila je na šerifa vrlo jak utisak. Popravio je okovratnik košulje i podigao malo opasač sa revolverom i isprsi se, kao neko ko želi da sebi da veći značaj. Kada se Beti zaustavila pred njim, on je galantno klimnuo glavom i lako se poklonio. Ona ga je međutim jedan trenutak hladno gledala, a onda je bacila pogled na zid gde je bila prikucana sveže ispisana poternica.

Simpson je zapazio da se njeno lepo lice oblikovalo rumenilom, i da su joj se usne gnevno stisnule.

— Čula sam da tražite informacije o mister Holideju, šerife — rekla je.

— To je tačno, madam, trebalo bi da nešto saznam o njemu. Možete li mi pomoći?

— Mislim da mogu, šerife. Ali, pre svega molila bih vas da mi kažete kakve su to sumnje pale na mister Holideja da je učinio nešto zbog čega se ceo grad digao u poturu za njim?

— To nisu sumnje već izvesnost da je nešto učinio, mis Kentrel — rekao je Kori Star sumornog i mrgodnog izraza lica. — Učinio je nešto zbog čega je označen kao ubica četiri čoveka, bar koliko je nama poznato, a možda i više, sudeći po glasu koji uživa.

Betin hladan pogled zaustavio se na upravniku kaznionice. Njen žestok i nepokolebljiv pogled prošetao je po upravnikovom suncem i vetrom opaljenom licu, i Simpson je osetio kao da ga je žestina tog pogleda opržila.

— Hoćete li mi reći, šerife Simpsone? — zapitala je Beti. — Recite mi molim vas, a ja ću vam onda ispričati sve šta moj deda i ja znamo.

Simpson je klimnuo glavom u znak pristanka, iako je Kori Star načinio grimasu negodovanja. — Biće najbolje da uđemo unutra, madam; tamo je mirnije, i tamo nas niko neće uznemiravati.

— Hvala vam šerife.

Beti i njen deda ušli su u šerifovu kancelariju, a Simpson se pomerio samo toliko da bi Kori Staru blokirao put i sprečio ga da uđe za njima. Kada su se vrata zatvorila pred Starovim nosom, Simpson ga je čuo

kada je besno izustio glasnu psomku.

Beti se zaustavila pred malim pisaćem stolom i okrenula se prema Simpsonu koji je opet stajao impresioniran njenim šarmom i lepotom. Šerif je skinuo šešir i rukom pokazao dve stolice. Kada su njegovi gosti seli, on se i sam spustio na ivicu pisaćeg stola i sedeći tako malo viši od njih, ispričao im iskreno sve što je znao o Holidejevom kretanju. Beti je slušala ne prekidajući ga. Kada je Simpson završio ona je rekla.

— Šerife, što se tiče prvog dela izjave mister Holideja mi je možemo potvrditi bez rezerve. On je zaista bio sa nama u krčmi mister Šeja. On je istina pošao sa mister Perentom, ali se posle nekoliko časova vratio bez njega. Tek sutradan rano ujutru ponovo je otišao, ovoga puta sa mister Mak Hargom. Ako sve to razmotrite i povežete u celinu, ne vidim kako biste mogli povezati njega sa Perentovim napadom na kaznionicu. U stvari, ja mislim da je mister Holidej putovao vrlo brzo, s obzirom da je za kratko vreme stigao u blizinu državnog zatvora.

Simpson je pogledao Konrada Kentrela očekujući šta će starac reći na devočinu priču, ali, starac je samo klimnuo svojom sedom glavom i rekao. — Potvrđujem u svemu izjavu svoje unuke, šerife. Nekoliko časova pre nego što su otišli iz krčme, Perent i Holidej su nešto razgovarali, ali ne čini mi se da je između njih postojala neka prevelika srdačnost. Perent je Holideju ponudio novac da mu pomogne da pređe reku, ali je Holidej odbio tu ponudu, postupajući kako ja iskreno ver-

rujem, kao pravi džentlmen, jer mu je nešto pre toga Perent spasao život. Njegova jedina namera, kako ja prosuđujem, bila je da pomogne Perentu da uspešno pređe reku, tako da bi mogao da prisustvuje izvršenju kazne nad njegovim mladim bratom. Dalje, ja verujem da Holidej nije imao nameru da pomogne Perentu u ubistvu bilo koje osobe, ili da je nameravao da se umeša u neki zločinački poduhvat.

Simpson je sa razumevanjem klimnuo glavom. Zapazivši Betino zabrinuto mrštenje, dodao je žurno. — Pošto sam saslušao sve što ste mi rekli, mogu da vam kažem da i ja tako gledam na stvar. Holidej je možda samo žrtva nesrećnog sticaja okolnosti. Ali ipak, ja ga još uvek tražim i moram da ga privedem.

— Ali zašto šerife Simpstone? — zapitala je Beti. — Pa, zar ovo što smo vam rekli ne dokazuje konačno da...

— Što se mene lično tiče to dokazuje sve što je potrebno, madam — rekao je Simpson mirno. — Međutim, to nije dovoljno da izgleda nedužan u očima ostalih građana. On je pobeo iz zatvora, vodio na oko grada i oko prerije, i što je najgore, ranio je jednog čuvara državnog zatvora. Kori Star insistira na tome. Meni lično se čini da u gradu Munu ne bi morao da za to odgovara, ali, Star insistira na tome i traži kaznu. Zbog toga bih želeo da pre svega dočepam Holideja i da na taj način privučem Perenta. To bi moglo da se kaže, želim da ubijem jednim udarcem dve mušice.

Ruf Simpson je mladoj ženi poklonio jedan od svojih retkih osmeha. Beti mu je uzvratila osmehom,

i ustajući, uzela svoje rukavice s ugla pisaćeg stola. — Shvatam vas šerife Simpstone i moram da priznam da se divim vašem taktu i inteligentnom načinu vođenja ove stvari. Kako možemo da vam pomognemo?

— Mogli biste da mi pomognete tako što biste zadržali Holideja kad dođe kod vas, i time mi omogućili da s njim stupim u kontakt. Ne poričem da bi to moglo biti opasno za vas oboje, jer je pitanje kako bi to Holidej mogao da shvati, ali, u svakom slučaju, mnogo cenim vašu ponudu za saradnju. Što se tiče Rensa Perenta to je ozloglašen i učen kriminalac, prevejani ubica i pljačkaš banaka. Priznajem da neću biti zadovoljan sve dok Perenta ne vidim da visi na konopcu.

Na te reči, Beti se trгла, ali je stari Konrad Kentrel, čijem iskustvu nije izostajala i reč vešanje, ustao sa stolice pored svoje unuke, i rekao. — Dobro, učinimo to šerife. Ako dođe kod nas, mi ćemo ga zadržati i obavestićemo vas.

— Biću vam stvarno veoma zahvalan — rekao je Simpson. Zatim je zakoračio pored Beti i prišao vratima. Otvorivši ih, nagnuo se napole i pogledao levo i desno po trotaru. — Pa dobro, onda ću čekati vaš poziv — rekao je.

Beti i njen deda su mu klimnuli glavom, nasmešili se i otišli. Simpson je sačekao dok su prošli pored saluna, a onda je lagano kao da šeta, pošao za njima. U hodu je poverio da li mu se revolver lako vadi iz futrole, osećajući da u njemu raste osećanje napetosti. Skrenuvši u salun, zapazio je Korijsa Stara koji je usamljen stajao naslonjen na šank, sa čašicom viskija u ruci, šeta-

jući pogledom duboko usađenih očiju, po licima oko njega. Ruf Simpson je prišao do šanka, stavio nešto sitnine na uglačanu dasku i okrenuo se upravniku kaznionice.

— Možda će ovo biti vrlo interesantna noć, Stare. Zbog toga ne bi trebalo da žuriš sa pićem — zatim se obratio barmenu. — Viski.

Star je netremice pogledao Simpsona i u njegovom oku zaiskrilo je neprijateljstvo. — Šta su ti rekli?

— Ništa mnogo.

Starov pogled je postao tvrdi. — To ti ne verujem, Simpsono. Časna reč, nemoj misliti da ćeš me lako isključiti iz ovog slučaja. Ja hoću Holidejevu glavu, i pri tome ostajem.

— Holidej neće pobeći daleko, ako uopšte bude bežao, Stare. Mislim da ćeš imati priliku da se s njim ogledaš. — Zastao je malo pre nego što je dodao. — Možda ćeš zažaliti što ti se ta šansa pružila.

Star se namrštio. — Misliš da je bolji na revolveru od mene, Simpsono?

Simpson je neodređeno slegnuo ramenima. — Ako je njegova izjava tačna, on je ustrelio Larija Perenta. Sem toga, napali su ga Rens Perent i dvojica njegovih pajtaša. U tom obračunu smaknuo je dvojicu. U krčmi Tima Šeja izgledao je kao čovek koji ume da se snađe u svakoj situaciji. — Simpson je prislonio čašu na usne, zabacio glavu i sasuo tečnost u grlo, a onda rukavom obrišao usne. Varnica zadovoljstva zaiskrila je u njegovim plavim očima. Vraćajući praznu čašu na šank dodao je. — Konačno, on je Dok Holidej, a on njemu smo imali prilike da čujemo. Prema tome, na tvom

mestu Stare, ja bih bio vrlo oprezan sa pištoljem, i ne bih žurio da Holideja sateram iza zid.

Ruf Simpson se učtivo poklonio upravniku zatvora i izašao na ulicu.

Laganim korakom, Dok Holidej se oprezno šunjaio glavnom ulicom iznad zatvorske zgrade. Od ugla jedne trgovine pred njime se pružala pušta ulica. U te kasne sate, samo dve žene i jedan čovek vraćali su se ko zna kuda. Birajući senku nastrešnice, Holidej je nastavio oprezno kretanje. Kratak predah i san u štali, znatno su ga osvežili i vratili mu snagu.

Nastavio je da hoda trotoarom i na uglu skrenuo u sporednu ulicu koja je vodila u dvorište zatvora. U prvoj pregradi improvizovane štale od dasaka stajao je njegov Mig. Jedan stražar sa puškom u ruci čuvao je pristup neželjenim gostima. Holidej se malo povukao unazad da Mig ne bi osetio njegovo prisustvo i zarzao, i vratio se do glavne ulice. Prišao je pravo ulazu u šerifovu kancelariju i oslušnuo za trenutak pre nego što je prešao preko ulice i provirio kroz jedini prozor osiguran gvozdenim rešetkama. Ruf Simpson je sedeo skrštenih ruku za svojim pisaćem stolom, šešira navučenog nisko na obrve, tako da mu obod skrivao oči i gornji deo lica.

Holidej se okrenuo i nastavio hod glavnom ulicom, držeći se senke, sve dok nije stigao do ulice koja je vodila prema hotelu. Osvrnuo se oko sebe i pošto nije video nikoga ušao u dvorište. Popevši se uz par stepenica zakoračio je na trem hotela.

Portir je spavao za svojim pultom, ostavljajući utisak čoveka naviknutog na takav odmor, isto kao i Ruf Simpson za njegovim stolom u zgradi zatvora.

Dok Holidej je prišao portirskom pultu i okrenuo sebi knjigu gostiju. Odmah je ugledao potpis Beti Kentrel i broj njene sobe. Našavši šta je tražio uputio se uz stepenice.

Betina soba nalazila se na kraju hodnika. U pukotini ispod vrata video se tanak zračak svetlosti što je značilo da devojka još nije legla. Holidej je tiho zakucao i umesto odgovora unutra začuo neko kretanje. Zatim su se vrata otvorila i pred njim se našla Beti potpuno nabusena i širom otvorenim budnih očiju.

— Mister Holideje — u njenom glasu nije se zapažao ni najmanji prizvuk iznenađenja.

Holidej je odjednom postao sumnjičav. Sve je išlo glatko čak suviše glatko. S obzirom da je ceo grad dignut na noge i u poteri za njim, suviše mnogo ljudi ponašalo se normalno kao da se ništa ne događa.

— Možemo li da razgovaramo? — Zapitao je.

— Naravno mister Holideje. Uđite.

Holidej se kratko vreme dvoumio, ali svoje dvoumljenje nije pokazao, ne posle nekoliko sekundi prošao je pored nje i skinuo šešir. Beti je zavrnila vrata i Holidej je zastao kao nikopan. Na stolici pored kreveta sa puškom u rukama sedeo je Konrad Kentrel.

— Drago mi je što ste navratili, Holideje — rekao je starac. — Kao što vidite, mi smo vas očekivali. — Starac se osmehnulo krajičkom usne

i pokretom glave propratio reči upućene svojoj unuci. — Možeš ići da pozoveš šerifa, Beti. Samo požuri, jer mister Holidej može doći na ideju da sam ja star čovek i da sam nesposoban da ga držim na oku.

Spazivši da su se Holidejeve usne stisnule, Beti je pokazala znake uznemirenosti. — Ne brini ništa — rekla je. — Šerif Simpson će...

— Ostavi te razgovore šerifu, Beti — rekao je Konrad Kentrel žurno i glavom joj dao znak da pođe. Beti se još uvek ustezala, usne su joj se nekoliko puta otvorile kao da želi nešto da kaže Holideju, ali su reči ostale neizgovorene. Holidej je izdržao njen pogled, i ne pokušavajući da prikrije svoje nezadovoljstvo i razočarenje. Beti je međutim, ogrnula šal oko svojih vitkih ramena i kliznula pored njega. Ali, kada je otvorila vrata hodnika, trgla se i okrenula blede lice preneraženo strahom. Pre nego što je zgrabio i povukao nazad u sobu, Holidej je već imao revolver u ruci.

Sa zlokobnim osmehom na usnama i naperenim revolverom u ruci, u hodniku je stajao Rens Perent. Jedan kratak trenutak, ravan treptaju oka, dva čoveka su zurili jedan u drugoga, pogledi su im se sekli kao oštrice brijanja, zatim su oba revolvra grmnula. Holidej je osetio vrelinu taneta na mišici i nešto kao da ga je neko trgnuo za rukav. Njegov kuršum zario se u Perenta i odbacio ga leđima na zid hodnika. Revolver mu je ispaš iz ruke i zvečeći pao na pod.

Holidej je ponovo pritisnuo okidač i ispalio još jedan hitac ali, Perent je skočio u stranu. Istovremeno se sagnuo, zgrabio svoj revolver i nag-

nuo u bekstvo. Dok je odgurnuo u stranu uplašeni Beti Kentrel i širom otvorio vrata.

Istrčao je u hodnik samo da bi video Perenta kako zamiče za ugao hodnika i nestaje na verandi. Kapljice krvi na podu i mrlja na zidu svedočili su Holideju da je njegov hitac ranio Perenta.

U tom trenutku, uz stepenice je sa revolverom u ruci dojurio Kori Star. Kada je video Holideja, njegov revolver je planuo. Tane je prošlo tako blizu Holidejevog obraza da je ovaj osetio njegovu vrelinu. Dok se munjevito okrenuo i digao cev pištolja. Ali, tada se odjednom iza Stara pojavio Ruf Simpson. Jednim pogledom je procenio preteći izraz Holidejevog lica i udarcem ruke odgurnuo Stara u stranu. Starov drugi hitac zario se u tavanicu.

Holidej je jedan trenutak netremice zurio u ovu dvojicu a zatim se dao u trk. U nekoliko skokova stigao je do verande, tek da bi video Rensa Perenta kako velikom brzinom trči preko dvorišta. Holidej je nanišanio, ali, njegov revolver nije opalio. Pucati nekome u leđa nije bio njegov običaj. Preskakući po dva tri stepenika sjurio se niz stepenice goneći begunca. Ali, kada je stigao u dvorište, Perent je bio nestao van domašaja pogleda.

Holidej je usporio trk, prešao preko dvorišta do ulice i zakoračio u aleju. Sve vreme je proklinjao Beti Kentrel i Korijsa Stara. No, za Rufa Simpsona imao je nešto više simpatija. Pokretom ruke šerif mu je verovatno spasao život.

VIII

Rens Perent je stajao naslonjen na zid trgovine i rukom čvrsto sti-

skao svoju desnu nadlakticu. Krv mu je natapala rukav kaputa i sivala se niz ruku. Žestok bol pekao ga je i razlamao do bezumlja, prenočesi se čak na ramena i vrat. Ljutio se na sebe što je bio neoprezna budala.

Ljutitim očima špartao je tamnu ulicu, tražeći pogledom da li će se neko pojaviti. U sakunu je vladao potpuni mrak i tamu noći probijao je samo zračak svetlosti sa prozora zatvorske zgrade. Glavnom ulicom su klopurala jedna kola, i Perent je video vozara na vozaarskom sedištu, očigledno umornog od duge vožnje. Liznuo je osušene usne i šakom čvršće stisnuo ranjenu ruku. Osvrnuo se da još jednom proveri ulicu iza sebe i kada su kola naišla naspram njega, on je potrčao. Konji koji su vukli kola odmah su skočili u stranu uplašeni senkom koja je jurnula prema njima. Vozar je iznenađeno kriknuo, ali je bilo kasno jer je u tom trenutku Perent već bio na sedištu iza njega. Hitrim pokretom zgrabio je pušku iz futrole na kolu i prislonio cev na vozareva leđa preteći tim rečima.

— Nastavi dalje mister, pravo napred i što brže!

Vozar je uzmakao pred puškom ali je prkosno pogledao napadača. No jedan dodatan pritisak puščane cevi naterao ga je da proguta reči koje je nameravao da kaže. Priklonio se pred pretnjom i promrmljao.

— Okej, okej, samo polako.

— Vozi, davo te odneo!

— Odmah, odmah.

Kola su počela većom brzinom da jure. Perent se namestio na zadnji deo kola, pružio se po podu i cev puške zadržao prislonjen na leđa

vozara. Kada su se nalazili otprilike na polovini glavne ulice, baš naspram saluna, iz mraka je iskrsnuo Dok Holidej sa revolverom u ruci.

Nemoćan da se odupre izazovu slučajnosti, i verujući da mu sama sreća donosi na nišan smrtnog protivnika, Perent je ispalio hitac na Doka. Tane je svirnulo pored Holidejeve glave. Dok je čučnuo i pribivši se pritisnuo obarač. Revolver je planuo i tane je prošlo pored uplašenog vozara koji je kriknuo, bacio uzde iz ruku i skočio sa kola.

Odjednom, kola su pojurila punom brzinom, jer su konji uplašeni pucnjem i iznenadnim trzajem uzda mahnito nalegli na amove. Perent je spustio pušku i skočio na vozarsko sedište. Trebalo mu je nekoliko trenutaka da nađe kajase uzda, ali čim ih je uzeo u ruke naglo je skrenuo zapregu nadesno i usmerio ih je pravo u mračni otvor jedne sporedne ulice. Holidej je potrčao za njim pucajući s vremena na vreme za Perentom. A tada, u jednom trenutku, kao dodatak pucnjavi njegovog revolvera odjeknuo je čitav plotun hitaca sa strane hotela. Perent se zgrčio na sedištu i mahnito skrenuo u sporednu ulicu. Kada je stigao do relativno bezbedne udaljenosti, usporio je trk konja, i skočivši sa sedišta, pljesnuo jednog konja po sapima. Zaprega je ponovo jurnula vukući za sobom kola koja su letela levo, desno. Konji su postepeno nošeni strahom skrenuli na stranu i kola su zakačila ogradu jedne kuće, a zatim od udara poletela na drugu stranu gde su se uz gromoglasno krljanje koje je prolomilo noć, prevrnula i razlomila u paramparčad. Zaprega se otkinula i konji su

punim trkom izjurili van grada, vukući za sobom uzde koje su ih pljeskale po leđima.

Rens Perent je stajao naslonjen na ogradu i disao teško. A onda ga je šum nečijih koraka naterao da se pokrene. Posrćući, došao je do jedne stare šupe i naslonio se na hladna limena vrata. Šum trčućih koraka sve se više približavao, a onda je odjednom zamukao. Perent je stajao nepomičan, zaklinjujući se da će ubiti Doka Holideja, ma šta se desilo posle toga.

Dok Holidej je prešao preko ulice i dohvativši vozara karuca za okovratnik kaputa pogurao ga prema prvoj sporednoj ulici. Vozar se opirao i pesnicama je nekoliko puta zakačio Holideja po grudima i mišicama, ali, zastao je kao skamenjen kada je ugledao cev njegovog pištolja.

— Šta to treba da...?

— Samo budite mirni mister, i ništa loše vam se neće desiti — rekao je Dok Holidej. — Odakle ste?

— Odavde. Živim u ovom gradu.

— Onda napred. Odvedite me negde gde je mirno, i gde me niko neće uznemiravati. Isplatiće vam se vreme koje ste utrošili na to, čak ćete možda dobiti dovoljno da kupite nova kola.

Pri mutnoj svetlosti kojom je aleja bila osvetljena, videlo se da je vozarevo lice izobličeno od ljutine. Otrgao se od Holideja, ustuknuo i odmahnio glavom.

— Idite vi do đavola, došljače. Od vas mi ništa nije potrebno. Ne želim ništa sem da odem bestraga daleko

od vas i od nevolje koje nosite sa sobom, makar šta da je u pitanju.

Mada nije hteo da puca u čoveka pred sobom, Holidej je, da bi ga zaplašio, digao cev pištolja do vozarevog stomaka. — Nemamo vremena da raspravljamo, mister. Napred. Ako pokušate neku podvalu zažalitećete... i znajte da se ne šalim.

Vozar je nervozno ustuknuo pred revolverom i digao šaku kao neko ko želi da se zaštititi od nečega. Iza njih gomila građana je trčala ulicom, a njihovu viku i tutanj čizama po drvenom trotuaru nadjačavao je prodoran glas Rufa Simpsona. Videvši to, vozar je pomirljivo promrmljao. — O-kej, samo lagano i bez nervoze. Ako vas goni šerif i oni ostali, onda je to ozbiljna stvar koja se mene ne tiče. Ja sam porodičan čovek, imam troje male dece i gledam samo svoja posla.

Holidej mu je dao znak da nastavi hod, a onda se i sam uputio za njim u sporednu ulicu gde je uplašeni čovek stao i okrenuo se prema Doku.

— Recite mi šta tražite i šta hoćete od mene, stranče?

— Neko skrovito mesto gde možemo da razgovaramo na miru.

Vozar je liznuo suve usne. — Slušajte, časna reč, ja sam samo jedan bedan siromašak koji se trudi da...

— Ma čoveče neću ti ništa, zar ne razumeš? Nisam učinio nikakvo zlo ovom gradu niti bilo kome u njemu, ali, nikako mi ne polazi za rukom da to objasnim. Čovek koji vas je napao je ubica koji želi da se dočepa moje glave, a ja opet nastojim da se dočepam njegove. Tu se, međutim, isprečio šerif i stvar se vrti u krug.

Vozar je u nedoumici provukao prste kroz grguravu neočešljanu kosu. — Čujte, to za mene nema nikakvog značaja, sve to što pričate. Ja samo želim da se dočepam kuće i da vidim ženu i decu. Deset dana nisam pojeo jedno pristojno jelo, niti sam se odmorio kao čovek.

— Verujem. Onda mi odmah ovde odgovorite na nekoliko pitanja, pa ću vas pustiti. Prvo, gde stanuje šerifov zamenik Elkins, gde ga mogu naći?

— Zar ste u potrazi i za njim? Časna reč tu grešite, stari Li u celom svom životu nikada nikome nije učinio nikakvo zlo. On je jedan dobar starac koji pazi da nikome na senku ne stane.

— Želim da ga vidim, to je sve... Hoću da ga pridobijem da učinj nešto za mene. Nemam nameru da mu učinim ništa nažao. U stvari, ako baš hoćete da znate, ta stara kljusina mi se dopada kao čovek.

Na vozarevom licu se videlo da se još koleba. Posle kratkog ćutanja odmahnuo je glavom i dodao. — On stanuje odmah iza zgrade zatvora. Tamo ima jednu čatrlju u kojoj spava.

— Mnogo hvala — rekao je Dok Holidej. — A gde je kuća gradskog lekara?

— Doktor Patridž ima kuću na severnom kraju grada, kada se prođe ulicom pored zatvora, pa malo dalje. Lako ćete je prepoznati, to je fina mala kuća sa belom drvenom ogradom, sa puzavicama na verandi.

Holidej je klimnuo glavom u znak zahvalnosti za dobijeno obaveštenje. — A vi?

Vozar je zabrinuto nabrao obrve.

— A zbog čega vam je potrebno to da znate, mister?

— Imam svoje razloge. Imate moju reč da se ni vama ni vašoj porodici neće desiti ništa. Pomogli ste mi do sada, prema tome, nemam nikakvog razloga da se ljutim na vas, je li tako?

Vozar je duboko uzdahnio i preko volje odgovorio. — Moja kuća je ono tamo ispred nas s osvetljenim prozorima. A sada moram da idem da se javim ženi da sam došao, a posle toga da potražim moja kola.

Holidej se osvrnuo oko sebe. Vika i povici uzbuđenja u glavnoj ulici bili su se utišali. Tresak i lomljenje drvenih kola u sporednoj ulici značili su da se Perentu desila neka nezgoda. Možda je već bio uhvaćen. Ako nije, onda se verovatno, šunja okolnim ulicama. Pošto mu više nije bio potreban, Dok je blago odgurnuo vozara i rekao. — Možete ići kuda hoćete.

Sa revolverom u ruci Dok je zakoračio u tamu, a vozar je ostao na svom mestu zureći zbunjeno za njim. Ali već posle nekoliko sekundi, vozar je pošao prema svom domu i Dok je osetio olakšanje. Nije morao da mu preti da bi iz njega izvukao ono što ga interesuje, procenio je da ne mora ni da ga onesvesti udarcem revolvera po glavi, da bi ga sprečio da otkrije o čemu ga je pitao. Poznavao je takvu vrstu poštenih porodičnih ljudi, i znao je da mu vozar neće zadavati brigu.

Dok je pošao dugačkom sporednom ulicom koja se pružala paralelno sa glavnom, i došavši do zatoru, ušao u dvorište. Našao je staru čatrlju skoro na samom kraju dvorišta, i vrata na čatrlji otvorena,

tako da je zrak svetlosti svetiljke kroz otvorena vrata osvetljivao boks u kome se nalazio Mig. Onaj ko je čuvao stražu, ako je takvog bilo, nije se nalazio na svom stražarskom mestu. Dok je prišao Migu i pomilovao ga po njušci i vratu. Snažni ždrebac je umiljavajući se protrljao gospodara gubicom po mišici i tiho zarzao. Dok ga je ostavio u boksu i prišavši uz zid kolibe počeo da čeka.

Li Etkins je izvesno vreme sa puno pažnje posmatrao Rufa Simpsona. Stajali su u senci ispred zatvorenih vrata saluna i pušili. Na starom, izboranom Etkinovom licu video se pečat velike doze radoznalosti.

— Sada kada se grad smirio, možda mi možeš reći šta se, do đavola, ovde događa, Rufe?

— Holidej i Rens Perent su u gradu — rekao je Simpson ne pokazujući da je brižan. — I ne verujem da će otići sve dok ne reše svoje međusobne nesuglasice.

Kori Star koji je prisustvovao njihovom razgovoru još uvek je trljao mesto na leđima, gde se pri padu udario, kada ga je pogodila Simpsonova pesnica. Mršteći se na obojicu, upravnik kaznionice je rekao. — Kako ti vodiš ovu stvar, Simpsono, oni su uzeli vlast u ruke u ovom gradu. Hoćeš li da ih i dalje maziš?

— Ja dobro znam šta radim, Stare, a za tebe bi bilo najbolje da se povučeš za noć i odspavaš. Ne verujem da će se Perent i Holidej ponovo pojaviti, bar ne zasada. Ali, i ako se pojave, pazi kako se ponašaš, na-

ročito u odnosu na Holideja. Ako ga ubiješ odgovaraćeš meni za to što si učinio.

Star je tiho opsovao umesto odgovora, i udaljio se mrmljajući nešto sebi u bradu. Simpson je obrisao znoj sa čela i prstom rastegao okovratnik koji mu je pritiskao vrat. Znao je da je pomažući Holideju rizikovao svoj ugled i položaj u ovom gradu, a znao je i to, da će Kori Star tu činjenicu do maksimuma iskoristiti pričajući o tome svakome ko bi bio voljan da ga sluša. Ali, zanemario je zasada taj aspekt stvari. Trenutno je imao na umu druge brige koje su ga mučile.

Dao je Etkinsu rukom znak da pođe za njim i zajedno su ušli u hotel. Ne obraćajući pažnju na nervoznog činovnika za portirskim pulutom, Simpson je uputio uz stepenice. Vrata sobe Kentrelove unuke našao je otvorena, a svetlost iz sobe obasjavala je deo hodnika. Zastao je na ulazu u sobu. Konrad Kentrel stajao je na prozoru a njegova puška počivala je na krevetu. Beti je sedela na stolici sa rukama prekrštenim na krilu. Lice joj je bilo vrlo bledo, a očni kapci crveni na rubovima.

Kada je čuo da se Simpson zaustavio pred vratima, Konrad Kentrel se okrenuo naglo. Istog trenutka kada je video šerifa, na njegovom licu ukazao se izraz negodovanja. — Do vraga, šerife, način na koji ste rešili stvar nije najgluplji. Morali ste znati da je ona ubilačka hulja Perent negde u blizini.

— Sumnjao sam to, mister Kentrele — rekao je Simpson — ali morao sam da preuzmem umeren rizik.

— Pa, da moja unuka pogine?

Simpson je okrenuo pogled u stranu. — Žao mi je što je tako ispalo.

Kentrel ga je besno pogledao i udaljio se od prozora ka sredini sobe. — Pa lepo, molim vas da nas odsada ostavite na miru. Moja unuka je upola izbezumljena od straha, a uz to je čovek o kome ima visoko mišljenje smatra za izdajnika. Ne želim da je više mešate u bilo šta, hoću da je ostavite na miru.

— Navratio sam samo da vidim da li ste oboje živi i zdravi — rekao je Simpson. — Savetujem vam da se povučete u vašu sobu i da noćas zaključate vrata. Za svaki slučaj, mada sumnjam da će se Holidej truditi da ponovo navrati ovamo, a siguran sam da će se Perent sakriti u mišju rupu dok ne bude smislio nešto pametno.

Kentrel je prišao vratima što je za šerifa bio znak da treba da ode. — Laku noć, šerife — rekao je konačno.

— Laku noć — odgovorio je Simpson i kada su mu se vrata zatvorila pred nosom, duboko je uzdahnio i pridružio se Li Etkinsu koji ga je čekao u hodniku.

Šerif i njegov pomoćnik vratili su se u zgradu gradskog zatvora i Etkins je iz posude na peći nasuo sebi lonče kafe. Ali, nije je ni okusio. Za poslednjih nekoliko časova desilo se mnogo toga i on se osećao mnogo umorniji nego obično. To ga je starost stezala svojim koščatim prstima. Kada se Simpson spustio u stolicu i naslonio se rukama na sto, Etkins je izašao u dvorište i zaustavio se ispred štalske pregrade u kojoj je mirno stajao veliki, snažni zelenko. Pošto je plemenitu životinju blago

pomilovao po glavi, nastavio je da hoda preko dvorišta prema svojoj čatrlji. Biti ključar zatvora šerifa Simpsona, bio je za jednog starog čoveka naporan posao.

Tek što je zakoračio u kolibu, Dok Holidej je ušao za njim i zatvorio vrata za sobom. Kada je Etkins mahinalno spustio ruku na dršku revolvera, Dok nije preduzeo ništa da ga spreči u tome. Mirno je stajao i naslonio se leđima na zid, pokazujući da u rukama nema oružja. Li međutim nije spustio naperen revolver.

— Zapalio bih cigaru ako dozvoljavate, Etkinse — rekao je Dok umirujućim glasom koji je u nape-toj atmosferi delovao kao melem.

Etkins je samo klimnuo glavom i Dok je odmerenim pokretima izvu-kao cigaru iz tabakere i odgrizavši vrh, stavio je u usta. Etkins je spu-stio revolver, jer je zaključio da Holidej nema nameru da ga ugrozi, ali ga je ipak zadržao u ruci.

— Igrate neku opasnu igru, je li tako, Holideje? — rekao je starac posle kratkog vremena.

Holidej je slegnuo ramenima i namestivši usnama cigaru kresnuo palidrycc. Prinoseći plamičak vrhu cigare rekao je. — Pitam se da li mogu da vam verujem, Etkinse.

— Da li možete da mi verujete? — Starčevo lice ogrubelo i izborano od sunca i vetra dobilo je izraz dubokog čuđenja i oči su mu skoro iščezle u dubini očnih duplji zasen-čenim čupavim obrvama.

Holidej nije mogao da zadrži os-meh. Starčevo lice održavalo je ču-đenje takvim grimasama da je to iz-gledalo zaista smešno. Ali, odmah se zatim Dok uzbiljio. — Izgleda čud-no da neko postavlja pitanje može

li verovati šerifovom pomoćniku, ali, to ima razloga. Meni je potrebna pomoć. Mislio sam da ću moći sam da završim posao, ali, događaji su se izmakli iz ruku. Pre svega, tre-balo bi da mi neko previje ruku, a posle toga da nešto pojedem. Treće i najvažnije, treba mi neko ko bi mi za neko vreme skinuo sa vrata Simpsona i onog Stara od koga mi se smučj kad ga vidim.

— Da vam ih skine sa vrata? A gde? I zbog čega, Holideje?

— Da bih mogao da se obraču-nam sa Perentom.

Etkins ga je pogledao zablenuo. Stajao je i sa nevericom izvesno vreme buljio u Doka, pre nego što je progovorio. — Časti mi, mo-ram da priznam da imate nerve.

— Zašto ne bih imao, u pravu sam. Zamislite se malo, Etkinse — rekao je Dok Holidej. — Razgova-rali ste sa Kentrelovima i uverili ste se da moja izjava drži vodu. Os-talo se uklapa kako se samo poželeti može. Perent je napao Starovu kaz-nionicu i oslobodio svog brata, a ka-da su u bekstvu naleteli na mene, ja sam ubio njegovog brata u samo-odbrani. Onda sam bio uhapšen, pa sam pobegao iz zatvora i u sledećoj gužvi uklonio sam s puta i preostalu dvojicu Perentovih pomagača. Sada, pošto je Kentrelova izjava otklonila sumnju od mene za onu raniju kri-vicu, želim još samo da nađem Pe-renta, i da ga izvedem pred sud ili da ga otpravim na groblje.

Etkins je liznuo sparušene usne i pažljivije se zagledao u Holideja. — U vama živi pritajeni ubica koji ni-je zadovoljan onim što je učinio do sada?

— Varate se. U meni živi save-

stan čovek koji ne može da zaboravi jednog starog čoveka voljnog da pruži pomoć čoveku u nevolji i koji je zbog te svoje želje izgubio život — rekao je Dok.

— A ko je taj?

— Džos Mak Harg. U ovom momentu, jedino mi je on važan. Poznao sam tog čoveka samo dva dana, ali, i za to kratko vreme dovoljno sam ga upoznao da bih pozeleo da u njegovom društvu provedem više vremena, možda da zajedno postavljamo zamke i lovimo divljač i da udahnem planinski vazduh u njegovom lovačkom logoru. Na žalost, nije se tako desilo i pre nego što odem iz ovog grada, hteo bih da izravnam račune sa njegovim ubicom. To je razlog zbog čega mi je potrebna pomoć časnog i pouzdanog čoveka.

Etkins se prošetao po sobi i zamišljeno se počeošao po bradi. Odjednom je zastao, okrenuo se i prodornim pogledom se zagledao u Holideja. — Da nije u pitanju lov na uce-
nu, Holideje?

— Ne.

— Ne? A zašto do vruga ne? Perentova glava je učenjena velikim iznosom.

— I bez toga mogu dovoljno dobro da živim.

— Od kocke?! I skitanja?! — Etkins je promrmlija u bradu nešto što je ličilo na pogrdu i začuđeno odmahnuo glavom. — Zašto tako živite, Holideje? Do vruga, po ovome što sam video, vi ste čovek od sposobnosti. Ova zemlja se otvara i širi ruke ljudima kao što ste vi, koji bi mogli da u njoj nađu sebi mesto, dobar, unosan posao, da zemlju unapređa i razviju, a sebi obezbede

prosperitetnu budućnost. Od skitanja čovek ništa ne dobije sem žuljeve na stražnjici.

Holidej je klimnuo glavom u znak saglasnosti, povukao dim iz cigare i tiho rekao. — Tačno, ali ja imam svoje razloge, Etkinse, koji se vas ni najmanje ne tiču. Hoćete li, dakle, ukloniti Simpsona i Stara?

Etkins je šmrknuo i sumnjičavo pogledao Doka. — Kuda da ih uklonim?

— Negde izvan grada. Recimo kao da ste nanjušili ili čak da ste me videli da sam negde pobegao. Uzeću svog konja i sakriću ga negde gde ga niko neće naći. Kada se čuje da je Simpson otišao van grada Perent će se osmeliti i izaći na svetlost dana. Inače, to neće učiniti, jer neće da rizikuje da se uvali u neke neprilike. Neće izaći dok mu teren ne bude čist.

Etkins je odmahnuo glavom, ali je njegovo mrmljanje uverilo Holideja da je probio oklop do starčevog srca.

— Učinite to za Džošu Mak Hargu — rekao je Dok Holidej — ako ova zemlja ikada nešto postane to će biti zahvaljujući ljudima kao što je on... i kao što ste vi.

Etkins je digao glavu i oštrim, žmirećim pogledom pogledao Holideja. — Udarate mi na tanku žicu, Holideje.

Dok je odmahnuo glavom. — Nikada ne bih koristio smrt jednog starog, nedužnog čoveka za neke lične ciljeve, Etkinse. Šta kažete na kraju?

Etkins je šumno uzdahnuo pa na-
duo svoje smežurane obraze. — Ne znam, nisam siguran.

— Razmislite o tome. U svakom slučaju, ja uzimam Miga.

Etkins se isprasio i izraz očiju mu je postao tvrdi. — Nisam rekao da možete da ga uzmete, mister. Razmišljam, ali, još nisam rekao ništa. Nisam doneo odluku!

— Vreme je kratko — prevalio je Dok preko usana sa naglašenom uzdržanošću. Prešao je preko dvorišta, izveo Miga iz pregrade u štali, osedlao ga u najvećoj tišini i vinuo se u sedlo. Kada je okrenuo prema izlazu iz dvorišta ugledao je Etkinsa koji je stajao pred čatrljom sa rukama na dršci revolvera, rame na zgrčenih kao da će istog trenutka potegnuti na njega.

Holidej, međutim, nije obratio pažnju na njega. Prošao je kroz vratnice, skrenuo u sporednu ulicu i odjahao u mrak.

Rens Perent je obavio komad zavoja oceppljen od košulje oko rane na ruci i obazrivo izašao iz staje. U gradu je vladala tišina, ni od kuda se nije čuo onaj poznati šum grada. Stao je čizmom na komad stakla i prigušeno opsovao zbog šuma koji je pričinio. Koračajući laganim, opreznim korakom, došao je do kraja grada i skrenuo u glavnu ulicu. U tami uspavanog grada kao budno oko svetleo je samo prozor zatvorske zgrade.

Prešavši na drugu stranu, zakoračio je na suprotan trotoar i stegao zube zbog bola i vratu u ramenima. Po kljucanju bola u rani znao je da je trovanje od olovnog taneta već počelo. Ako mu vrlo brzo ne bude ukazana lekarska nega, verovatno

da mu više nikada neće biti potrebna. Čekao je desetak minuta pred belo obojenom ogradom male, ali lepo građene kuće, pre nego što je otvorio vratnice i uvukao se unutra. Pričekao je još daljih pet minuta pre nego što je pošao stazom koja je vodila do verande. Stigavši na verandu okrenuo se i bacio pogled po utihnulom gradu.

Ruf Simpson i Li Etkins su izjahali iz sporedne aleje pored zatvora i poterali konje niz glavnu ulicu. Perent je tiho opsovao za njima. Mrzeo je Doka Holideja više nego što je mrzeo bilo kog čoveka u svom životu. Holidej mu je sve zamrsio i zamesio, od samog početka, uprkos tome što mu je dva puta spasao život. Prvi put od mladolikog revolveraša, a drugi put izvukavši ga iz nabujale reke. Istina, oba puta je to učinio imajući u vidu sopstvenu korist, ali, da je znao šta će se desiti, ne bi spasavao nezahvalnog puistolova.

Činjenica da su šerif i njegov pomoćnik otišli iz grada odgovarala mu je da bolje ne može biti. Sada, kada su šerif i njegov pomoćnik otišli, a grad spavao dubokim snom, znao je da ima vremena napretek, dovoljno vremena da potraži lekarsku intervenciju, da popije nekoliko čašica pića, malo se odmori, a onda da se vrati do mesta daleko od grada, gde je sakrio opljačkani novac. Nameravao je da se zavuče u neko udaljeno, zabito mesto, da tamo do kraja zaleći ranu, i da posle toga pošalje nekoga u Mun da proveri da li je Holidej tamo. Pošto su se Kentrelovi nalazili u gradu, Perent je znao da Dok nema više razloga da se krije od predstavnika za-

kona. Zaključio je to onda, kada Simpson i Kori nisu pripucali i ubili Holideja, i ako su ga imali na nišanu pred Kentrellovom sobom.

Perent je prišao vratima kuće i pritisnuo kvaku. Brava nije bila zaključana. Nikada još nije sreo nijednog lekara koji nije bio pun vere i samopouzdanja, i koji nije verovao u svoj neprikosnoveni položaj u društvu. Ušao je unutra i tiho zatvorio vrata za sobom. Kresnuo je palidrvce i skupio krvavu šaku u levak oko plamička, da bi se plamen raspalio. Pri slaboj svetlosti, ukazao se jedan hodnik od koga su četvora vrata vodila u razne odaje. Na stolu u hodniku nalazila se svetiljka. Želeći da bolje osvetli predsoblje Perent je prineo palidrvce fitilju, ali je u tom trenutku začuo korake iza sebe. Okrenuo se na petama i pred njime se ukazala nejasna, maglovita silueta nekog starog čoveka u spavaćoj košulji koja mu je dosezala do ispod kolena.

Senka je progovorila glasom koji je u mrtvoj tišini odzvanjao mnogo glasnije. — Želite li nešto?

— Da. Povredio sam se, doktore. Previjte me.

Doktor Partridž je sumnjičavo pogledao svog nezvanog gosta. — Pre izvesnog vremena čuo sam neku pucnjavu. Jeste li vi umešani u to?

Perent je osetio da ga sa navalom bola napušta strpljenje. Ali, u sudaru sa kolima izgubio je svoj revolver, pa je savladao nestrpljenje i zadržavajući miram izraz lica rekao.

— Da, doktore. Naleteo sam na kuršum koji je ispalio neki nevaljalac po imenu Holidej. Čuo sam da je učenjen.

Partridž je klimnuo glavom da mu je to poznato. Nije bio siguran kakvoj vrsti ljudi pripada ovaj čovek, ali, ipak je prišao do stola i uzeo zapaljenu svetiljku. Kada je digao svetiljku do Perentovog izubijanog, bolom izobličienog lica ustuknuo je kao oparen i na njegovom licu se ukazalo priznanje da je prepoznao svog pacijenta.

Perent je u starčevim očima pročitao istinu. Odgurnuo je rukom svetiljku od sebe i gurnuo doktora u jednu sporednu odaju. Partridž se sapleo na prag odaje i pao na podlicem okrenut zemlji. Perent ga je ostavio da leži na podu dok je on proveravao da u sobi možda nema nekoga. Pošto se uverio da je odaja prazna, prešao je pogledom po bocama naređanim na policama duž dva zida. Na sredini odaje nalazio se sto pokriven belom prostirkom. Izgled ordinacije zadovoljio je Rensa Perenta, ali, najviše od svega, zadovoljstvo pričinio mu je revolver na ormariću za instrumente.

Dok se Partridž dizao sa poda Perent je žurno prišao preko odaje i uzeo „kolt“. Revolver je bio pun, i Perentovo lice se razvuklo u osmeh. Odmeravajući u ruci težinu revolve-ra okrenuo se prema Partridžu s izrazom likovanja na licu.

Partridž je njegovo likovanje shvatio kao pretnju i jabučica na grlu mu je zaigrala. — Ne pucajte, Perente, ne pucajte!

Perent se osmehnulo. — Očigledno da dobro vidite doktore. Ustanite lepo na noge i nađite nešto za ovu moju ruku. U rani je ostalo tane. Izvadite ga.

Partridž je ustao i obrisao ruke o svoju dugačku noćnu košulju. Bio

je uplašen, ali u njegovim očima je blistao odsjaj prkosa.

Perent je mahnuo revolverom prema njemu. — Požurite doktore ili ću vas, časna reč...!

— Pretnjama kod mene nećete postići ništa, Perente, ali, baš ništa.

— Ja ne pretim uprazno, starče, ja ono što kažem i izvršim. — Perent je lagano zapeo obarač revolvera i ledeno metalno „klik“ steglo je doktorevo srce. Partridž je pobledeo kao smrt.

Perent je revolverom pokazao prema flašama sa lekovima, a onda prema hirurškom nožu koji se nalazio u posudi za dezinfekciju.

— Izvinite mi tane i previjte me što brže možete, ali pazite da me mnogo ne boli, doktore. Nisam raspoložen za neki grub postupak i trpljenje bolova od vas niti od bilo koga drugog.

Partridž je nekoliko puta progutao vazduh uz glasno pomeranje jabučice, a onda je pod pretnjom revolvera kojim je opasni ubica nestopljivo mahao, uzeo nekoliko boca sa police i doneo ih do stola. Stavljajući ih na sto rekao je glasom, koji je odavao uzbuđenje.

— Moram da pripremim tople vode i čiste zavoje.

— Mi moramo, doktore, nas obojica. Dok me ne previjete bićemo jedan uz drugoga kao da smo bliznaci.

Partridž se ugrizao za usnu. Pošao je ispred nezvanog gosta u drugu odaју, zapalio tamo drugu svetiljku i nasuo u jednu posudu tople vode iz lonca na peći.

— Odlično i brzo radite — primetio je Perent. — Samo tako na-

stavite, i ne branite da će vam se noćas nešto desiti.

Partridž je uzeo Perenta za ruku i primeo je do svetlosti. Perent je pažljivo posmatrao starog doktora i zapazio je da se njegovo lice smračilo. Razbojnik je prislonio cev revolvera starom čavleku na stomak.

— Znam da je loše, prema tome, uradite sve najbolje što umete, doktore i učinite to na najbolji mogući način. Predite na stvar.

Partridž je oprao sasušenu krv s otvorene rane i rekao Perentu da sedne. Zatim je doktor nastavio sa vađenjem kuršuma specijalnim makazama dugačkim špicevima. Znoj je potokom lio sa Perentovog bledeg lica, ali bandit nije ni glas pustio dok su vrhovi metalnih makaza klizili kroz otvor u dubinu rane.

Sekundi su otkucavali dok je Partridž vešto i brzo radio. Ponovo je obrisao ranu, a onda ponovo zavukao makaze, zatim ponovo obrisao i ponovo zavukao sve dok nije napipao, i izvukao kuršum zariven duboko u meso. Pustio je da olovno tane zvečeći padne u posudu sa vodom, a onda je ranu posuo nekim prahom, preko toga stavio gazu i najзад zavoj. Završivši operaciju, digao je glavu i odmakao se korak nazad, pogleda uperenog na pacijenta koji je nesigurnim korakom ustao sa stola.

— Ja mnogo cenim ljude koji mi čine usluge, doktore i uvek im se odužim za sve što mi učine — rekao je Perent i zamahnuvši rukom spustio dršku revolvera na Partridževu glavu.

Stari doktor je klecnuo nogama i srušio se na pod. Ali, udarac je bio

tek toliko jak da ga je oborio na kolena, jer razbojnik i sam ošamućen, nije dobro odmerio snagu udarca. Klečeći na kolenima, doktor je digao glavu.

— Neki ljudi su hulje do dna duše, Perente.

— Tačno, — rekao je Rens Perent i udarcem čizme gurnuo doktora koji se srušio na stranu. Perent je otvorio cilindrični magacin i proverio da li je pun. Zadovoljno je klimnuo glavom videvši da su svi otvori nabijeni žutim mesinganim čaurama, i zatvorivši cilindar veštim pokretom stavio je revolver u futrolu. Kada je Partridž s mukom pokušao da ustane, razbojnik je odgurnuo sto u stranu i uputio se vratima.

Ali, vrata su se otvorila pre nego što je stigao do njih. Perent je pri-
gušio krik iznenađenja u grlu.

U hodniku ispred vrata sa rukom na dršci revolvera stajao je Dok Holidej.

Perent se hitro osvrnuo. Partridž nije video Holideja dok je posrćući teturao prema vratima u očajničkom, suludom, pokušaju da zaustavi razbojnika. Perent je dograbio starca za rame i zaklonio se iza njega.

— Došao sam da vratim dug — rekao je Dok.

Perent je gurnuo Partridža napred i zaklonio se iza stola oborivši ga jednom rukom. Isturivši revolver prema Holideju otknuo je kroz stisnute zube. — Ubio si mi brata, prokletniče!

— Nije se moglo drukčije. Bilo je cm ili ja — rekao je Holidej.

— Sada je ti ili ja, mister!

Perent se izdigao iznad stola i is-

palio hitac. Ali, Holidej je već lebedeo u vazduhu, jer se, procenivši po Perentovom siktavom glasu, a još više po izrazu njegovih očiju da se sprema da ubije, bacio u stranu. Pao je porebarke na pod i kotrljajući se ispalio dva hica koji su otkinuli komade iverki od stola. Zatim se ponovo digao i glavačke skočio, da bi Perenta dobio na liniju nišana. Bandit je ponovo skočio na noge i njegov pištolj je planuo. Tane se zarilo u pod na nekoliko santimetara od Dokovog lica, samo trenutak pre nego što je Dokov revolver dva puta planuo. Jedan metak pogodio je Perenta u nogu, okrenuo ga u krug i odbacio ga do prozora koji je pod njegovom težinom prsnuo u paramparčad. Razbojnik je proleteo kroz prozor, ramenom pao na trotoar i ustajući ispalio nekoliko hitaca kroz prozor, da bi zarizao Doka Holideja. Zatim je šepajući potrčao duž zida.

U glavi mu se kovitalo. Bol mu je razlamao telo. Osećao je, bolje reći znao je sasvim sigurno, da nikada neće otići iz ovog grada. Život je za njega došao do kraja. Ali, neće se predati. I, začudo, pomisao da će umreti nije ga nimalo brinula, jer je vulkanski bes u njemu bio jači od straha.

Holidej! To ime bilo je kao ustlanim žigom utisnuto u njegovu svest. Holidej! Mržnja prema tom visokom gracioznom čoveku pričušivala je sve ostale misli. Ta mržnja pothranjivala je u njemu samo jednu misao: Morao ga je ubiti, po svaku cenu. Život mu se sada sastojao samo iz jednog cilja, ubiti Holideja. Ubiti ga tako da bude svestan svoje smrti, da se muči u paklenom sazna-

nju da jednom za svagda napušta ovaj svet.

Za to vreme, u unutrašnjosti zgrade, Dok Holidej je proklinjao sebe. Po drugi put te večeri propustio je priliku da reše svoj sukob sa Perentom. Žureći da izađe na zadnju verandu, očešao se o Partridža koji se još nije bio pribrao od udarca. U tri skoka se našao napolju, ali kad je sišao niz stepenice i okrenuo nalevo, u glavnoj ulici su od jednom iskrsnula dva konjanika. Trotoarom pored saluna, sa krajevima košulje lepršavim na vetru, trčao je Kori Star.

Holidej nije obratio pažnju na njega. Dotrčao je do ugla doktorove kuće i ugledao Perenta kako hramljući odmiče ulicom. Spazivši ga, Perent je pripucao i vrela tamad prozviždala su pored Dokove glave, i ramena. A onda je i Kori Star ugledao Holideja, i zaurlavši kratko od zadovoljstva, otvorio paljbu na njega. Dok je bio prinuđen da legne na zemlju. Ispalio je hitac koji je naterao upravnika zatvora da potraži zaklon u jednom dovratku, a onda se okrenuo na drugu stranu i koncentrisao pažnju na Perenta.

Ali, razbojnik je bio nestao u pomrčini.

Dok je skočio na noge i panter-skim skokovima potrčao duž zida zgrade. U tom trenutku je kroz noćnu tminu do njegovih ušiju dopro povik Rufa Simpsona.

— Holideje, jesti li ga sredili?

Na škripanje starih drvenih vratanca Dok se okrenuo i ugledao Simpsona kako krupnim trkom grabi stazom. Holidej je nastavio trk, ne obraćujući pažnju na šerifa. Sti-

gao je do kraja dvorišta i video da je jedan deo ograde od letava izvaljen i oboren. Na drugoj strani iza ograde, dugačka trava bila je pogazena u dužini od nekih dvadesetak metara, a pre nego što se trag na travi završio u jednoj uzanoj uličici koja je vodila prema ivici grada.

Simpson se zaustavio i povikao. — Nosite se do đavola! Pustili ste ga da pobegne!

U tom trenutku, pojavio se i zadihani Li Etkins, a iza njega Kori Star. Holidej je vratio revolver u futrolu i na petama se okrenuo i odgurnuvši ramenom Simpsona prošao pored njega kao da ga ne vidi. Prošao je i pored zadihanog Li Etkinsa i dograbivši Korijsa Stara za rame, pritisnuo ga snažno uz zid zgrade.

Holidejeva desnica je poletela, i pesnica se spustila na vrh Starove brade. Od drugog udarca upravnik kazionice se zgrčio i zastenjao.

— Čoveče, jeste li poludeli?! — povikao je Simpson. Pružio je ruku da dohvati Holideja, ali, uspeo je da ga uhvati samo za košulju, i Holidej se istrgao i zadao poslednji udarac Staru u lice.

Kada je upravnik zatvora pao na zemlju, Holidej se bez žurbe okrenuo na petama i presekao ovoga ledenim glasom. — Pazite vi na vaš grad, mister, a mene ostavite na miru.

Zatim se udaljio kroz oborenu ogradu pravo preko izgažene trave u uzanu sporednu uličicu.

IX

Dok Holidej se tihim, gipkim korakom Apača, šunjao ivicom grada kroz tamu prošaranu sivilom pra-

skozorja. Već tri časa je kao lovački pas pratio krvav Perentov trag, čvrsto rešen da ovu noć okonča samo na jedan način. — Rens Parent će biti ili predat u ruke pravdi ili... Dok nije želeo da misli na tu drugu mogućnost, ali nikako nije nameravao da zločinca po treći put pusti iz šaka.

Bol u ruci ponovo je počeo da kljuca, ali, Dok nije obraćao pažnju na to. Ništa na sveću, bol ili ekstaza zadovoljstva, nisu mogli da skrenu Dokove misli od namere da izravna s ubicom račune za Mak Hargovu smrt.

Stojeći u dovratku poslednje u nizu trgovina u ulici, Dok je pogledao preko ulice na stovarište drvene građe, i ugledao gomile balvana naslaganih pored ograde od bodljikave žice, jednu staru čatrlju sa vratima koja su visila na jednoj šarki, i za nje još jednu gomilu sveže izrezane građe. U vazduhu se osećao miris smole i strugotine.

Holidej je zaključio da mu preostaje da čeka još samo malo minuta pre nego što mu prva svetlost zore pruži mogućnost da Perenta satera u ugao. A taj ugao bio je baš ovde na kraju grada, sa gradom iza sebe i otvorenom prerijom ispred sebe. Negde u blizini, nalazio se Rens Parent, očajan, begunac pred zakonom, uhvaćen u klopku... bilo je samo pitanje vremena kada će se klupko odmotati do kraja.

Odjednom je sa udaljenosti od pedesetak metara iza sebe začuo nečiji glas. — Pa, Holideje?

Holidej je preko ramena pogledao Rufa Simpsona. Li Etkins je stajao pred šerifa, a obojica su u rukama držali naperene revolvare.

— Tu je negde — odgovorio je Dok znajući na šta Simpson cilja. — Trag krvi je vodio u ovom pravcu, i tu se izgubio. Čim se dovoljno razdani počeli da ga uhvatim.

— Svi ćemo početi... mislim nas trojica — primetio je Simpson.

Holidej je odmahnuo glavom. — Sam ću to završiti, šerife. Počelo je između Perenta i mene, i među nama će se i završiti. Ako se preda, što ne verujem, dovedu vam ga da ga izvedete pred sud. Ako se ne preda, onda bi srazmera jedan prema tri bila suviše nepovoljna za njega. Ja se tu držim mere.

Simpson je hteo nešto da odgovori, ali je baš u tom trenutku naišao Kori Star sa velikom oteklinom na vilici i jednim zatvorenim okom. Nešto dalje trotoarom se neodlučno približavala Beti Kentrel zabrinutih očiju upravljenih na Holideja. Na drugoj strani ulice, uprkos vrlo ranim jutarnjim časovima, počela je da se okuplja gomila radoznalaca željnih da vide nesvakidašnji prizor.

Holidej je nabrao čelo. — Razbudili ste ceo grad, Simpsono?

Ruf Simpson se osvrnuo i odrečno odmahnuo glavom. Usne su mu se bezglasno pomerile kao da je i sam zbunjen onim što je video. Onda je mahnuo rukom Staru da se povuče nazad, ali, upravnik zatvora nije poslušao šerifov zahtev i koraknuo je samo nekoliko koraka nazad. Pri tome je neprekidno piljio u Doka Holideja i preteći stezao rukom dršku revolvera.

— Još niko mi nije nekažnjeno uradio to što ste mi vi uradili, Holideje, niko na svetlu. Neću to doz-

voliti nijednoj smrdljivoj skitnici kao što ste vi.

Holidej je kratko i šumno uzdahnuo vazduh, kao da se pribira. Simpson je pošao jedan korak prema Staru, ali je Star izvukao revolver i uperio ga na šerifa. Promuklim glasom iz koga su izbijale nervoza i rešenost, procedio je preko usana. — Ne mešaj se u ovo. Od početka si me obmanjivao i pravio budalom. Ovo je samo moja i Holidejeva stvar.

Holidej je krišom bacio pogled, na stovarište građe, a onda je izašao iz dovratka koji mu je služio kao zaklon. Beti Kentrel je zastala dvadesetak metara daleko, i još uvek ga je posmatrala zabrinuto. Holidej je izdržao njen pogled. i kao da mu je nešto na um progovorio.

— Ovo nije mesto za vas.

Ona je liznula suve usne. — Čula sam da pričaju da će vas ubiti... morala sam doći da vas opomenem — rekla je.

— Da će me ubiti? Ko? — zapitao je Dok ne naglašavajući posebno nijednu reč.

— Rens Perent.

Holidej je lagano odmahnuo glavom. — Ne nameravam da mu to dopustim. A sada, poslušajte me i vratite se u hotel... Ovde će se odigrati mučni događaji.

Beti se dvoumila, i to se videlo po žestokom mrštenju njenih obrva. Na neki način je izraz brige u njenim očima davao njenom licu još lepši izgled. No, odjednom je klimnula glavom Holideju, okrenula se i brzim koracima se udaljila.

Kori Star je povukao opasač naviše na trbuh i belim očima pogledao Doka. — Jeste li završili sa, udvaranjem, Holideje. Jeste li spremni da se obračunamo?

Crte Simpsonovog lica su postale oštrije i tvrđe. — Sto mu gromova, Stare, opomenuo sam te. Rečeno ti je, i to sasvim jasno i dobronamereno da...

Star je kratko besno zauriao. — Zaveži Simpsona! Ja vidim ovu stvar, jer je sve počelo bekstvom iz mog zatvora. Pljujem ja na priču o Perentu. Ovde smo Holidej i ja, i mi ćemo se obračunati.

Holidej je pokretom ruke uklonio u stranu uznemirenog Li Etkinsa i obišao oko njega da bi stao ispred Stara. Ostali su se povukli levo, i desno, zapažajući na Holidejevom bezizraznom licu i u ledenom pogledu njegovih sivoplavih očiju preteću neminovnost od koje su hladni žmarci podilazili do srži kostiju. Po prvi put od kako su ga građani Muna poznavali, a možda i prvi put od kako je on sam sebe poznao, Kori Star je izgledao nesiguran. Jezik mu se odjednom osušio i on je progutao vazduh. Revolver u njegovoj ruci malo je zadrhtao.

Holidej je progovorio glasom bezizraznim kao i njegovo lice. — Stare, ja moram nešto da završim. Kada budem gotov s tim staviću vam se na raspolaganje u svakom pogledu. Ali, dok ne budem spreman za vas, klonite me se... što dalje.

Holidej je okrenuo leđa Staru i vratio se na svoje mesto u dovratku. Minuti su prolazili, a onda je jedan jedini hitac prolomio tišinu sunčevog izlaska. Prozorsko okno

pored Holideja prslo je u stotinu komada i okupljena gomila je ustuknula.

Simpson je pokazao prstom prema stovarištu. — Tamo iza poslednje hrpe balvana. Sakrio se u gradu.

— Ja sam ga tamo naterao — odgovorio je Holidej iz zaklona dovratka. — Cele noći sam ga pratio u stopu, gonio sam ga bez predaha sve dok više nije imao kuda. Tu je našao poslednje prebivalište. Sada se svi uklonite, jer će leteti perje.

Holidej je oprezno izvirio iz zaklona, a onda je odjednom potrčao punom brzinom. Simpson je zakoračio kao da će poći za njim ali ga je Etkins zgrabio za ruku i zadržao ga.

— Pusti ga, Rufe. Nema načina da ga zadržiš mlti da sprečiš ono što dolazi. Sem toga, ovako je krenuo, sigurno će naleteti na metak, a onda će na nas doći red da stavimo ruku na Perenta. Miruj, dakle i čekaj.

Simpson se pokretom ruke istrigao od Etkinsa, ali je ostao na mestu. Reči njegovog zamenika postigle su željeni efekat, i on je sa rukama na opasaču pogledom pratio Holideja koji je panterским skokovima trčao preko dvorišta. Još dva hica su planula iz zaklona i jedno tane se zarilo u tlo pored njegovih nogu dižući oblak prašine i komadiće zemlje. No, Dok je već bio na polovini placa stovarišta.

— Lezite! — Povikao je Simpson kada je Perentov revolver ponovo grmnuo sejući miris baruta i dah smrti.

No, upozorenje je stiglo kasno. Holidej je bio pogođen. Udar taneta

zaneo ga je u stranu i skoro oborio na tlo. Simpson nije mogao da izdrži i potegnuvši revolver ispalio je nekoliko hitaca u pravcu hrpe balvana. Kuršumi su se zarili u drvo, otkidajući komade iverki.

Kori Star se nasmejao cinično. — Neka im je obojici srećan put u pakao.

Li Etkins je ljutito pogledao upravnika kaznionice i sisavši sa trotoara doviknuo okupljenoj gomili radoznalaca. — Nazad! Sklonite se u zaklon!

Okrznut Perentovim metkom po butini, Dok Holidej je povratio ravnotežu i nastavio da trči. Stigao je kraja gomile balvana dugačke pedesetak metara i tu zastao. Od Perenta nije bilo ni traga. Čuo je samo tutanj Simpsonovih koraka po tvrdom tlu i okrenuvši se mahnio je šerifu rukom da stane.

Tišinu je prekinuo Perentov glas. — Holideje, s tobom sam načinio najveću grešku u životu, zapravo dve najveće greške, jer sam ti dva puta spasao život. Sudbina je htela da te ukloni, ali ja sam je omeo. No, sada ću tu grešku popraviti. Ti si ubio mog brata, a ja ću tebe.

— Perente, znate da je to bila samoodbrana. Vi ste međutim, ubili više nedužnih ljudi. Za to pravda mora reći svoju reč. Izdite dignutih ruku i predajte se.

— Nosite se u pakao i ti i tvoja pravda!

Pokušaj da se izbegne kranji ishod je propao, što je Holidej očekivao. Zlikovac Perentovog kova nije lako dizao ruke, i nije preostajalo drugo, nego stati oči u oči s njim. Po glasu, Holidej je sračunao

gde se Perent nalazi, ali, nije bezglavo jurnuo na njega, već je lagano sa druge strane obišao oko gomile. Ruf Simpson je prilazio oprezno, sa revolverom na gotovs u ruci i izrazom odlučnosti na licu. Holidej nije obraćao pažnju na njega, i opasnost u koju se uvaljivao. Ako nije hteo da sluša glas razuma, onda je njegova lična greška.

Holidej je stigao do kraja gomile balvana, duboko udahnuo vazduh u pluća i zakoračio napred. Ali, kada je izašao iza prestruganih balvana, začuo je grebanje čizama po drvetu i trenutak kasnije ugledao Rensa Perenta kako sa hrpe balvana skače na zemlju nekih desetak metara ispred njega. Još dok mu noge nisu čestito dodirnule tlo opalio je iz pištolja.

Dok je osetio da ga je vrelo tane oprljilo ipod leve mišice, ali delić sekunde pre toga već je bio pritisnuo okidač svog kolta. Revolver je grmnuo i kuršum je pogodio Perenta u grudi. Bandit je jauknuo, ali je nekako uspeo da opali još jedan metak. Oči su mu gorele od mržnje.

— Pucaj! — procedio je kroz stisnute zube. — Pucaj sto mu gromova.

Digao je revolver i nanišanio. Sa rastojanja od desetak metara Dok je video kako mu prst pritiska okidač i kako mu oči varniče ubilačkom vatrom. No, pre nego što je Perent pritisnuo oroz, Dokov revolver je dva puta planuo, i oba kuršuma su se zarila u Perenta. Snažni revolveraš se zateturao unazad i tresnuo na gomilu debala, a revolver mu je ispao iz mlitavih prstiju. Pogledao je Holideja, i u njegovim

očima nije bilo straha, već samo gneva i beskrajne mržnje.

— Trebalo je da te pustim da se udaviš — prokrkijao je kroz mehuriće krvi koji su mu izbili na usnama. — Držao sam da si običan kockar i kicoš, Holideje... ali, ti si brži nego što se priča.

— Napravili ste dosta grešaka, Perente — rekao je Dok Holidej. Najgora vam je bila što ste ubili Mak Harga. To nikako niste smeli.

Perent je zurio u revolver koji mu je ležao pored nogu. Ispljunuo je penušavu krv. Onda je digao glavu, ispravio se i zakoračio jedan korak napred, ruku uspruženih ka Holidejevom grlu. U tom trenutku, iza gomile pojavio se Ruf Simpson i naperio revolver u Perentova leđa. Ali, Dok je odmahnuo glavom i šerif je spustio revolver. Perent je učinio još jedan nesiguran korak, a onda je posrnuo, pao potrbuške i ostao nepomičan okrenut licem zemlji.

To je bio kraj revolveraša Rensa Perenta.

Konrad Kentrel je navukao svoj uredno očetkan sako i zamišljeno pogledao svoju unuku. Vlažnih, plavih očiju Beti je izdržala njegov pogled i zagrizla usnu da bi presekla reč koja joj je navirala iz grla.

— Ja ću otići da se vidim sa Dokom Holidejem umesto tebe — rekao je stari čovek. — Ali, mislim da je to greška.

— Možda jeste, dedice — složila se Beti — ali, moram da znam na čemu sam. Neposredno pre pucnja-

ve, kada sam ga pogledala osetila sam nešto što nikada ni za jednog čoveka nisam osetila. Ne mogu da ti dovoljno objasnim, ali, tada mi se učinilo da mi život bez Doka Holideja neće značiti ništa. Zbog toga moram da znam šta misli.

— I ono što sam ti rekao primićeš kao istinu, je li devojčice? — rekao je starac.

Beti se ponovo ugrizla za usnu i svečano klimnula glavom. — Da — rekla je.

Konrad Kentrel je izašao iz sobe. Sišao je niz hotelsko stepenište, prošao kroz predvorje i trotoarom se uputio prema salunu. Vezanog za privezište ugledao je velikog Holidejevog ždrepcu zelenka. Odsjaj sunca je uglačanoj ždrepcu dlaki davao neku plavičasto-zelenu boju. Konj je okrenuo glavu prema njemu, tiho mrmoreći zarzao, a onda okrenuo glavu niz ulicu.

Kentrel je ušao u salun i tamo zatekao Rufa Simpsona i Li Etkinsa naslonjene na šank. Obojica su ispijali viski. Predstavnik reda i zakona ostavljao je utisak čoveka zadovoljnog sobom.

Kentrel je prišao i zapitao. — Gde mogu da nađem Doka Holideja?

— Biće uskoro ovde — rekao je Simpson. — Pijte, mister Kentrele učestvujte u našem slavlju.

Kentrel je odmahnuo glavom i usne su mu se stisnule. — Ne mislim da je smrt nekog čoveka razlog za slavlje, šerife. — Okrenuo se i s namerom da pođe, kada je na leptirastim vratima u odaju ušao Dok Holidej. Kentrel se uputio pravo

prema njemu i klimnuvši glavom u znak pozdrava rekao.

— Moja unuka bi želela da razgovara sa vama, Holideje.

Holidej je zastao i struna opreznosti zategla se u njemu. — O čemu, mister Kentrele.

— O vama i njoj.

Nekoliko dubokih bora urezalo se na Holidejevom čelu. Bacio je letimičan pogled prema Etkinsu i Simpsonu i video da je njihova pažnja usredsređena na njega. Odmahnuo je glavom.

— To je nemoguće. Odlazim iz ovih stopa.

Kentrel je ozbiljno klimnuo glavom. — Tako sam i mislio. Ona je fina devojka, lepa kao upisana i u pravom smislu reči divna, kao što ste verovatno primetili. Ne želim da se na bilo koji način oseti pogođenom i za to bi bilo najbolje za sve, ako biste odjahali i da je ne vidite, kao što ste nameravali. Kao i većina ljudi, ona će taj vaš gest protumačiti kako njoj to najbolje odgovara, verovaće ono što želi da veruje.

Holidej je skinuo šešir i prstima začesljao bujnu tamnu kosu. Pošto mu je doktor Partridž previo rane, Dok je dokono prošetao ulicama Muna razgledajući grad, i u isto vreme pitajući se kakav je to grad i da li bi nekada ako bi zaželeo da se skrasi, u tom gradu bilo mesta za njega. Konačno je zaključio, kao što je zaključio i u mnogim drugim gradovima, da je njegov put obeležen sa suviše nesreće koju je sejavao sa sobom, i da je suviše mnogo osoba koje je sreo pretrpelo patnje zbog susreta s njim. Nesreća

i smrt su bili njegov stalni pratilci i Mun u tome nije bio nikakav izuzetak.

— Starajte se o njoj i čuvajte je — rekao je Dok Holidej i koraknuo u stranu da propusti sedokosog starca da prođe. Kada se Kentrel udaljio, prišao je šanku i poručio piće.

— Onda, znači, odlazite? — rekao je Simpson.

Dok je klimnuo glavom.

— Pa, ne biste morali — rekao je Etkins. Kao što sam vam već rekao, ovde biste mogli naći neki posao ili početi nešto samostalno, za svoj račun. Znaite, moram da vam kažem da ovdašnji ljudi imaju vrlo visoko mišljenje o vama.

Holidej je odmahnuo glavom. — Ne.

Etkins se namrgodio. — Šta to nije u redu sa vama, sinko? Kakva vam muka jede utrobu? Slušajte šta...

— Pusti čoveka na miru, Li — umešao se Simpson. — Holidej svakako ima svoje razloge. Oprosti se sa čovekom i pođi da proveriš da li je u zatvoru sve u redu. Možda bi ga trebalo počistiti ili malo urediti.

Etkins je nešto promrmljao i šmrknuo kroz nos, čime je izrazio svoje negodovanje. Zatim je pružio ruku. — Nайдите nekada u naš grad, Holideje. Ovde se mogu popiti dobro piće i dobiti dobra hrana, a to nije za potcenjivanje.

Holidej se osmehnuo starom smežuranom šerifovom pomoćniku i ispratio ga pogledom. Kada su se leptirasta vrata sklopila za Etkinsom, Simpson je zapitao. — U čemu je stvar, Holideje?

— Šta u čemu je stvar?

— Pa, to vaše lutanje. Vi ste tip čoveka usamljenika, to je jasno, ali časti mi, ipak vas ne razumem. Kentrel vam je na tanjiru ponudio sigurnu budućnost i... primamljivu uz to. Nemojte mi reći da vam se Kentrelova unuka ne dopada!

Dok se ozbiljnog lica zagledao u šerifa, ali ga uopšte nije video. Pogled mu je počivao na Simpsonu, ali su mu misli bile daleko. Lutalice kao i on sam, njegove misli su poletele nazad u prošlost, u gradove kroz koje je prošao do grada u kome je posle sudara sa Pedrom Romero stekao slavu brzorukog revolveraša i počeo epopeju lutanja kojoj zasada nije video kraj. Uzdahnuo je i odbacio uspomenu, uzeo čašu sa šanka, nazdravio Simpsonu i Etkinsu i ispio.

Zatim je bez reči prošao preko odaje ka izlazu. Ispred njega leptirasta vrata su škripnula i unutra su ušla dva građanina. Videvši Holideja, uklonili su se u stranu. Dok je klimanjem glave pozdravio njihovo učtivo ponašanje i izašao na prostor pred salunom. Idući prema Migu privezanom na privezištu, ugledao je siluetu nekog čoveka koji se šunjao oko njegovog konja. To je bio Kori Star.

Mašio se rukom za revolver, ali je Ruf Simpson priskočio i vrhom čizme ga udario po nadlaktici. Kost je resko krcnula, a već upola izvađen revolver kliznuo je nazad u futrolu. Star je kriknuo i skočio na noge, ali se Simpson isprasio pred njim.

— Dosta je, Stare, završeno je s igrom. No, ako baš želiš da se tučeš

sa polomljenom rukom, onda samo nastavi.

Star je glupavo pogledao Simpsona. Holidej je zakoračio prema njemu i pogled na njegovo lice naterao je Stara da uzmakne.

— Imam samo jednu ruku — izgovorio je zaplićući jezikom.

— I sa tom jednom rukom možeš da se popneš na konja i odjašeš, — rekao je Simpson. — Savetujem ti da to učiniš i da mesec dana ni nosem ne zaviriš u grad.

Star je zdravom rukom potrljao povređenu. Konačno, da bi sačuvao bar deo dostojanstva u porazu i povlačenju, promrmaljao je kroz stisnute zube. — Jednog dana ću te ponovo sresti, Holideje, videćeš već. Nećeš znati kada će se to desiti, i zato odsada misli na taj susret. Misli i strepi, jer jednog dana ću te naći.

— To će biti dan tvoje smrti — odgovorio je na to Dok mirno. Zatim je prišao Migu i do kraja odvezao vođice od privezišta. Stavivši nogu u uzengiju okrenuo se i pogledao Rufa Simpsona. — Zahvaljujem vam na svemu, šerife.

Simpson je klimnuo glavom. — Nema na čemu, Holideje. Želim vam srećan put.

— Hvala! — Holidej je ravno-dušnim pogledom preleteo po licima okupljenih posmatrača. Verovatno su oni, ili bar većina njih, bili dobri ljudi. Možda malo uplašeni i neodlučni, ali ipak dobri. Možda je i grad, uzev u celini, bio miran grad. Ali, takav grad nije bio za njega.

Petama je opomenuo Miga da pođe, i ždrebac je zakoračio krupnim hodom. Prema severu, prema horizontu koji se gubio u izmaglici.

Dok Holidej je digao pogled i zagledao se u daljinu.

Jedva da je prešao pedesetak metara kada je na vratima hotela ugledao Beti Kentrel. U očima su joj se blistale suze. Vođicama je upravio Miga prema njoj i pred trotoarom usporio i stao. Čvrsto stiskajući šake, Beti je prišla do ivice trotoara.

— Želela sam da vam kažem zbogom — rekla je.

Holidej je neprimetno napucao usne, ali nije rekao ništa. Beti je prišla do Miga i pomilovala ga po glatkoj sjajnoj dlaki. Gledala je neko vreme u zemlju, a onda je digla glavu i zagledala se Holideju u oči.

— Mister Holideje, na neki način osećam da vas poznajem bolje nego što sam poznavala bilo kog čoveka u mom životu. Dedica i ja nameravamo da ostanemo ovde i da kupimo imanje. Možda ćete se jednog dana vratiti.

— Možda.

Beti je uspela da se osmehne, mada su joj oči još uvek bile vlažne. — Ja bih želela da se vratite. Možda to neće biti skoro ako se ikada desi. Do tada, možete li mi dati nešto što će me podsećati na vas? Neku stvarčicu, za uspomenu...

Holidej je setno nabrao čelo. — Ja imam malo šta da dam, mis Kentrel.

— Imate maramicu... sa vašim inicijalima — rekla je.

Holidej se setio maramice kojom je zaustavio krvavljenje na ruci. Komad svilene tkanine koji za njega nije imao značaja, ali za devojkicu možda jeste. — Uprijana je krvlju.

— Ne mari, ja ću je oprati i čuvati.

Dok se zagledao u daljinu, i oči

mu je zamaglila seta. Koliko će vremena proći i koliko milja će ostati pod njegovim nogama pre nego što ponovo sretne osobu tako milu i čednu kao što je Beti Kentrel. Za trenutak je pomislio da je toj devojci trebalo dati nešto više od učtivih pogleda, osmeha i poštovanja. Neki unutrašnji podsticaj mu je govorio da za to još uvek nije kasno. — Daću vam je Beti, ali ću vam za uzvrat uzeti nešto što će mene sećati na vas.

Dok Holidej se nagnuo u sedlu, obgrlio rukama devojkicu i pridigavši je na prste prihvatio je drugom rukom ispod potiljka. Njene usne su se začuđeno napućile kao da je zaustila nešto da kaže, ali ih je Dok zatvorio svojim usnama. Osetivši do-

dir njegovih tvrdih usana njene usne su se žedno otvorile, i ona ga je obema rukama obgrlila oko vrata. To je trajalo nekoliko sekundi, a onda je Dok skinuo njene ruke sa svog vrata. Zatim je poterao svog Miga u trk. Topot Migovih kopita prigušio njegovo kratko. — Zbogom Beti!

Pojahao je u susret novom gradu. Bilo ih je tako mnogo i u njima tako mnogo avantura da mu je bilo svejedno kuda će poći. Možda će u nekom od njih naći nešto što će ga vezati, što će sa njega skinuti prokletstvo večitog lutanja i bežanja.

A možda i neće. Možda će njegov život biti do kraja epopeja neizvesnosti i rizika.

K R A J

čitajte sledeći broj **DOKA HOLIDEJA**

BROJ 129

izlazi 7. avgusta 1982.

IZDAJE I ŠTAMPA NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD V. MIŠIĆA 1.